

Talousarvio 2026

Taloussuunnitelma 2026-2028

Kaupunginhallitus 24.11.2025

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan katsaus	4
1 Toimintaympäristö	6
1.1 Väestö.....	6
1.2 Työpaikat ja työllisyys.....	8
1.3 Hyvinvointi, terveys ja osallisuus.....	11
1.4 Ilmastotavoitteet ja toimenpiteet.....	15
2 Taloudelliset lähtökohdat	17
2.1 Talouden kehitysnäkymät.....	17
2.2 Kuntatalous.....	19
2.3 Kaupungin talous.....	21
3 Kaupungin organisaatio	22
4 Konsernistrategia	23
5 Talousarvion perustelut.....	25
5.1 Kuntalain säännökset talousarvion pohjana	25
5.2 Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman linjaukset	26
5.3 Tuloperusteet.....	27
5.4 Menoperusteet.....	34
5.5 Henkilöstö	39
5.6 Riskienhallinta ja varautuminen	42
6 Talousarvion sitovuus, toimintavaltuudet ja määräykset	44
6.1 Sitovuusmääräykset	44
6.2 Talousarviossa annettavat toimintavaltuudet vuodelle 2026	47
6.3 Muut määräykset	51
7 Peruskaupunki.....	52
7.1 Käyttötalous	52
7.1.1 Kaupunginvaltuusto	52
7.1.2 Tarkastuslautakunta	53
7.1.3 Kaupunginhallitus	54
7.1.4 Pohjois-Karjalan työllisyysalue	67
7.1.5 Hyvinvoinnin toimiala	69
7.1.6 Kaupunkiympäristön toimiala	88
7.2 Investointiosa.....	103
8 Joensuun Vesi.....	110
9 Rahastot	111
10 Konserni ja konserniyhtiöt	112

11 Tulos- ja rahoituslaskelmat	119
11.1 Tuloslaskelma.....	119
11.2 Rahoituslaskelma	122

Liitteet

Liite 1	Vuoden 2026 valtionosuudet
Liite 2	Yhteenvetotaulukot muutoksista tulosalueittain
Liite 3	Yhteenvetotaulukot - tuloslaskelmat toimielimittäin ja investointiosan yhteenveto
Liite 4	Virkamuutokset vuodelle 2026
Liite 5	Tilakeskuksen tulosbudjetti, toimitiloja koskevat toimenpiteet ja toimitilahankkeiden kuvaukset
Liite 6	Joensuun Vesi -liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys
Liite 7	Tulevaisuus- ja elinkeinorahaston tulos- ja rahoituslaskelma

Kaupunginjohtajan katsaus

Viime vuodet toimintaympäristöämme leimannut epävarmuus on jatkunut. Kansainvälisten kriisien, kuten Ukrainan sodan pitkittymisen vaikutukset, heijastuvat edelleen vahvasti Suomen talouden kehitykseen ja erityisesti tänne Itä-Suomeen. Julkisen talouden sopeutustarpeet ovat olleet mittavat ja vaikutukset ulottuvat laajalle. Kehitystä haastaa myös väestörakenteen muutos. Lasten määrän väheneminen vaikeuttaa paitsi väestöään menettäviä myös kasvavien kuntien palveluiden järjestämistä. Vuoden 2025 alusta toteutunut työllisyys- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun muutos on kuntien kannalta merkittävä, mutta toteutui varsin haastavassa ajankohdassa, kun työllisyystilanne on jatkanut heikkenemistään. Vireillä olevat lukuisat lainsäädäntömuutokset, esimerkiksi hankintalain muutos ja kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistus, tuovat myös osaltaan vaikeuskerrointa tulevaan.

Vaikeasta toimintaympäristömme näkymästä huolimatta Joensuun kehityksessä on ollut positiivista virettä ja uskoa tulevaan. Kaupunkimme väestökehitys on jatkunut myönteisenä ja myös yrityselämän näkymät ovat vahvistumassa. Rakentamisen tilanne on ollut vaikea koko maassa, mutta merkkejä rakentamisen piristymisestä on havaittavissa. Olemme saaneet vakautettua kaupunkimme talouden tilannetta vuoden 2024 kesäkuussa hyväksytyn talouden sopeutusohjelman myötä.

Vuoden 2026 talousarviomme ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmamme valmistelua on ohjannut tuore kaupunkimme strategia Hyvä kasvaa Joensuussa. Strategiassamme on vision mukaisesti tavoitteenamme nousta väkiluvulla mitattuna Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukkoon. Kasvutavoitteemme saavuttamiseksi investoimme elinvoimaan ja asukkaiden hyvinvointiin, kehitämme yliopistokaupunkiamme kansainvälisesti houkuttelevaksi, luomme uutta työtä yhdessä yritysten kanssa ja rakennamme toimillamme ilmaston ja luonnon kannalta kestävästä kaupunkia. Strategiaan määritellyt viisi vaikuttavuustavoitetta enenevät ja konkretisoituvat vuoden 2026 talousarviossamme asetuilla toimenpiteillämme.

Sopeutustoimenpiteiden ansiosta vuoden 2026 talousarviomme on laadittu **lähes** tasapainoon. Merkittävimmät panostuksemme kohdistuvat koulutuspalveluiden oppimisen tuen resursseihin. Hyvinvointialueen kanssa vireillä olevan kiinteistöjärjestelyn myötä vuoteen 2026 kohdistuu lisäksi kerta-luontoisia eriä, jotka huomioiden talousarviomme on **12,5** milj. euroa ylijäämäinen. Taloussuunnitelmakauden tavoitteenamme on, että talous vahvistuisi strategiamme kestävästä talouden linjausten mukaisesti.

Strategiamme mukaisesti investoimme kaupunkina tulevina vuosina merkittävästi. Suunnitellun tason toteuttaminen edellyttää, että myös muut talouden elementit, kuten vero- ja valtionosuustulomme sekä toimintamenomme kehittyvät odotetusti. Vuonna 2026 keskeisiä toimitilainvestointejamme ovat Naljakan uuden päiväkodin rakentaminen ja Taidemuseon peruskorjaus. Mehtimäen uuden uimahallin rakentaminen käynnistyy taloussuunnitelmakaudellamme ja eteläisen alueen kouluverkko- ja korjausten mukaiset investoinnit tulevat valmisteltavaksi. Kaupungin elinvoiman kannalta tärkeän musiikki- ja kulttuuritalon toteutuksen valmistelua on tavoitteenamme jatkaa. Yhdyskuntatekniikan puolella uudisrakentamisen volyymi on edelleen melko maltillista. Tämä antaa mahdollisuuden kiinnittää huomiota investointikohteissamme keskimääräistä enemmän peruskorjauskohteisiin ja samalla pienentää infraverkostojemme korjausvelkaa. Jatkamme Symmetrisen kaupungin vision toteuttamista.

Joensuun rooli maakuntamme kasvun veturina korostuu. Joensuun seudun yleiskaavatyö etenee ja se lisää ja mahdollistaa myös tiiviimmän yhteistyön naapurikuntiemme kanssa. Jatkamme hyvää yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston, Karelia Ammattikorkeakoulun ja Riverian kanssa. Konsernijohtamisen rooli korostuu ja kaupunkimme yhtiöt ovat merkittävässä roolissa elinvoiman edistämisessä. Kehitämme jatkuvasti edunvalvontaa ja saavutettavuutta yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.

Talouden sopeutustyö ja talousarvion ja -suunnitelman laadinta on jatkuvaa tasapainoilua niukkojen taloudellisten resurssien ja kasvavan kaupunkimme tarpeiden välillä. Vakaa ja kestävä talous turvaa kuntalaistemme palvelut ja varmistaa kaupunkimme kasvun myös tulevana vuosina. Näkymämme ovat toiveikkaan positiiviset ja isot investointimme jaksottuvat suunnittelukautemme loppupuolelle.

kaupunginjohtaja Jere Penttilä

1 Toimintaympäristö

1.1 Väestö

Joensuun väkiluku 31.12.2024 oli 78 741. Väestömäärä kasvoi vuoden 2024 aikana 679 henkilöllä (+ 0,9 %). Vuonna 2024 syntyi 535 lasta ja kuolleiden määrä oli 809. Nettomuutto oli maahanmuutto huomioiden 954.

Joensuun väestömäärä kasvoi 2010-luvulla vuosittain keskimäärin noin 400 henkilöllä, mutta väkiluvun kasvu hidastui 2020-luvulle tultaessa. Vuosina 2023-2024 väestönkasvu kiihtyi jälleen. Väestömäärä on kasvanut vuoden 2015 jälkeen vain positiivisen muuttoliikkeen johdosta eli vuoden 2015 jälkeen syntyneitä on ollut vähemmän kuin kuolleita. Kokonaisnettomuutto on ollut vuosina 2010-2024 keskimäärin 480 asukasta. Väestömäärän kasvu on kohdistunut erityisesti kantakaupungin alueelle, muilla alueilla väestömäärä on pääsääntöisesti laskenut.

Muuttoliikkeestä Joensuuhun on iso osa maahanmuuttoa. Vuosina 2015-2021 sekä maan sisäinen että ulkomailta tuleva muuttoliike oli positiivista, mutta vuosina 2022-2024 vain maahanmuutto oli positiivinen. Vuodesta 2015 vieraskielisten osuus Joensuun väestöstä on kasvanut 4,2 %:sta vuoden 2024 8,5 %:iin. Suurimmat vieraskielisten ryhmät olivat vuonna 2024 venäjää puhuvat (2 692 henkilöä, 3,4 % väkiluvusta), ukrainaa puhuvat (500 henkilöä, 0,6 %), englantia puhuvat (320 henkilöä, 0,4 %) ja arabiaa puhuvat (293 henkilöä, 0,4 %). Eniten on muuttanut ukrainaa puhuvien määrä, joka kasvoi vuodesta 2023 vuoteen 2024 lähes 270 henkilöllä.

Tilastokeskuksen väestötilaston mukaan kaupungin syyskuun lopun väestömäärä oli 79 086. Väestömäärä kasvoi 390 henkilöllä vuoden 2024 syyskuun tilanteeseen nähden ja muutos vuodenvaihteeseen nähden on 345. Ennakkotietojen mukaan syntyneiden määrä tammi-syyskuussa oli 405, joka oli 2 syntynyttä vähemmän kuin edellisvuoden syyskuun lopun tilanteessa. Kuolleiden määrä oli 575, edellisenä vuonna 607. Nettomuutto siirtolaisuus mukaan lukien oli 509. Vuonna 2024 vastaava luku oli 847.

Kaupungin oman alkuvuodesta 2024 tehdyn väestöennusteen mukaan väestömäärän ennustetaan kasvavan kuluvana vuonna ja vuonna 2026 noin 300 asukkaalla. Vuonna 2027 väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 320 asukkaalla ja vuonna 2028 300 asukkaalla. Vuoden 2025 väestökehityksen perusteella on mahdollista, että väestön kasvu nousee hieman ennustetta korkeammaksi.

	2024	2025	2026	2027	2028
Väkiluku	78 741	79 045	79 359	79 681	79 982
Muutos	679	304	314	322	301

Vuoden 2024 väkiluku toteutuneen mukainen, ennustevuosien muutos väestöennusteen mukaisesti.

Syntyneiden määrä on vaihdellut 2010-luvun alusta lähtien vuositasolla 502-814 välillä. Syntyneiden määrä oli korkeimmillaan vuonna 2012, jonka jälkeen syntyneiden määrä on laskenut selvästi. Vuonna 2023 syntyi 502 lasta ja vuonna 2024 535. Väestöennusteissa on arvioitu, että syntyvien lasten määrä vakiintuisi noin 500 lapsen vuositasolle.

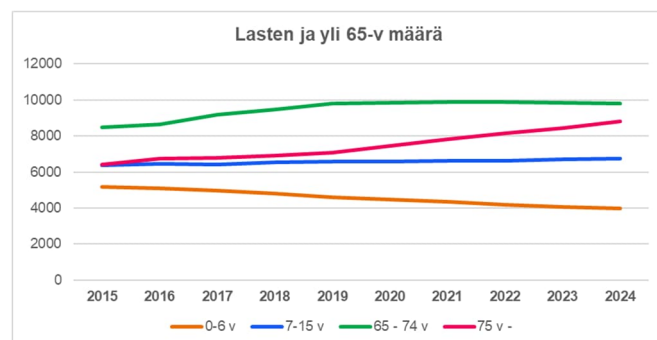
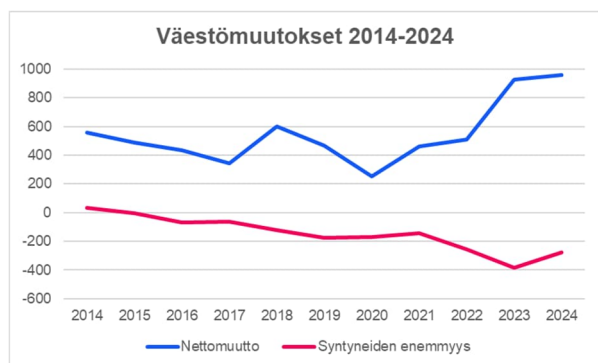
Syntyvyyden muutoksilla on merkittävä vaikutus varhaiskasvatusikäisten lasten määrään. Vuonna 2024 varhaiskasvatusikäisten lasten määrä laski 92 lapsella edellisvuoteen nähden. Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä pienenee väestöennusteen mukaan noin 450 lapsella vuodesta 2024

vuoteen 2028 mennessä. Vuodesta 2030 lähtien lasten määrän ennustetaan pysyvän samalla tasolla edellisvuoteen nähden.

Kouluikäisten (7-15 v) määrän ennustetaan vuodesta 2025 lähtien vähenevän. Vielä vuonna 2024 kouluikäisiä oli 27 enemmän kuin edellisenä vuonna. Kouluikäisten lasten määrän arvioidaan laskevan yli 650 lapsella vuodesta 2024 vuoteen 2028. Yläkouluikäisten määrä on kasvanut vielä vuoteen 2024 saakka, mutta kääntyy ennusteen mukaan taloussuunnitelmakaudella laskuun. Alakouluikäisten määrä on laskenut muutamalla oppilaalla jo aiempina vuosina, mutta vuonna 2024 alakouluikäisten määrä laski 94 lapsella. Väestöennusteen mukaan taloussuunnitelmakaudella alakouluikäisten määrä jatkaa laskussa ja vuonna 2028 alakouluikäisiä on noin 580 lasta vuotta 2024 vähemmän. Varhaiskasvatus- ja kouluikäisten lasten osuus kaupungin väestöstä vuonna 2024 oli 13,6 %.

Työikäisten (16-64-vuotiaat) määrä on viime vuosina kasvanut. Vuonna 2023 työikäisten määrä kasvoi 314 henkilöllä ja vuonna 2024 414 henkilöllä. Kasvun ennakoidaan jatkuvan vuosina 2025-2028 siten, että vuonna 2028 työikäisiä on 1 100 henkilöä enemmän kuin vuoden 2024 lopussa.

65-74 -vuotiaiden ikäryhmän koko pienenee lähivuosina ja vuonna 2028 ikäryhmään kuuluvia ennakoidaan olevan runsas 370 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Yli 75-vuotiaiden määrä sen sijaan kasvaa ja vuonna 2028 yli 75-vuotiaita on väestöennusteen mukaan noin 1 600 henkilöä vuotta 2024 enemmän. 65-vuotta täyttäneiden osuus kaupungin väestöstä nousee nykyisestä noin 23,6 %:sta 25,3 %:iin vuoden 2028 loppuun mennessä.

Lähde: tilastokeskus

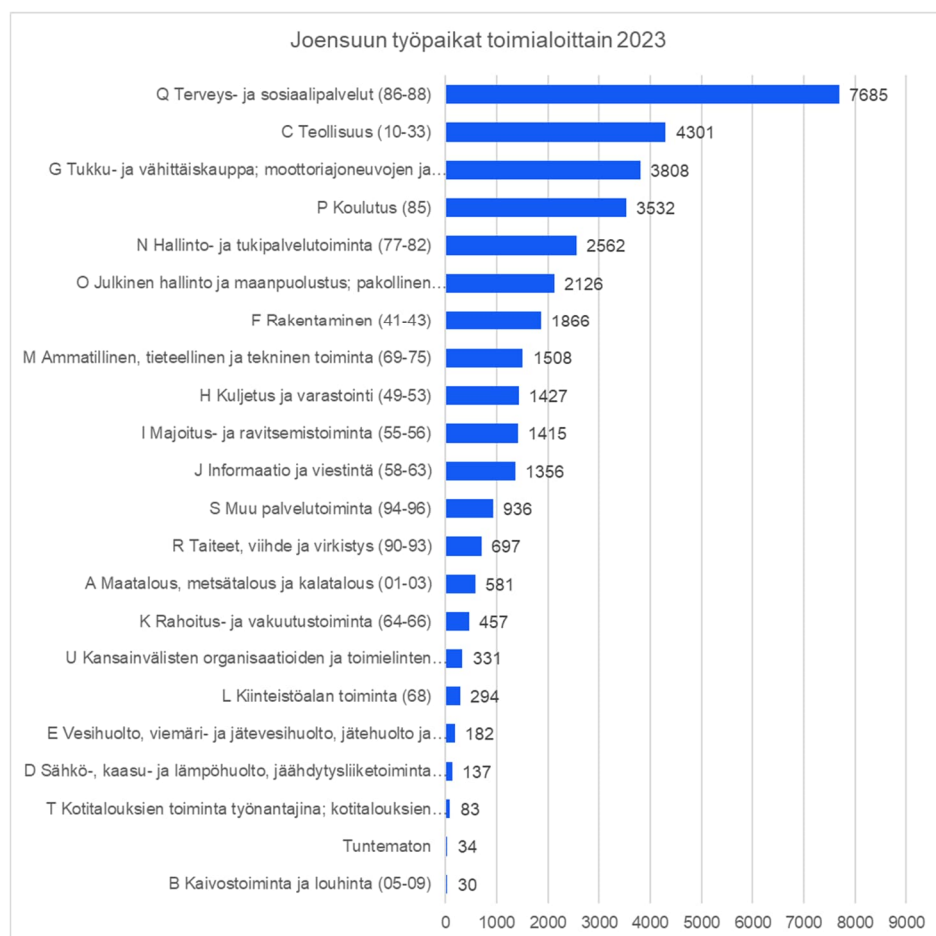
Väestörakenteen muutokset vaikuttavat palvelujen kysyntään. Ikäihmisten määrän kasvu lisää tulevaisuudessa sosiaali- ja terveyspalvelujen kysyntää. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumisen myötä kustannusten nousu kohdistuu hyvinvointialueille. Sote-uudistuksen jälkeen kuntatalouden jäljelle jäävistä kustannuksista suurin osa syntyy varhaiskasvatukseen ja koulutuksen järjestämisestä. Syntyvyyden lasku 2010-luvulla on kääntänyt varhaiskasvatukseen ja koulutuksen laskennallisen palvelutarpeen laskuun. Jotta palvelutarpeen pieneminen toteutuisi menosäästönä, kunnissa on oltava valmiutta sopeuttaa palvelutuotantoaan palvelutarpeen muuttuessa. Kuntien talouden näkökulmasta palvelutuotannon muutosten tarpeellisuutta korostaa myös se, että lasten määrän väheneminen vaikuttaa välittömästi kuntien rahoitukseen, koska hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen peruspalvelujen valtionosuudet määräytyvät pääosin lasten ja nuorten ikäluokkien perusteella.

Myös Joensuussa lasten määrän väheneminen merkitsee palvelutarpeen vähenemistä taloussuunnitelmakaudella. Voimakkaimmin muutos kohdistuu taloussuunnitelmakaudella alakouluihin, mutta myös yläkouluiikäisten määrän kääntyminen haastaa palveluiden järjestämistä. Muutokset vaikuttavat eri tavoin kaupungin eri alueilla. Väestönkasvu on keskittynyt viime vuosina entistään voimakkaammin kantakaupungin alueelle, mutta lasten ja nuorten ikäluokkien koko vähenee tälläkin alueella.

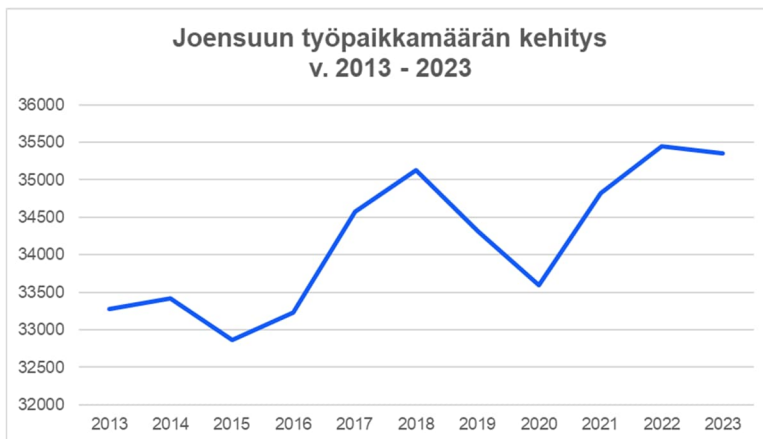
1.2 Työpaikat ja työllisyys

Joensuussa oli vuoden 2023 lopussa 35 348 työpaikkaa. Työpaikkojen määrä väheni edellisvuoteen nähden 105 työpaikalla eli -0,3 %. Toimialojen välillä työpaikkamäärien muutokset vaihtelivat. Eniten työpaikkamäärä kasvoi terveys- ja sosiaalipalveluissa (438) ja majoitus- ja ravitsemustoiminnassa (41). Vastaavasti eniten työpaikkamäärä väheni rakentamisen (-257), teollisuuden (-233) ja hallinnon ja tukipalvelutoiminnan (-118) toimialoilla.

Joensuun työpaikoista 37,7 % sijoittuu julkisen hallinnon, maanpuolustuksen, terveys- ja sosiaalipalveluiden ja koulutuksen toimialalle. Toimialan osuus on pysynyt vuosien 2015-2023 aikana suurin piirtein samalla tasolla, mutta työpaikkojen määrä on kasvanut. Teollisuuden työpaikkojen osuus on 12,2 % kaikista työpaikoista. Tukku- ja vähittäiskaupan, kuljetuksen ja varastoinnin sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan osuus on 18,8 % kaikista työpaikoista.

Lähde: Tilastokeskus

Lähde: Tilastokeskus

Joensuun seudulla oli vuoden 2023 lopussa 49 525 työpaikkaa, yhteensä 245 työpaikkaa edellisvuotta vähemmän. Joensuun seudullakin suurimmat toimialat ovat terveys- ja sosiaalipalvelut, teollisuus ja tukku- ja vähittäiskaupat, kuten Joensuussakin.

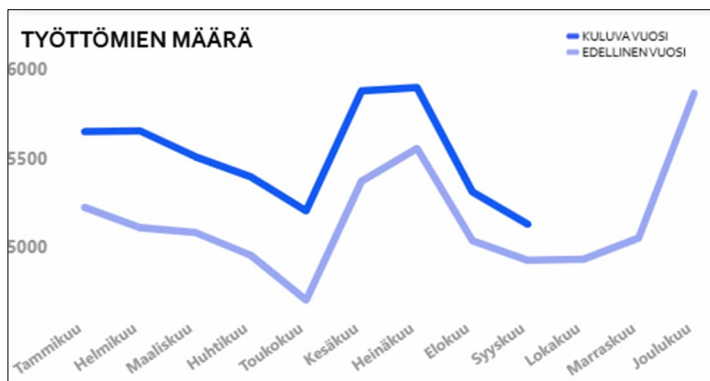
Joensuun työpaikkamäärän kehitys on vuosina 2021 – 2023 jäänyt muiden suurten kaupunkien kehityksestä jälkeen. Vuonna 2021 12 suurimman kaupungin työpaikkamäärät kasvoivat keskimäärin 4,6 %, kun kasvu Joensuussa oli 3,6 %. Vuonna 2022 Joensuun työpaikkamäärän kehitys ylsi koko maan tasolle ollen 2,9 %. Vuonna 2023 12 suurimman kaupungin työpaikkamäärät kasvoivat keskimäärin 0,3 %.

Talouden suhdannetilanne on ollut vaikea. Syksyllä 2025 julkaistun Pohjois-Karjalan Trendit julkaisun mukaan Pohjois-Karjalan yritys sektorin liikevaihto laski vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä 0,6 % ja toisella neljänneksellä 1,2 %. Koko maan tasolla vastaavien ajankohtien lukemat kertoivat 0,8 %:n ja 1,1 %:n kasvusta. Kehitys oli alavireistä useilla maakunnan keskeisillä toimialoilla, kuten koneiden ja laitteiden valmistuksessa ja rakentamisessa. Sen sijaan kasvua kirjattiin muun muassa metsäsektorilta ja metsätaloudesta sekä kaivostoiminnasta.

Seutukunnista liikevaihdon kasvuun yllettiin puun sahauksen vahvalla vetoavulla Pielisen Karjalassa (+5,0 %). Joensuun seutukunnassa liikevaihto laski 1,5 % ja Keski-Karjalan seutukunnassa 2,2 %. Joensuun seudun liikevaihdon lasku johtui erityisesti kolmen toimialan – rakentamisen, metalliteollisuuden sekä muiden koneiden ja laitteiden heikentyneestä kysynnästä. Kasvun vetureina toimialoista toimivat puun sahaus, höyläys ja kunnostus sekä metsätalous ja puun korjuu. Yritysten henkilöstömäärä laski 1,7 %, hieman vähemmän kuin koko maassa (2,0 %).

Kaupungin työllisyystilanne on viime vuosina vaihdellut. Työttömyysaste kohosi koronan myötä nopeasti vuonna 2020, mutta kääntyi lasku-uralle vuoden 2021 alkupuoliskolla. Vuonna 2022 työttömien määrä laski vuoden 2019 tasolle. Vuonna 2023 työttömien määrän lasku pysähtyi ja työttömyys kääntyi lievään **kasvuun**, mikä on jatkunut vuoden 2024 ja edelleen vuoden 2025 aikana. Joensuun työttömien työnhakijoiden määrä on tyypillisesti laskenut syksyllä, mutta noussut lievästi loppuvuonna. Työttömien määrään vaikuttaa mm. oppilaitosten lukuvuosien päättyminen ja alkaminen.

Työttömyysaste oli syyskuussa 14,0 %, mikä oli 0,3 % -yksikköä suurempi kuin vuoden 2024 vastaavana ajankohtana. Työttömiä työnhakijoita oli 5 128 ja avoimia työpaikkoja 208. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 203 henkilöä suurempi kuin edellisenä vuonna.

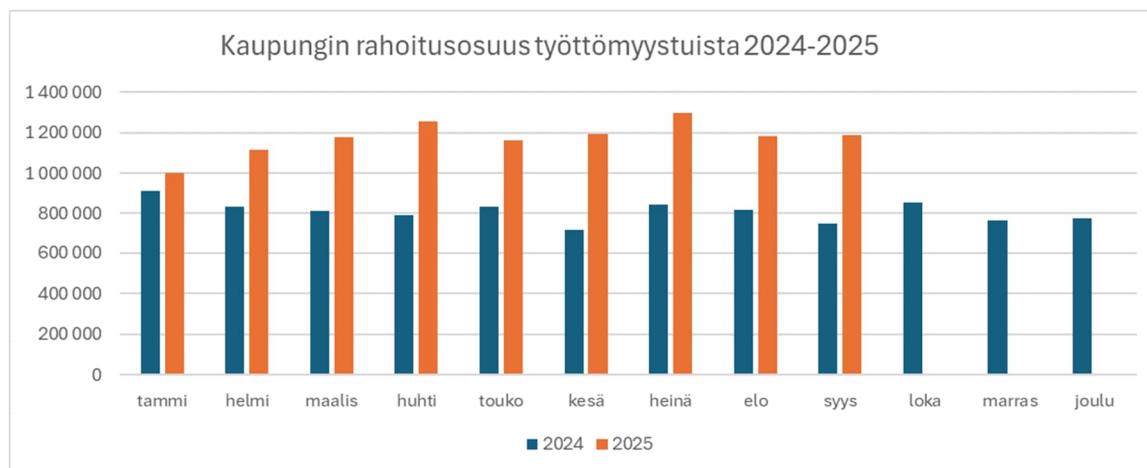

Työttömistä työnhakijoista oli naisia 42,2 % (2164), alle 25-vuotiaita 14,3 % (734), yli 50-vuotiaita 32,7 % (1675), yli vuoden työttömänä olleita 46,2 % (2370) ja vajaakuntoisia 13,4 % (688).

Joensuun tavoin työllisyystilanne on haastava myös muissa isoissa kaupungeissa. Joensuun työttömyysaste on kuitenkin edelleen korkea suurten kaupunkien vertailussa, mutta syyskuun vertailussa Lahden, Turun, Jyväskylän ja Kotkan työttömyysaste oli Joensuuta korkeampi. Tampereen työttömyysaste oli Joensuun tavoin 14,0 %.

Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus oli syyskuussa 11,4 %, kun edellisen vuoden syyskuussa työttömyysaste oli 10,4 %. Joensuun seutukunnan työttömyysaste oli syyskuussa 13,3 % (ed. vuonna 12,6 %) ja koko Pohjois-Karjalan 13,6 % (ed. vuonna 12,9 %).

Työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyi vuoden 2025 alusta kuntien vastuulle. Samanaikaisesti kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista laajeni. Muutosten myötä kuntatalous on aiempaa suhdanneherkempi. Työttömyyden nousu onkin näkynyt jo vuoden 2025 aikana sekä palveluiden kysynnässä, mutta myös työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvuna. Lisäksi heikko työttömyystilanne on heijastunut verotulojen kehitykseen palkkasumman ennakoitua vaimeamman kehityksen myötä.

1.3 Hyvinvointi, terveys ja osallisuus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vuosina 2025–2028

Kaupungilla on merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kuntaliitto määrittelee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen laaja-alaisesti yhteistyössä tehtäväksi toiminnaksi, jossa oman työn lisäksi hyödynnetään eri toimijoiden osaamista asukkaiden hyvinvoinnin tukemisessa. Myös asukkailla itsellään on oma roolinsa hyvinvoinnin edellytysten hyödyntämisessä.

Kaupungin järjestämistä palveluista esimerkiksi varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluilla, liikunta- ja kulttuuripalveluilla sekä asumista, kaavoitusta, elinvoimaa ja liikennejärjestelyjä koskevilla ratkaisuilla on yhteys kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Työllisyyden edistäminen on yksi merkittävimmistä niin yksittäisten ihmisten kuin perheidenkin hyvinvointia edistävästä kokonaisuuksista. Hyvinvointialueella on oma vastaava velvoitteensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kunnilla ja hyvinvointialueilla on velvoite neuvotella ja yhteensovittaa tätä työtä. Lisäksi mm. järjestöjen ja kolmannen sektorin työ edistää osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia ja sekä kuntien että hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.

Kaupungin ja hyvinvointialueen järjestämät palvelut muodostavat julkisten hyvinvointipalvelujen ytimen. Kaupungilla on merkittävä rooli erityisesti ennalta ehkäisevien palvelujen järjestämisessä. Kaupungin järjestämistä hyvinvointipalveluista valtaosa kohdistuu lapsiin ja nuoriin varhaiskasvatuksen, koulutuksen ja nuorisopalvelujen muodossa. Työikäisten ja ikäihmisten hyvinvointia tukeva palvelukokonaisuus muodostuu erityisesti liikunta- ja kulttuuripalveluista. Laajemmin tarkasteltuna hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tukevat myös muut kaupungin järjestämät palvelut, kuten työllisyyden ja elinvoiman sekä kaupunkiympäristön palvelut. Osallistavan toimintatavan vahvistaminen kaikissa kaupungin palveluissa tukee myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön tavoitteita ohjaa tieto asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilanteesta. Joensuun Hyvinvointikertomus -ja suunnitelma 2025–2028 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.2.2025 § 15. Hyvinvointikertomuksessa kuvataan joensuulaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilannetta ja suunnitelmassa asetetaan kaupunkilaisten hyvinvointia edistävät painopisteet, tavoitteet ja toimenpidekokonaisuudet vuoteen 2028 saakka. Painopisteet ja tavoitteet ovat maakunnallisesti yhdessä sovittuja, ja niihin ovat sitoutuneet kunnat, hyvinvointialue ja maakuntaliitto.

Konkreettisia toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi asetetaan vuosittain talousarvion ja toimintasuunnitelman yhteydessä. Hyvinvointisuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä ja tavoitteiden saavuttamista arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä keväisin.

Hyte-kerroin eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosa on peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvä erä. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaan lisäosa lasketaan kertomalla asukasta kohden määritellyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta kunnan asukasmäärällä sekä kunnalle määritellyllä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimella. Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin määritellään kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa kuvaavien indikaattoreiden sekä toiminnan tulosta kuvaavien indikaattoreiden perusteella.

Vuoden 2026 ennakkollisten valtionosuuslaskelmien mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräksi on arvioitu 1 581 939 euroa.

Joensuun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja toimenpidekokonaisuudet vuosille 2025–2028 ovat seuraavat:

Painopiste 1: Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat		
Tavoitekirjaus	Toimenpidekokonaisuus	Vastuutaho
Elintapojen parantaminen arjen valinnoilla	Toteutetaan ehkäisevää päihdetyötä eri palvelualoilla sekä kehitetään siihen liittyvää osaamista ja viestintää.	Hyvinvoinnin toimiala
	Mahdollistetaan kaavaratkaisuissa ja investointikohteissa jalankulun ja pyöräilyn lisääminen arjen liikuntamuotoina.	Kaupunkiympäristön toimiala
Mielen hyvinvoinnin ylläpito ja elämäntaitojen vahvistaminen	Tehdään toimia lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistämiseksi.	Hyvinvoinnin toimiala
	Pyritään tasapainoiseen ja monipuoliseen kaupunkirakenteeseen ja kaupunkikuvaan.	Kaupunkiympäristön toimiala
	Tuetaan joukkoliikenteellä hyvinvointia edistävien palvelujen saavutettavuutta. Varataan kaavatoissa riittävästi ja monipuolisesti tilaa lähivirkistykseen ja ulkoiluun, puistoille ja leikkipaikoille/ulkoilualueille.	Kaupunkiympäristön toimiala Kaupunkiympäristön toimiala
	Edistetään joensuulaisten hyvinvointia kulttuurin keinoin.	Hyvinvoinnin toimiala
Toiminta- ja työkyvyn vahvistaminen	Lisätään joensuulaisten liikkumista	Hyvinvoinnin toimiala

Painopiste 2: Osallisuus ja yhteisöllisyys		
Tavoitekirjaus	Toimenpidekokonaisuus	Vastuutaho
Kuuluminen itselle merkitykselliseen yhteisöön	Selvitetään mitä ovat osallisuuden kanalta haavoittuvat lapsiryhmät ja tehdään toimia osallisuuden edistämiseksi.	Hyvinvoinnin toimiala
	Luodaan toimintamalli varmistaaksemme, että lapsilla on keinoja ja luottamusta kohdata muutoksia ja uusia tilanteita, ja lasten turvallisuuden tunne säilyy muutoksissa.	Hyvinvoinnin toimiala
	Mahdollistetaan aito osallistaminen kaa-voitus- ja suunnitteluhankkeiden yhteydessä, kuten lähiluonnon kaupunkiestetikan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa.	Kaupunkiympäristön toimiala
Kiinnittyminen yhteiskuntaan	Käynnistetään kansallisen lukutaitostrategian toimeenpano	Hyvinvoinnin toimiala
	Tehdään toimia, jotta luetun ymmärtäminen vähintään ikätasoinen tai sitä parempi 2. ja 5. luokilla	Hyvinvoinnin toimiala
	Luodaan käytäntöjä lasten huolta herättävien koulupoissaolojen havaitsemiseen	Hyvinvoinnin toimiala
	Järjestetään suomen kielen koulutusta statuksesta riippumatta	Konsernipalvelut
	Kehitetään viestinnän asiakaslähtöisyyttä	Konsernipalvelut
Yksinäisyyden väheneminen	Kehitetään sukupolvien välistä kohtaamistoimintaa	Hyvinvoinnin toimiala
Painopiste 3: Turvallinen arki ja ympäristö		
Tavoitekirjaus	Toimenpidekokonaisuus	Vastuutaho
Turvallinen elämä ja ympäristö	Lasten ja nuorten palveluissa tunnistetaan ja otetaan väkivalta puheeksi ja ohjataan väkivaltaa kokenut avun ja tuen piiriin	Hyvinvoinnin toimiala
	Kiusaamista ennaltaehkäistään yhteisöllisyyden lisäämisellä eri kasvu- ja kehitysympäristöissä	Hyvinvoinnin toimiala
	Edistetään asukkaiden omatoimista varautumista	Konsernipalvelut
	Toteutetaan viisaan liikkumisen suunnitelmassa määriteltyjä toimenpiteitä yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa	Kaupunkiympäristön toimiala
Turvattu toimeentulo	Tuetaan kuntalaisia yksilöllisillä työllisyyspalveluilla kohti avoimia työmarkkinoita tai koulutusta	Konsernipalvelut
	Mahdollistetaan yritysten kasvu toimitilarakentamisella	Kaupunkiympäristön toimiala

Hyvinvointisuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden lisäksi kaupungin toimialoilla ja palveluissa on vuodelle 2026 myös strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita, jotka tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä ja osaltaan toteuttavat myös hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Osallistuva budjetointi

Osallisuuteen vaikuttavat taustatekijät ovat moninaiset ja osallisuutta edistävässä työssä ovat mukana kaupungin eri toimialat, hyvinvointialue, kolmas ja neljäs sektori, yritykset, oppilaitokset sekä monet muut paikalliset ja valtiolliset toimijat. Asukkaiden todellisiin tarpeisiin vastaavien ja sitä kautta vaikuttavien palvelujen toteutumisen mahdollistamiseksi on olennaista, että asukasdemokratia on mukana kaupungin suunnittelussa. Osa kaupungin toiminnoista suunnitellaan jo nyt erilaisten asukas- ja käyttäjäyhdyshypintojen kautta saatua tietoa hyödyntämällä ja tarkoituksena on, että toiminta on poikkileikkaavaa kaupungin kaikilla toimialoilla ja entistä useammassa palveluissa.

Osallistuvaa budjetointia on toteutettu Joensuussa vuodesta 2022 lähtien. Kokemusten perusteella on luotu toimintaperiaatteet osallistuvan budjetoinnin Joensuun mallille:

- Osallistuva budjetointi on toimintamalli, jossa joensuulaiset ovat mukana suunnittelemassa ja päättämässä talousarvioon kirjattujen kohteiden määrärahojen käytöstä. Osa kohteista voi toistua talousarviossa säännöllisesti ja osa olla kertaluonteisia kohteita.
- Osallistuvan budjetoinnin kohteet ovat asukkaiden arjen lähellä olevaa kaupungin toimintaa ja palveluita ja mahdollistavat asukkaille merkityksellisen tavan osallistua.
- Osallistuvan budjetoinnin kohteita on kaupungin eri alueilla ja kaikilla alueen asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa kohteiden määrärahojen käyttöön.
- Osallistuvan budjetoinnin kohteista tiedotetaan monikanavaisesti, vuorovaikutteisesti ja osallistumisen helppous huomioidaan.
- Osallistuvassa budjetoinnissa tehdään jatkuvaa arviointia sen toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Arvioinnin pohjalta toimintaperiaatteisiin on mahdollista tehdä muutoksia.

Vuoden 2026 talousarvioon ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaan on sisällytetty seuraavassa taulukossa esitetyt osallistuvan budjetoinnin kohteet.

Vuonna 2026 kutsumme asukkaat ja käyttäjät suunnittelemaan kanssamme
• Multimäen leikkipaikan kunnostamista • Reijola-Niittylahti alueen ja Noljaan uusia päiväkotia • Reijola-Niittylahti alueen kouluratkaisua • Noljaan koulun ja Lyseon peruskoulun piha-alueiden aktivointia

Vuosina 2026-2028 kuulemme toiveita ja toteutamme niitä talousarvion puitteissa
• Leikkipuistojen ja leikkipaikkojen leikkivälineistä uuden tai peruskorjattavan leikkipuiston/-paikan suunnitteluvaiheessa • Kysely sähköpotkulautojen käytöstä • Joukkoliikenteestä säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa toteutettavan kyselyn avulla • Kirjastojen aineistonhankinnoista • Varhaiskasvatuksesta • Kansalaisopiston kursseista • Nuorisopalvelujen toiminnoista • Digitaalisista palveluista

1.4 Ilmastotavoitteet ja toimenpiteet

Joensuun tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2025. Hiilineutraalius tarkoittaa, että Joensuun hiilinielut ovat vähintään yhtä suuret kuin alueelta syntyvät kasvihuonekaasupäästöt. Tavoite on kirjattu kaupungin ilmasto-ohjelmaan siten, että kaupunki vähentää kasvihuonekaasupäästöjä kaikki alueen toimijat huomioiden vähintään 60 % vuodesta 2007 vuoteen 2025 mennessä. Jäljelle jäävä 40 % päästöistä sidotaan alueen hiilinieluihin.

Ilmastobudjetti yhdistää kaupungin ilmastotyön talousarviomenettelyyn ja raportointiin tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastobudjetoinnissa tulevien vuosien ilmastotoimenpiteet sekä niille budjetoidut taloudelliset resurssit kootaan yhteen. Tavoitteena on tuoda näkyväksi kaupungin toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi, mahdollistaa avoin keskustelu ja seurata toimenpiteiden riittävyttä.

Ilmastotoimenpiteiden suunnittelu valtuustokaudelle 2025–2029 on kesken, joten niitä ei ole koottu tänä vuonna ilmastobudjettiin. Vuoden 2026 aikana valmistellaan koko valtuustokauden ilmastotoimenpiteiden kokonaisuus vaikutustenarvioineen, jonka myötä tuotetaan tieto siitä, että toimenpiteet ovat riittävät suhteessa konsernistrategiassa asetettuun hiilineutraaliustavoitteeseen.

Talousarviovuodelle 2026 valmistellut ilmastotoimenpiteet löytyvät kuitenkin talousarviosta vaikuttavuustavoitteen ”Hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden Joensuu” alta eriteltynä kunkin toimialan tavoitteista. Tavoitteiden toteutumista seurataan osana normaalia talousarvion raportointia.

Joensuun kaupungin merkittävimmät ilmastomuutoksesta aiheutuvat riskit ovat lämpötilan muutoksiin, sateisiin ja tulvavesienhallintaan sekä biodiversiteettiin ja ekosysteemeihin liittyvät riskit. Näihin riskeihin vastaamiseksi on laadittu Joensuun kaupungin sopeutumissuunnitelma ilmastomuutokseen (KH 2023 § 465), joka sisältää toimenpiteitä mm. luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ja viherpinta-alan lisäämiseksi. Lisäksi kaupunki on hyväksynyt luonnon monimuotoisuuden linjauksen, vieraslajilinjauksen ja metsänhoidonlinjauksen, joita toteutetaan osana kaupungin toimintaa.

Päästöbudjetti vuosille 2026–2028 ja 2030

Päästöbudjetissa asetetaan vuosittainen katto päästöjen enimmäismäärälle. Alla olevassa taulukossa esitetyt päästöbudjetit vuosille 2025-2030 perustuvat HINKU-verkoston asettamaan 80 %

päästövähennystavoitteeseen (vrt. 2007 tasoon) vuodelle 2030. Päästöbudjetti ei siis ole ennuste päästöjen kehityksestä, vaan se asettaa vuosittaiset tavoitteet päästöjen enimmäismäärälle. Päästöbudjetti on asetettu erikseen jokaiselle päästösektorille, jotta voidaan tarkastella, onko päästöjen väheneminen kullakin sektorilla riittävää. Sektorikohtaisia tavoitteita seuraamalla pystytään arvioimaan millä sektoreilla toimet päästöjen vähentämiseksi ovat riittäviä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Päästöjen toteutumaa seurataan tilinpäätöksessä, jolloin päästöbudjetissa asetettua kattoa verrataan toteutuneisiin päästöihin. Näin on mahdollista seurata, vähenevätkö päästöt vuositasonla riittävästi suhteessa vuosille 2025 ja 2030 asetettuihin ilmastotavoitteisiin.

Päästöbudjetin laadinnassa on hyödynnetty Suomen ympäristökeskuksen kunnille kehittämää skenaariotyökalua sekä Sustainable Energy and Climate Action Plan –raportin (SECAP) osana tilattuja päästökehitysskenaarioita vuosille 2025 ja 2030. Sektoreille määritetyt päästöjen enimmäismäärät perustuvat edellä mainittujen työkalujen tuottamiin tietoihin ja niistä tehtyihin arvioihin.

Päästölähteet sektoreittain	Toteuma 2024 (ennakko)	Päästöbudjetti 2025	Päästöbudjetti 2026	Päästöbudjetti 2027	Päästöbudjetti 2028	Päästöbudjetti 2030
Tieliikenne	83	72	71	65	58	45
Kaukolämpö	38	21	9	8	6	4
Erillislämmitys	10	11	9	7	6	4
Sähkölämmitys	8	10	6	6	5	4
Sähkönkulutus	10	13	8	7	7	5
Maatalous	17	11	13	11	9	8
Jätehuolto	14	8	9	7	6	5
Teollisuus ja työkoneet	121*	119	105	94	83	58
Kaikki päästöt yhteensä	300	265	230	205	180	133

Päästölähteet hiilidioksidiekvivalenttitonneina (t CO₂ ekv). Sektorijako noudattaa CO₂-raportin mukaista menetelmää sillä erotuksella, että ”Sähkölämmitys” sisältää ”Maalämmön”. *Teollisuuden ja työkoneiden päästöistä ei ole saatavilla ennakkotietoa vuodelle 2024, joten tietona käytetään vuoden 2023 toteumaa.

Päästölähteiden lisäksi tarkastellaan hiilinielujen määrää ja asetetaan vuosittaiset minimimäärät hiilinieluille (taulukko alla).

minimimäärä	Toteuma 2024	2025	2026	2027	2028	2030
Hiilinielut	610	265	230	205	180	133

Päästöbudjetti sisältää tarkastelun sekä sektorikohtaisista päästöistä, että hiilinieluista. Jotta kaupunki on hiilineutraali, tulee päästöjen ja hiilinielujen olla samansuuruiset. Hiilinielujen toteumaa seurataan tilinpäätöksessä.

Päästökehitystä seurataan vuosittain tilattavalla CO2-raportilla. Joensuun asettaman 60 % päästövähennystavoitteen saavuttaminen vuonna 2025 vaikuttaa epävarmalta, sillä tehtyjen selvitysten mukaan liikennesektorin päästöt eivät vähene riittävällä tahdilla tavoitevuoteen mennessä. Toisaalta päästöjen kokonaiskehitys on ollut vuoden 2023 virallisten päästölaskelmien ja vuoden 2024 ennakolaskelmien valossa hyvää. Joensuun hiilinielujen kehittymistä seurataan metsävaratietoon ja tekoälyyn pohjautuvalla laskennalla, jonka tulokset julkaistaan CO2-raportin yhteydessä. Vuoden 2025 CO2-raportti, jonka perusteella voidaan arvioida hiilineutraaliustavoitteen toteutumista, julkaistaan keväällä 2027.

2 Taloudelliset lähtökohdat

2.1 Talouden kehitysnäkymät

Talous toipuu hitaasti – velkasuhde vakiintuu hetkellisesti

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (22.9.2025) mukaan Suomen talous on toipunut hitaasti, mutta merkkejä vauhdikkaammasta kasvusta on näkyvissä. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa. Talouden epävarmuus on kuitenkin toistaiseksi ohjannut kotitalouksien lisätuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen. Investointien ennakoitaan kasvavan nopeammin, sillä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla vuosina 2025–2027.

Tänä vuonna bruttokansantuote (bkt) kasvaa 1,0 %, ensi vuonna 1,4 % ja 1,7 % vuonna 2027.

Epävarmuus ja tullit hidastavat maailmantalouden elpymistä

Maailmantalouden epävarmuus on hieman vähentynyt alustavien tullisopimusten myötä. Alkuvuoden tiedot maailmantaloudesta ovat myös olleet jonkin verran odotuksia myönteisempiä. Tästä huolimatta epävarmuus on edelleen merkittävää. Epävarmuus ja aiempaa selvästi korkeammat Yhdysvaltojen tullit jarruttavat reaalityulojen nousun ja investointien aikaan saamaa kasvua.

Suomessa viennin kasvua heikentää selvästi Yhdysvaltojen kauppapolitiikka ja euron vahvistuminen, mutta sitä tukee euroalueen toipuminen. Tuonti kasvaa vientiä nopeammin, sillä Suomessa kysynnän kasvu perustuu investointeihin, joissa käytetään merkittävä määrä tuontipanosia.

Kotitalouksien kulutus kasvuun ostovoiman perässä

Inflaatio on hidastunut selvästi, ja hintojen nousu pysyy maltillisena. Inflaatiota on hidastanut ennen muuta energian ja omistusasumisen hintojen lasku. Kuluttajahintaindeksin mukaan hintojen nousu olisi jo lähes pysähtynyt. Tämä johtuu kuitenkin asuntoluottojen korkojen laskusta. Pohjainflaatio on yli kahden prosentin ja pitkästä aikaa nopeampaa kuin euroalueella keskimäärin.

Inflaation hidastumisen ja palkkojen korotusten myötä reaaliansiot ovat kääntyneet kasvuun. Kotitalouksien keskimääräisten reaalityulojen kasvua hidastavat tänä vuonna kuitenkin heikko työllisyystilanne, sosiaalietuuksien leikkaukset ja kulutusverojen korotukset. Ensi vuonna käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu nopeutuu työllisyystilanteen parantuessa ja ansiotuloverotuksen keventyessä. Ostovoiman kasvusta huolimatta kulutus ei ole kasvanut. Heikko työllisyystilanne, epävarmuus ja vaatimaton luottamus talouteen ovat saaneet kotitaloudet säästämään kuluttamisen sijaan.

Investointeja paljon lähivuosina

Tänä vuonna investoinnit kasvavat selvästi kahden laskuvuoden jälkeen. Rakentamisessa tilanne on kuitenkin edelleen heikko. Varsinkin asuntorakentaminen elpyy hitaasti, sillä tehtyjen kauppojen määrän noususta huolimatta asuntomarkkinat eivät ole vielä toipuneet normaalitasolle. Asuntoja rakennetaan tällä hetkellä selvästi alle pidemmän aikavälin tarpeen. Kun rakentaminen alkaa tulevina vuosina elpyä, se luo talouteen kasvua. Energiasiirtymään ja uuden teknologian käyttöönottoon liittyvät investoinnit sen sijaan kasvavat vauhdilla. Investointeja lisäävät myös puolustushankinnat, jotka kasvavat tänä vuonna selvästi hävittäjien myötä ja joiden taso pysyy korkeana myös tulevina vuosina.

Työllisyys kääntymässä kasvuun

Työllisyydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun alkuvuoden aikana. Tuotannon kasvun myötä työllisyystilanteen odotetaan kuitenkin paranevan ensi vuodesta lähtien. Vuositasolla työllisiä on tänä vuonna hieman viimevuotista vähemmän ja työttömiä selvästi enemmän, noin 9,4 % työvoimasta. Ensi vuonna työllisten määrä kasvaa ja työttömyys laskee 9,0 %:iin. Myös vuonna 2027 työllisyyden kasvu jatkuu ja työllisyysaste (20–64-vuotiaat) nousee 77,3 %:iin.

Heikosta työllisyystilanteesta huolimatta työvoiman määrä on kasvanut viime vuosina reippaasti ja alkuvuonna työvoiman määrä on kääntynyt uudelleen kasvuun. Työmarkkinoilla on paljon tilaa työllisyyden kasvulle. Työvoiman määrää lisäävät hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto. Vaisun kysynnän takia työvoiman määrän kasvu on toistaiseksi näkynyt kuitenkin ennen muuta työttömyyden nousuna.

Julkinen velkasuhde vakiintuu hetkellisesti mutta ei pysyvästi

Talouden vaisun alkuvuoden vuoksi verotulot kasvavat hitaasti tänä vuonna. Menojen kasvu maltillistuu hidastuvan inflaation ja sopeutustoimien ansiosta, joskin korkomenot ja puolustusmenot kasvavat edelleen voimakkaasti. Julkisyhteisöjen alijäämä on tänä vuonna 4,3 % suhteessa bkt:hen.

Talouden heikko suhdanne osuu kaikkein kipeimmin valtionhallintoon. Sen alijäämä on 4,2 % suhteessa bkt:hen. Valtio kantaa myös puolustusmenojen ja velanhoidtomien kasvusta aiheutuvan rasituksen. Nämä lisämenot ovat syventäneet jo ennestään mittavaa valtionhallinnon alijäämää ja siten voimistaneet velkaantumista.

Ensi vuonna kiihtyvä talouskasvu ja sopeutustoimet kohentavat julkisyhteisöjen taloutta, ja alijäämä on 3,6 % suhteessa bkt:hen. Alijäämä asettuu 3,1 %:iin suhteessa bkt:hen vuonna 2029.

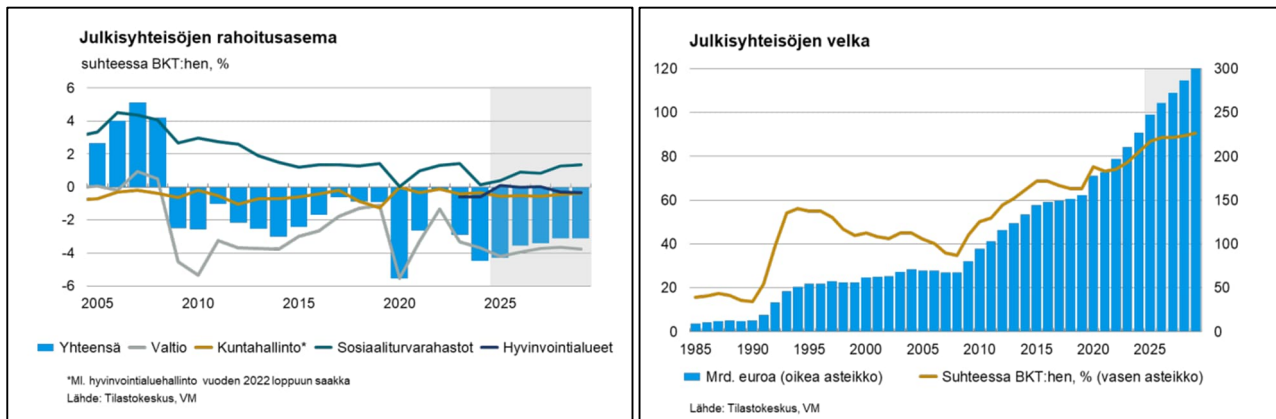
Julkisyhteisöt ovat syvässä rakenteellisessa epätasapainossa, ja julkisen talouden kestävyysvaje on noin 2 % suhteessa bkt:hen eli noin 7 mrd. euroa vuoden 2029 tasolla. Vuonna 2029 valtionhallinto ja paikallishallinto ovat edelleen yhteensä yli 14 mrd. euroa alijäämäisiä, mikä luo mittavan tarpeen ottaa uutta velkaa.

Ennusteen mukaan Suomen lähihistoriaan nähden reipaskaan talouskasvu ei kykene vakauttamaan velkaa pidempiaikaisesti saatikka kääntämään sitä alenevalle uralle suhteessa bkt:hen. Ennusteissa velkasuhde vakiintuu hetkellisesti vuonna 2027 ja kääntyy sen jälkeen välittömästi uudestaan

kasvuun. Velkaantumista ei saada hallintaan, jos valtionhallinnon ja paikallishallinnon rahoitusta ei saada lähemmäksi tasapainoa.

Keskeiset ennusteluvut	2024	2025**	2026**	2027**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	276	285	295	307
Palvelut, määrän muutos, %	0,0	0,3	0,9	1,4
Koko teollisuus, määrän muutos, %	3,9	2,6	1,8	1,6
Työn tuottavuus, muutos, %	1,4	1,4	0,6	0,4
Työlliset, muutos, %	-1,0	-0,3	0,8	1,3
Työllisyysaste, %	72,1	71,5	71,8	72,6
Työttömyysaste, %	8,4	9,3	9,0	8,4
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1,6	0,4	1,4	1,9
Ansiotasoindeksi, muutos, %	3,1	3,0	3,6	3,0

** ennuste, lähde VM taloudellinen katsaus 22.9.2025

2.2 Kuntatalous

Vuonna 2024 kuntatalouden tila heikkeni edellisvuoteen verrattuna, mikä näkyi sekä vuosikatteen, tilikauden tuloksen että toiminnan ja investointien rahavirran heikentymisenä. Investointitaso pysyi korkeana, eivätkä kuntatalouden käyttötulot riittäneet nettoinvestointien kattamiseen. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi 365 milj. euroa negatiiviseksi ja lainakanta kasvoi noin 600 milj. eurolla 20,5 mrd. euroon.

Kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen vuonna 2025. Toimintakuluja kasvattavat mm. kunta-alalle sovitut palkankorotukset ja vuoden alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat suoraan työllisyyskehitykseen. Pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Lisäksi uudistus voi kasvattaa kuntien välisiä eroja entisestään, sillä työllisyyden vaihtelu poikkeaa kuntien välillä. TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistisellä sektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi.

Kuntien valtionosuudet kasvavat kuluvana vuonna TE-palvelu-uudistuksen myötä kuntien tehtävien ja rahoitusvastuun laajentuessa. Kuntien saamien valtionosuuksien kasvua kuitenkin hidastavat

muun muassa sote-siirtoon liittyvät tarkistukset, hallitusohjelman mukainen valtionosuuksiin tehtävä indeksisäästö sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneminen. Lisäksi verotulomenetysten korvausten vähennys pienentää valtionosuuksia vuonna 2025 tuntuvasti, tosin verotulot kasvavat vastaavasti. Kuntien verotulojen kehitys on ollut kuluvana vuonna vaimeaa ja ennusteita on jouduttu madaltamaan alkuvuoden kertymätietojen vuoksi. Verotulot jäävät lähes edellisen vuoden tasolle.

Vuonna 2025 vuosikate supistuu edellisvuodesta, mutta riittänee kattamaan poistot. Tilikauden tulos on niukasti positiivinen. Tulosta kuitenkin vahvistaa osin kertaluontoinen satunnainen tuotto, jonka vaikutus ei ulotu tuleviin vuosiin. Toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee -1,1 mrd. euroon

Kuntatalousohjelmaan sisältyvässä kuntatalouden kehitysarviossa kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan vuonna 2026 heikkenevän -1,4 mrd. euroon. Toimintakate heikkenee 4,7 % toimintakulujen kasvaessa ja toimintatuottojen vähentyessä. Toimintakulujen kasvun taustalla on etenkin henkilöstökustannusten kasvu. Keväällä 2025 sovittu palkkaratkaisu kasvattaa työvoimakustannuksia 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028 sopimuskorotusten ajoitusten ja kunta-alalle sovitun palkkojen ja palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksiennuste vuodelle 2026 on 3,5 % ja vuosille 2027–2029 keskimäärin 3,3 % vuodessa.

Vuonna 2026 kuntien valtionosuuksien kasvua hidastavat hallituksen pysyvät valtionosuusleikkaukset sekä hallituskauden aikainen yhden prosenttiyksikön indeksijarru. Lisäksi valtionosuuksien kehitystä hidastaa vuoteen 2027 saakka sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vähennys. Verotulot muodostavat suurimman osan kuntien tuloista. Suhdannetilanteen kohentuessa verotulojen kehitys vahvistuu vuonna 2026 5,2 % kasvuun ja tasaantuu vuosina 2027–2029 keskimäärin hieman alle 4 % vuodessa. Vuoden 2026 toimintatuottoja pienentää sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja uudelleen neuvottelut.

Painelaskelman perusteella kuntatalouden tulot eivät riitä kattamaan kasvavia menoja, eikä vuosikate riitä tulevana vuosina nettoinvestointeihin. Kuntatalouden investoinnit pysyvät korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta uhkaa syvetä -1,4 mrd. euroon vuonna 2026 ja -1,5 mrd. euroon vuonna 2027. Tulojen ja menojen epätasapaino helpottuu hieman painelaskelman lopulla vuonna 2028, kun hallitusohjelman mukainen indeksijarru peruspalvelujen valtionosuuteen ja sote-uudistuksen määräaikaisten vähennykset koskien vuoden 2023 valtionosuuksia poistuvat. Toiminnan ja investointien rahavirta jää kuitenkin vuonna 2028 noin 1,2 mrd. euroa ja vuonna 2029 noin 1,0 mrd. euroa negatiiviseksi.

Negatiiviset toiminnan ja investointien rahavirrat näkyvät kuntatalouden lainakannan kehityksessä, joka uhkaa kasvaa 26,5 mrd. euroon vuonna 2029. Myös korkomenot lisääntyvät lähivuosina.

Laskennallinen paine veroprosentin korotukseen (%-yks.)	2025	2026	2027	2028	2029
yli 100 000 asukasta	1,1	0,9	0,8	0,5	0,4
40 001 – 100 000	0,9	0,8	0,7	0,4	0,3
20 001 – 40 000	1,1	1,4	1,4	1,2	1,1
10 001 – 20 000	0,6	1,2	1,2	1,0	0,9
5 001 – 10 000	0,6	0,9	0,9	0,6	0,5
2 001 – 5 000	0,6	1,3	1,5	1,5	1,5
alle 2 000	0,3	1,6	1,7	1,5	1,6
Manner-Suomen kunnat yhteensä	0,9	1,0	0,9	0,7	0,6

Lähde: Kuntatalousohjelma

Kuntatalouden kestävyyyteen vaikuttavat jatkossa yhä enemmän kuntien kyky hallita työvoimakustannuksia, sopeuttaa investointeja sekä hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita palvelutuo-
tannossa. Väestörakenteen muutos, kaupungistuminen ja vihreä siirtymä lisäävät investointitarpeita, mutta vaativat samanaikaisesti rakenteellisia uudistuksia. Tulojen ja menojen epätasapaino edellyt-
tää kuntien omia sopeutustoimia ja tiukkaa menokuria. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava
kuntien tulorahoitukseen. Samalla tulopohjan vahvistaminen voi johtaa veronkorotuspaineisiin erityi-
sesti kunnallisverotuksessa.

Kuntatalouden kehitysarvion pohjalla olevaan kokonaistaloudelliseen ennusteeseen liittyy paljon ris-
kejä. Suhdanteiden vaikutus välittyy verotulojen ja työttömyyskehityksen kautta kuntatalouteen. Kun-
tatalouden menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi, jos kunnat ja kuntayhtymät onnistuvat sopeut-
tamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoi-
tusta. Sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat
sote-kiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

2.3 Kaupungin talous

Kaupungin talouden tilanne heikkeni vuonna 2024 sote-uudistukseen liittyvien väliaikaisten kaupun-
gin tulokertymää vahvistaneiden vaikutusten poistuessa. Kaupunki, kuten muutkin kunnat, saivat
vuonna 2023 verotuloja vielä sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien veroprosenttien mukaisesti.
Koko maan tasolla näiden ns. verohäntien vaikutus oli 1,4 mrd. euroa ja Joensuun osalta noin 16–
17 milj. euroa. Lisäksi sote-uudistukseen liittyvän valtionosuuksien tarkistuksen myötä valtionosuuk-
sien taso aleni vuodesta 2024 alkaen 16 milj. eurolla. Vuoden 2023 tilikauden ylijäämä oli lähes 21
milj. euroa, mutta käytännössä ilman kertaluontoisten erien vaikutusta kaupungin talous olisi ollut jo
vuonna 2023 alijäämäinen.

Samanaikaisesti kun verotulot ja valtionosuudet alenivat vuodelle 2024 merkittävästi, menoihin koh-
distui kasvupainetta erityisesti kunta-alan sopimusten mukaisten palkankorotusten, kustannustason
muutosten, uusien tehtävien mukanaan tuomien velvoitteiden sekä kaupungin väestömäärän kas-
vun myötä. Lisäksi vuoden 2025 alusta lukien TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen kuntien
vastuulle kasvatti ainakin lyhyellä aikavälillä kaupungin talouteen kohdistuvaa sopeutustarvetta,
koska siirtyvät menot ovat kaupungin saamaa valtionosuutta suuremmat.

Kaupungin taloudessa arvioitiin olevan rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epäsuhta. Talous-
suunnitelmakauden sopeutustarpeen suuruudeksi arvioitiin vähintään 20 milj. euroa. Vuoden 2024

talousarvioon sisällytettiin menokasvun pysäyttämistä koskevia toimenpiteitä, mutta laajempi talouden sopeutustyön prosessi käynnistettiin syksyllä 2023. Työtä tuki ulkopuolisena asiantuntijana FCG. Talouden sopeutustoimien kokonaisuus valmistui vuoden 2024 huhtikuun alussa ja kaupunginvaltuusto päätti sopeutustoimien kokonaisuudesta 17.6.2024. Kaupunginvaltuuston hyväksymien sopeutustoimien kokonaisuuden taloudellinen vaikutus on 13,5 milj. euroa. Osa toimenpiteistä sisältyi jo vuoden 2024 talousarvioon.

Talouden sopeutustyön myötä kaupungin taloudellinen tilanne heikkeni vuonna 2024 arvioitua vähemmän. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 3,0 milj. euroa vuonna 2024. Taloutta vahvisti erityisesti sijoitusmarkkinoiden vahva kehitys, loppuvuoden poikkeuksellisen hyvät verotilitykset sekä kaupungin menojen kehitys. Laaja-alaisella yhteistyöllä valmisteltujen talouden sopeutustoimien myötä kaupungin nettomenot alenivat vuonna 2024 edellisvuoteen nähden 1,4 %. Sopeutustyön ohella menojen pienentämistä auttoi merkittävästi henkilöstön sairauspoissaolojen väheneminen. Henkilöstömenot eivät kasvaneet sopimuskorotuksista huolimatta. Ylijäämäisestä tuloksesta huolimatta lainakanta kasvoi vuoteen 2023 nähden 29 milj. eurolla. Lainakantaa kasvatti korkea investointitaso sekä Siun soten palkkaharmonisaatiota koskevien vastuiden maksaminen vuoden 2024 aikana. Asukaskohtainen lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 3 206 euroa, kun se vuotta aiemmin oli 2 862 euroa.

Vaikka kaupungin talous oli vuonna 2024 ennakoitua parempi, tulos heikkeni edellisvuoteen nähden noin 17 milj. euroa. Talouden liikkumavara onkin edelleen niukka ja talouden kehitykseen liittyy edelleen paljon epävarmuustekijöitä. Kuluvan vuoden alkuperäinen talousarvio oli noin 2,5 milj. euroa alijäämäinen ja sisältää talouden sopeutustoimenpiteitä noin 10 milj. eurolla. Lisäksi veronkorotus tuo vuositasona noin 3 milj. euroa enemmän tuloja. Muutetun talousarvion mukainen alijäämä on vajaat 1 milj. euroa ja toteutumaennusteiden mukaan on mahdollista, että tulos muodostuu hieman paremmaksikin, mutta loppuvuoden toteutumaan liittyy epävarmuustekijöitä. Erityisesti verotulojen kehitys on ollut ennakoitua heikompaa, toisaalta työttömyysturvan rahoitusvastuun menot ovat kasvaneet heikon talouden suhdannetilanteen myötä kasvaneet arvioitua enemmän. Toteutumaan liittyy epävarmuustekijöitä myös muun muassa sijoitusmarkkinoiden kehityksen ja myyntivoittoarvion toteutumisen osalta.

3 Kaupungin organisaatio

Joensuun kaupungin organisaatio perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään hallintosääntöön. Kaupunginvaltuusto, joka muodostuu 59 valtuutetusta, vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. 11 jäsenisen kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu mm. ohjata ja seurata kaupungin toimintaa, taloutta ja päätöksentekoa, kehittää kaupungin kilpailukykyä, elinvoimaa ja imagoa, valmistella valtuustossa käsiteltävät asiat lautakuntien esitysten pohjalta sekä panna valtuuston päätökset täytäntöön ja valvoa kaupungin oikeutta ja edustaa kaupunkia. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii konsernijaosto.

TE-palvelujen järjestämisvastuun siirtymisen myötä kaupungin organisaatioon on kuulunut 1.1.2025 alusta lukien myös työllisyysalueen kuntien yhteisenä luottamushenkilötoimielimenä toimiva työllisyysalueen lautakunta. Lautakunnan tehtävänä on toimia työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisena työvoimaviranomaisena ja huolehtia em. lain mukaan työvoimaviranomaiselle kuuluvista tehtävistä ja ratkaista em. lain mukaan työvoimaviranomaiselle kuuluvat asiat.

Strategia, talousarvio ja tilinpäätös muodostavat yhdessä strategisen ohjauksen ytimen. Strategian avainmittareiden tavoitetasot sekä vaikuttavuustavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet on esitetty peruskaupungin käyttötalousosan talousarvioiden yhteydessä luvussa 7.

Toimintaympäristö

Strateginen suunnittelu perustuu huolelliseen toimintaympäristöanalyysiin ja lähivuosien taustaoletuksiin. Joensuun kaupungin kannalta keskeisten taustaoletusten voimassaoloa seurataan liikennevalomallilla ja tarvittaessa toimintaympäristönäkemystä täsmennetään. Lokakuun 2025 näkymässä strategian toteuttamiseen liittyy paljon epävarmuustekijöitä. Strategian välitarkastelu toteutetaan viimeistään valtuustokauden puolivälissä.

Samanaikaisten kansainvälisten kriisien aika jatkuu näkyen esimerkiksi eskaloituneena Lähi-Idän tilanteena ja Ukrainan sodan pitkittymisenä. Venäjän neljättä vuotta jatkuva hyökkäyssota Ukrainassa on muuttanut voimallisesti geopolitiikkaa, Euroopan turvallisuutta sekä energia- ja talousjärjestelmää. Rajakaupunkina vaikutukset Joensuun toimintaympäristöön ovat olleet mittavia.

Yleinen talousnäkymä on edelleen ankea. Suomen, Pohjois-Karjalan ja Joensuun työttömyys on ennätystasolla. Vaikka inflaatio on hidastunut ja korkotaso laskenut, ei merkittävää reaalityömarkkinakäännettä ole edelleenkään tapahtunut. Suomen taloutta jarruttavat yleinen kansainvälinen epävarmuus, vientinäköymien heikkous ja kotimaisen kulutuksen alhainen taso. Rakentamisen näkymä jatkuu heikkona.

Kuntataloudessa lähivuodet tulevat olemaan edelleen vaikeita. TE-palvelut siirtyivät kuntien vastuulle 2025 alusta lukien ja Joensuujohtoinen työ on alkanut Pohjois-Karjalassa korkean työttömyyden ja pienenevän rahoituksen lähtökohdista. Väestön keskittyminen suurimmille kaupunkiseuduille on jatkunut ja tulee jatkumaan. Kilpailu työvoimasta, opiskelijoista ja yritysinvestoinneista kiristyy. Lento- ja junayhteyksien kehittyminen ja sähköverkkojen vahvistaminen ovat Joensuun edunajamisen painopiste jatkossakin.

Strategian visio, arvot ja vaikuttavuustavoitteet

Joensuun kaupungin visiona on olla vuonna 2030 väkiluvulla mitattuna Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukossa. Tällä hetkellä sijoitus on 11:sta. Kasvutavoitteen saavuttamiseksi investoimme elinvoimaan ja asukkaiden hyvinvointiin, kehitämme yliopistokaupunkiamme kansainvälisesti houkuttelevaksi, luomme uutta työtä yhdessä yritysten kanssa ja rakennamme toimillamme ilmaston ja luonnon kannalta kestävästä kaupunkia.

Joensuussa toimitaan yhdenvertaisesti, yhdessä, rohkeasti ja kestävästi. Olemme kulttuurista ja urheilusta tunnettu kasvatuksen ja koulutuksen suurkaupunki, fotoniiikan suunnannäyttäjä ja Euroopan metsäpääkaupunki sekä ympäristöstään huolehtiva luontopositiivinen yrityskaupunki. Henkilökuntamme voi hyvin. Meillä on osaavimmat opettajat, muhkeimmat metsät, vuolaimmat vedet ja avuliaimmat asukkaat. Meillä elämä on helppoa. Arki sujuu ja pidämme huolta luonnosta sekä toisistamme. Jokainen on hyväksytty omana itsenään. Kun on helppo hengittää, on hyvä kasvaa.

Tarkemmat kaupungin kehittämisen tahtotilamuotoilut on ryhmitelty viiden vaikuttavuustavoitteen mukaisesti. Palvelut asukkaille, yrityksille ja sidosryhmille kattavat 1) hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden, 2) opiskelun, tasa-arvoisen oppimisen ja sivistyksen sekä 3) kasvavan

elinkeinoelämän ja työllisyyden Joensuun linjaukset. Sisäisinä voimavaroina käsitellään 4) kestävän talouden sekä 5) osaavan henkilöstön ja hyvän johtamisen Joensuun tavoitteita.

Investointien tasoa nostetaan merkittävästi. Investoimme palveluinfrastruktuuriin ja elinvoimaan valtuustokaudella 2026-2029 noin 200 milj. euroa. Investointitasoa tarkistetaan talouden reunaehdot huomioiden strategian puoliväliarvioinnin yhteydessä. Strategian lähivuosien toimeenpanoa hallitsekin tasapainon löytäminen kasvun ja investointien mahdollistamisen ja talouden kestävyyskesken.

5 Talousarvion perustelut

5.1 Kuntalain säännökset talousarvion pohjana

Kaupungin talousarvion valmistelua ohjaa kuntalain talousarvion valmistelua koskevat säännökset. Kuntalain 110 §:n mukaan:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä määrittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Käytännössä säännöksistä seuraa, että kunta, jonka kuluvan vuoden taseen arvio on ylijäämäinen, voi tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Suunnitelman alijäämäisyys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin talousarvion laadintavuoden tasearvion mukainen kertynyt ylijäämä.

Kaupungilla oli vuoden 2024 lopussa taseessa kumulatiivista ylijäämää 48,4 milj. euroa.

5.2 Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman linjaukset

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman linjaukset perustuvat kaupungin uuteen strategiaan Hyvä kasvaa Joensuussa. Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaa ohjaa myös kaupunginvaltuuston 17.6.2024 hyväksymät talouden sopeutusta koskevat linjaukset.

1. Hyvä kasvaa Joensuussa – strategian Kestävän talouden Joensuu -tavoitteet

Joensuun strategia on luonteeltaan konsernistrategia, joka osoittaa suunnan ja tavoitteet kaikelle kaupungin toiminnalle. Strategian mukaisesti tavoittelemme vuoteen 2030 mennessä sijoitusta Suomen kymmenen suurimman kaupungin joukossa. Tällä hetkellä Joensuu on maan 11. suurin kaupunki. Kaupunki investoi elinvoimaan ja asukkaiden hyvinvointiin, yliopistokaupunkimme on kansainvälisesti houkutteleva, luomme uutta työtä yhdessä yritysten kanssa sekä rakennamme toimillamme ilmaston ja luonnon kannalta kestävästä kaupunkia. Kaupungin arvot ovat yhdessä, yhdenvertaisesti, rohkeasti ja kestävästi.

Strategia sisältää viisi vaikuttavuustavoitetta, joiden toimenpiteet tarkentuvat vuosittain talousarviossa.

Palvelut asukkaille, yrityksille ja sidosryhmille

- Hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden Joensuu
- Opiskelun, tasa-arvoisen oppimisen ja sivistyksen Joensuu
- Kasvavan elinkeinoelämän ja työllisyyden Joensuu

Sisäiset voimavarat

- Kestävän talouden Joensuu
- Osaavan henkilöstön ja hyvän johtamisen Joensuu

Kestävän talouden Joensuu vaikuttavuustavoitteen tavoitelinjauksista erityisesti seuraavat ohjaavat talousarvion laadintaa:

- Hoidamme taloutta vastuullisesti ja pitkäjänteisesti. Ylijäämäinen talous tukee investointikykyä. Veroprocentit pidetään kilpailukykyisinä suhteessa verrokkikaupunkeihin. Lainakannan sekä vuokra- ja leasingvastuiden kasvu on hallittua.
- Investointien tasoa nostetaan merkittävästi. Investoimme palveluinfrastruktuuriin ja elinvoimaan valtuustokaudella 2026-2029 noin 200 milj. euroa. Investointitasoa tarkistetaan talouden reunaehdot huomioiden strategian puoliväliarvioinnin yhteydessä.

2. Talouden sopeutuksen linjaukset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2024 talouden sopeutuksen linjaukset. Linjausten toimenpiteet ulottuvat vuoteen 2030 asti ja ohjaavat siten myös vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman laadintaa.

Talouden sopeutuksen linjausten perusteena on ollut kaupungin strategian taloustavoitteet. Linjaukset sisältävät seuraavia kokonaisuuksia koskevat tavoitelinjaukset toimenpiteineen:

- palveluverkko

- palvelujen järjestäminen
- taksat, maksut ja avustukset
- palvelujen sisältö, laatu ja laajuus
- omaisuuden hallinta, omistajaohjaus

Lisäksi linjauksissa asetettiin tavoitteeksi pyrkiä pitämään kunnallis- ja kiinteistöveroprosentit 21 suurimman kaupungin mediaanitasossa tulevien vuosien talouden tasapainon varmistamiseksi. Investointien osalta tavoitteeksi asetettiin mitoittaa tulevien vuosien investointitaso hallitusti siten, että lainakannan ja vuokra- sekä leasingvastuiden taso vakautetaan.

Talouden sopeutustoimien kokonaisuus oli yhteensä 13,5 milj. euroa jakaantuen eri kokonaisuuksiin seuraavasti:

Teema	2024	2025	2026	2027	2028-2030	Yhteensä
Palveluverkko, kiinteistöt yhteensä	324 000	1 254 000	1 077 000	1 275 000	1 872 000	5 802 000
Palvelujen järjestäminen yhteensä	42 000	338 000	338 000	150 000	0	868 000
Tulojen lisääminen, avustusten taso yhteensä	347 000	1 039 000	243 000	0	0	1 629 000
Palvelujen sisältö, laatu ja laajuus yhteensä	1 216 000	1 298 000	484 000	220 000	120 000	3 338 000
Omaisuuden hallinta, omistajaohjaus yhteensä	40 000	956 000	900 000	0	0	1 896 000
Teemat yhteensä	1 969 000	4 885 000	3 042 000	1 645 000	1 992 000	13 533 000

Lisäksi vuosiin 2024-2025 kohdistuu kertaluontoisia eriä yhteensä 6,8 milj. eurolla.

Kaupunginvaltuuston vuodelle 2025 hyväksymä kunnallisveroprosentin muutos lisäsi tuloja vuositasolla noin 3 milj. eurolla.

Talouden sopeutuksen linjausten mukaan sopeutustavoite on kokonaisuutena toimielintä sitova, mutta toimielin voi kohdentaa asetettua tavoitetta toimielimen sisällä esityksistä poiketen kuitenkin niin, että euromääräinen tavoite toteutuu. Sopeutustoimien riittävyttä seurataan ja toimenpiteitä joudutaan tarkastelemaan uudelleen, mikäli talouden tasapainotavoite ei toteudu.

Kestävän talouden vaikuttavuustavoitelinjaukset sekä talouden sopeutuksen tavoitteet huomioiva talousarvio vuodelle 2026 on lähtökohtaisesti laadittu tasapainoon. Vuodelle 2026 kohdistuu kertaluontoisia eriä vireillä olevasta kiinteistöjärjestelystä hyvinvointialueen kanssa, mistä seuraa, että talousarvio on ylijäämäinen. Kertaluontoisten erien vaikutuksen poistuessa talous heikkenee vuonna 2027, mutta on tasapainossa ja strategian mukaisesti vahvistuu vuonna 2028.

5.3 Tuloperusteet

Verotulot

Kunnallisvero

Joensuun verotulojen kasvu on yltänyt kahtena viime vuotena koko maan tasolle ja hieman sitä paremmaksikin. Vuonna 2023 maksuunpantu kunnallisvero aleni pääasiassa sote-uudistukseen

liittyvän veroprosenttileikkauksen johdosta koko maassa 58,5 %. Joensuussa muutos oli -56,2 %. Vuonna 2024 kasvu koko maassa oli **ennakollisten tietojen mukaan 6,0 %**, kun Joensuussa kunnallisverotulojen muutos oli **myös 5,9 %**.

Kuluvana vuonna kunnallisverotuloja arvioitiin talousarviossa kertyvän 125 milj. euroa. Alkuvuonna ennakoitiin, että kunnallisverokertymä voisi ylittää talousarvion, mutta ennuste on heikentynyt vuoden aikana. Ennusteen muutosta selittää sekä arvioitua heikompi palkkasumman kehitys koko maan tasolla että kuntaryhmän jako-osuuteen tehdyt oikaisut vuoden 2024 ja 2025 osalta. Lopulliseen vuoden 2025 toteutumaan vaikuttaa paitsi loppuvuoden verokehitys koko maan tasolla, myös verotilityksiin vuoden 2024 valmistuvan verotuksen perusteella tehtävät oikaisut valtion ja kuntaryhmän jako-osuuden osalta sekä kuntaryhmän sisällä yksittäisten kuntien osalta. Tässä vaiheessa kuitenkin ennakoidaan, että kunnallisverokertymä voi jäädä hieman talousarviossa arvioitua pienemmäksi.

Vuoden 2026 kunnallisveroprosentin tuottoon vaikuttaa paitsi tulo- ja työllisyyskehitys myös veroperustemuutokset, mm. pieni- ja keskituloisten työn verotuksen keventäminen, työtulovähennyksen lapsikohtaisen korotuksen nosto ja työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennyskelpoisuuden poistaminen. Muutokset on huomioitu kunnallisveron kertymäarvioissa. Veroperustemuutosten aiheuttamat vaikutukset kuntien verotuottoon kompensoidaan nettomääräisesti kunnille.

Kuntaliitto on arvioinut (23.9.2025), että kunnallisverotilitykset kasvavat 6,1 % kuluvaan vuoteen nähden. Verotulokertymän kasvua selittää osaltaan vuodelle 2025 kohdistuvat aiempaa verovuotta koskevat oikaisut, jotka vaikuttavat vuoden 2025 vertailulukuun. Vuonna 2027 verotulojen arvioidaan kasvavan koko maan tasolla 3,8 % ja vuonna 2028 4,5 %.

Nykyisillä veroperusteilla (8,1 %) kunnallisveroja arvioidaan kertyvän ensi vuonna noin 132,5 milj. euroa. Tässä vaiheessa vuoden 2027 kertymäksi arvioidaan 137,5 milj. euroa ja vuonna 2028 142 milj. euroa.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron tuotoksi vuoden 2025 talousarviossa on arvioitu 25,2 milj. euroa. Kertymän ennakoidaan jäävän noin 2,5 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmäksi kiinteistöverotilityksiin heinäkuussa tehtyjen aikaisempia verovuosia koskevien oikaisujen johdosta. Oikaisut perustuvat asiakkaille tehtäviin muutosverotuksiin, joita tehdään esimerkiksi verotuksen oikaisulautakunnan päätöksen vuoksi.

Kiinteistöveroprosentit ja lain mahdollistamat vaihteluvälit:

	Vaihteluväli	Joensuu 2025	Joensuu 2026
Yleinen kiinteistövero rakennukset	0,93-2,00 %	1,10 %	1,10 %
Yleinen kiinteistövero maapohja	1,30-2,00 %	1,30 %	1,30 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00 %	0,45 %	0,45 %
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	0,93-2,00 %	1,00 %	1,00 %
Voimalaitosrakennukset	0,93-3,10 %	2,85 %	2,85 %
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00-6,00 %	3,00 %	3,00 %

Vuoden 2026 talousarviossa kiinteistöveroarvio nykyisillä veroperusteilla on 24,3 milj. euroa. Kiinteistöverokertymän arvioidaan pysyvän taloussuunnitelmakaudella vuoden 2026 tasolla.

Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistus on ollut vireillä. Uudistuksen peruslähtökohtia on se, että tämänhetkiset verotusarvot perustuvat pitkälti vanhentuneisiin verotusarvon määräytymisperusteisiin, eivätkä ne kuvaa riittävän hyvin rakennusten ja maa-alueiden hintaeroja. Lisäksi uudistuksen tavoitteena on aikaisempaa selkeämpi ja läpinäkyvämpi arvostamisjärjestelmä, joka on myös mahdollista pitää aiempaa tehokkaammin ajantasaisena. Tarkoituksena ei ole vaikuttaa kiinteistöverotuksen tasoon. Tämän takia veroprosenttien vaihteluvälejä tarkistettaisiin uudistuksen yhteydessä niin, että kunnat voisivat asettaa kiinteistöveroprosenttinsa siten, että verokertymä pysyy aiempien vuosien tasolla. Hallituksen puoliväliriihen 2025 kirjauksen mukaan hallitus toteuttaa arvostamisuudistuksen siten, että uudistus on kohtuullinen kiinteistöjen omistajille. Kirjaukseen sisältyy merkintä uudistuksen portaittaisesta käyttöönotosta ja maksettavan kiinteistöveron määrän rajoituksista.

Yhteisövero

Kuntaryhmän jako-osuus vuonna 2025 on 23,65 %. Vuonna 2026 kuntaryhmän jako-osuudeksi on arvioitu 22,84 %.

Yhteisöveron kertymäarvio on heikentynyt vaimean suhdannetilanteen johdosta. Kuntaliitto on (23.9.2025) arvioinut, että vuoden 2025 yhteisöverokertymä alenee 8,4 % edellisvuoteen nähden. Vuonna 2026 yhteisöverokertymän on arvioitu kasvavan 5,6 %. Taloussuunnitelmakaudella yhteisöveron kasvuksi on arvioitu vuonna 2027 5,0 % ja vuonna 2028 3,7 %.

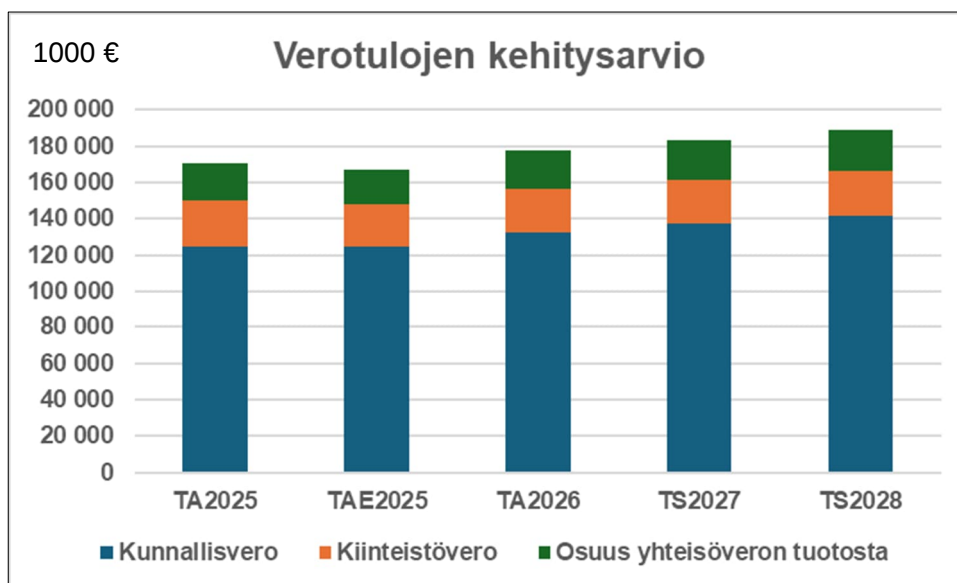
Yhteisöveron kertymäarvioissa on huomioitu vireillä olevat veroperustemuutokset. Merkittävin näistä on yhteisöverokannan alentaminen kahdella prosenttiyksiköllä 20,0 %:stä 18,0 %:iin vuonna 2027. Tämä alentaa yhteisöveron tuottoa yhteensä noin 830 milj. euroa, josta kuntaryhmän osuus on noin 190 milj. euroa. Yhteisöveron veroperusteisiin tehtävät muutokset kompensoidaan kuitenkin kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla, joten muutos ei lähtökohtaisesti heikennä kuntataloutta.

Joensuun osuus kunnille tilitettävistä veroista on kuluvana vuonna 1,198 %. Osuus määräytyy kahden viimeksi valmistuneen verotuksen keskiarvona. Verohallinnon 1.10.2025 julkaisemien ennakkolistien tietojen mukaan Joensuun jako-osuuden ennakoidaan hieman kasvavan vuodelle 2026. Ennakollisiin tietoihin liittyy kuitenkin vielä epävarmuutta ja lopulliset jako-osuudet vahvistetaan vasta vuoden 2026 puolella.

Vuonna 2025 yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 19,5 milj. euroa, mikä on talousarviossa arvioitua (20,7 milj. euroa) vähemmän. Kaupungin yhteisöverokertymäksi vuodelle 2026 nykyisellä jako-osuudella arvioidaan 20,5 milj. euroa, vuonna 2027 21,7 milj. euroa ja vuonna 2026 22,8 milj. euroa.

Yhteenveto verotulojen kehitysarviosta

	TA2025	TAE2025	TA2026	TS2027	TS2028
Kunnallisvero	125 000	125 000	132 500	137 500	142 000
Kiinteistövero	25 200	22 700	24 300	24 300	24 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 700	19 500	20 600	21 700	22 800
Verotulot yhteensä	170 900	167 200	177 400	183 500	189 100

Valtionosuudet

Vuoden 2026 valtionosuusarviot perustuvat valtion talousarvioesitykseen ja ennakkollisiin valtionosuuslaskelmiin.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Sosiaali- ja terveystalouden menot poistuvat kuntien valtionosuuslaskennasta.

Peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia on koskenut yksi yhteinen ikäryhmitys (0-5-vuotiaat, 6-vuotiaat, 7-12-vuotiaat, 13-15-vuotiaat ja yli 16-vuotiaat). Järjestelmään sovelletaan ikäryhmittäin lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Peruspalvelujen valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omavaraisuusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohden yhtä suuri. Näiden perusteiden lisäksi kunnille myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus sekä hyte-kerroin ja väestönkasvu.

Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perusteena ovat vuosittain vahvistettavat perushinnat ikäryhmille, kriteereille ja lisäosille. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäryhmittäin (asukasluku x perusosan hinta) ja kriteereittäin (asukasluku x perusosan hinta x kriteerin kerroin). Sairastavuus lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat erikseen päätetyt kansansairaudet.

Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuk-sien tasaus. Tasausraja on 100 %, mutta tasauslisässä on 10 %:n omavastuu. Tasausvähennys on 10 %. Voimalaitosten osalta tasauksessa huomioidaan vain ydinvoimalaitokset, ja niiden veroprosentteina käytetään tasauksen laskennassa yleistä (keskimääräistä) kiinteistöveroprosenttia.

Sote-tehtävien siirtyessä pois kunnilta valtionosuusjärjestelmään lisättiin vuonna 2023 toistaiseksi pysyvä, sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutoksen rajoitin. Rajoittimessa ei huomioida valtionosuusjärjestelmän varsinaisia uusia kriteerimuutoksia, vaan pelkästään puhtaasti sote-tehtävien siirrosta aiheutuvat taloudelliset muutokset. Toisin sanoen rajoitin määritettiin niin kutsutulla ”poikkileikkaushetkellä”, kun järjestämisvastuu siirtyi vuodenvaihteessa 2022–2023. Sote-siirron muutosrajoittimen lisäksi suuria kuntakohtaisia muutoksia tasataan porrastetulla siirtymäkaudella sekä sen jälkeen toistaiseksi pysyvällä siirtymätasauksella. Siirtymätasauksen määrää alennetaan vuosina 2023–2026 vuosittain siten, että muutos rajataan +/-15 euroon/asukas per vuosi. Viidentenä vuonna muutos on enintään +/-60 euroa/asukas, joka jää toistaiseksi pysyvänä voimaan.

TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtymisen myötä valtionosuuksiin lisättiin uusia kriteereitä vuoden 2025 alusta lukien. Uudistuksen yhteydessä kunnille siirtyi nykyistä laajempi vastuu työttömyysturvan rahoituksesta. Laajeneva rahoitusvastuu korvattiin kunnille pysyvällä valtionosuuden lisäyksellä. Korvaus määritetään vuonna 2023 maksettujen työttömyysetuuksien maksatuksesta työttömyyskassoille ja Kansaneläkelaitokselle vuoden 2023 loppuun mennessä kertyneiden tietojen perusteella. Korvausta tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksillä. Hallitusohjelman mukaisesti kansaneläkeindeksiin sidottuja etuuksia ei kuitenkaan koroteta vuosina 2024—2027. Korvauksen taso tarkistetaan seuraavan kerran varainhoitovuodelle 2028.

Työttömyysturvaetuuksien rahoitusvastuun laajentumisen lisäksi valtionosuuksien määrässä huomiointiin kuntien vastuulle siirtyvien TE-palveluiden rahoitus. Tehtävän valtionosuusrahoitus kohdennetaan kuntiin kahden kriteerin kautta, joilla on molemmilla yhtä suuri painoarvo. Työikäisen väestön määrä (18–64-vuotiaat) muodostaa yhden kriteerin ja toinen rahoitusta kohdentava kriteeri on laajan määritelmän mukainen työttömien määrä, joka käsittää sekä työttömät työnhakijat että palveluissa olevat. Tämän lisäksi malliin sisältyy kotoutumiskoulutusta koskeva poikkeus, jonka rahoitus kohdennetaan vieraskielisyyskriteerin kautta. Rahoitusmalliin sisältyy palveluiden rahoituksen osalta kahden vuoden siirtymäaika, minkä aikana osa rahoituksesta määräytyy kuntakohtaisen kustannustiedon perusteella. Loput rahoituksesta määräytyy laskennallisen valtionosuuden mukaan.

Peruspalvelujen valtionosuuksien määräksi on arvioitu vuonna 2026 koko maan tasolla 3,55 mrd. euroa. Valtionosuus kasvaa valtion vuoden 2025 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 185,5 milj. euroa.

Vuonna 2026 peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotus on 3,5 % (111,1 milj. euroa). Hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään kuitenkin yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuosina 2024—2027. Vuonna 2026 vähennys pienentää valtionosuutta 31,6 milj. euroa.

Valtionosuuksien tasossa on huomioitu useita eriä, joista osa vähentää valtionosuuksia ja osa lisää niiden määrää. Tehtävämuutokset kasvattavat nettomääräisesti valtionosuuden tasoa 69 milj. euroa. Suurimmat valtionosuuksia lisäävät vaikutukset ovat oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus (53,5 milj. euroa), perusopetuksen kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen (12,0 milj. euroa), yksityisten opetuksen järjestäjien kotikuntakorvausten nosto 100 prosenttiin (6,4 milj. euroa) ja kotihoidontuen Norjan mallin käyttöönotto (1,2 milj. euroa). Valtionosuuden tasoa sen sijaan vähentää kuntien työllistämismallin kumoaminen 57 vuotta täyttäneiden työttömien työnhakijoiden osalta (2,2 milj. euroa) ja työnhakijan palveluprosessin keventäminen (0,7 milj. euroa). Lisäksi esi- ja perusopetuksen tuen asiakirjojen vähentäminen ja työttömyysturvaan liittyvän muistutusvelvoitteen kumoaminen laskevat valtionosuuden tasoa yhteensä hieman alle yhden miljoonan euron verran.

Peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan vuonna 2026 huomioon noin 21,8 milj. euron määrääikainen vähennys kuntien velvoitteiden ja tehtävien purkamiseen liittyen. Valtionosuuden tasossa otetaan huomioon myös noin 167 milj. euron määrääikainen vähennys liittyen kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen ja kustannusten tasaukseen vuoden 2023 osalta. Lisäksi valtionosuuden tasossa otetaan huomioon vuodelle 2024 tehdyn 192 milj. euron määrääikaisen lisäyksen takaisinperintään liittyvä 64 milj. euroa. Uutena vähennyksenä huomioidaan hallituksen päättämien kasvu-toimien rahoitukseen liittyvä 75 milj. euron pysyvä valtionosuuden vähennys.

Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen valtionosuusvaikutus vuodelle 2026 on noin 127,5 milj. euroa valtionosuutta lisäävä.

Valtionosuuden tasossa on edellä mainittujen muutosten lisäksi huomioitu vuodelle 2026 teknisinä lakisäätteinä muutoksina valtionosuuden laskentaan vaikuttavina tekijöitä nettomääräisesti yhteensä -13,4 milj. euroa. Merkittävin valtionosuuden tasoa nostava tekijä on asukasluvun ja laskentatekijöiden muutos, yhteensä 12,8 milj. euroa. Eniten valtionosuuden tasoa laskee perustoimeentulotuen kuntien rahoitusosuuden muutos 17,6 milj. euroa.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti on 25,73 vuonna 2026.

Valtionosuuksiin sisältyvät veroperustemuutosten kompensatiot esitetään valtion talousarviossa valtionosuuksista omalla momentillaan. Vuonna 2026 verotulomenetysten korvaukset ovat yhteensä 534 milj. euroa. Korvausten taso alenee nettomääräisesti 6,5 milj. euroa.

Ennakollisten laskelmien mukaan Joensuun kaupungin vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuus on noin 44,6 milj. euroa ja veroperustemuutosten kompensatiot 8,6 milj. euroa.

Valtionosuuslaskelma voi vielä tarkentua määräytymisperusteiden muutosten ja verotulotasauksen tarkentumisen myötä talousarviovalmistelun edetessä.

Peruspalvelujen valtionosuuden ohella kaupungin kokonaisvaltionosuuksien määrään vaikuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus (mm. lukio- ja ammatillisen koulutuksen, kansalaisopiston, liikunnan ja nuorisotyön sekä orkestereiden ja museoiden rahoitus). OKM:n valtionosuuksien määrään vaikuttaa suoritemäärien (oppilasmäärät, tuntimäärät, henkilötyövuodet) muutokset sekä mahdolliset yksikköhintojen muutokset. Yksikköhintoihin vaikuttaa indeksikorotukset sekä kustannustason tarkistus, mutta myös muita muutoksia. Esimerkiksi aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionrahoitusta vähennetään vuodelle 2026, mikä pienentää yksikköhintaa. Myös ns. pienten lukiodien lisä muuttuu, minkä seurauksena kaupungin saama lukiorahoituksen yksikköhinnan korotus poistuu asteittain.

Alustavien laskelmien mukaan kaupungin saama OKM:n valtionosuus vuodelle 2026 on kunnan omarahoitusosuuden jälkeen noin 2,6 milj. euroa.

Valtionosuuksien määräksi on arvioitu vuodelle 2026 yhteensä 55,8 milj. euroa. Valtionosuudet kasvavat runsas 3,5 milj. euroa vuoteen 2025 nähden. Valtionosuuksia kasvattaa erityisesti verotulotasauksen sekä vieraskielisyyskriteerin perusteella saatavan rahoituksen kasvu. Valtionosuuksia puolestaan vähentää erityisesti uusi valtionosuusleikkaus, TE-rahoituksen pieneneminen siirtymäaikaa

koskevien säännösten mukaisesti sekä OKM:n takautuvien korvausten pieneminen vuoteen 2025 nähden.

Vuosina 2027-2028 valtionosuuksien ennakoidaan kasvavan vuoteen 2026 nähden. Vuonna 2028 valtionosuuksia nostaa erityisesti sote-siirtoon liittyvien määräaikaisten leikkausten päättyminen.

Valtionosuusarvioon sisältyy merkittävä riski vuodesta 2027 alkaen vireillä olevan kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamisen johdosta. Uudistuksen voimaantulo on viivästynyt, ~~mutta tavoitteena on, että uusi valtionosuusjärjestelmä olisi käytössä vuoden 2027 alusta lukien~~. Esityksen sisältö ei tässä vaiheessa ole tiedossa, mutta selvityshenkilöiden loppuvuodesta 2024 luovuttaman raportin mukainen esitys merkitsisi Joensuulle merkittävää valtionosuuksien tason alenemista.

Vuoden 2026 valtionosuuslaskelmat Liite 1.

Maksut ja taksat

~~Taksojen ja maksujen tasoa koskevat linjaukset sisältyvät talouden sopeutusta koskeviin linjauksiin. Kaupungin päätösvallassa olevien taksojen ja maksujen osalta korotusten vaikutuksia käyttäjämääriin tulee seurata jatkuvasti. Tavoitteena on, että palveluiden kävijämäärät kasvavat, mikä tuo lisää tuloja kaupungille.~~

~~Maksujen korotuksissa huomioidaan kustannustason muutos. Kunta-alan kustannusmuutosta kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos vuodelle 2026 on 3,5 %.~~

~~Kaupungin päätösvallassa olevia maksuja korotetaan siten, että taksojen ja maksujen korotusten kokonaisvaikutus on 3 %. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden sekä kaupunkiympäristön toimialan maksujen tasoa korotetaan. Toimivaltaiset toimielimet päättävät maksujen ja taksojen korotusten kohdentamisesta asetettu taloudellinen tavoite huomioiden.~~

~~Palveluiden kysynnän muutokset näkyvät lisäksi tuloarvioiden kasvuna. Palveluiden kysynnän kasvu nostaa joukkoliikenteen sekä orkesterin tuloja. Kaupungintalon muutos museoksi valmistuu ja lisää museoiden tuloja.~~

~~Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja tarkistetaan 1.8.2026. Enimmäismaksut nousevat, mutta vastaavasti asiakasmaksujen laskennassa huomioitavat tuloajat muuttuvat, joten kokonaisuutena tulokertymän ei maksujen tarkistamisen myötä oleteta nousevan. Sen sijaan hoidossa olevien lasten määrän väheneminen vaikuttaa tulokertymään.~~

Muut toimintatulot

Käyttötalouden tuloarvioissa on otettu huomioon vuosittainen tonttien myyntivoittotavoite (2 milj. euroa), maankäyttökorvausten arvio sekä maanvuokrien ennakoitu muutos.

Hyvinvointialueen muutoksen myötä kunnat eivät voi enää vuoden 2026 alusta lukien vuokrata sote-rakennuksia hyvinvointialueelle. Rakennukset tulee joko myydä tai yhtiöittää. Muutokseen liittyvä vireillä oleva kiinteistöjärjestely hyvinvointialueen kanssa (KV 16.6.2025 § 91) on huomioitu vuoden 2026 talousarviossa. Järjestely tuottaa kertaluontoisen myyntivoittotulon, joka parantaa kertaluontoisesti vuoden 2026 tulosta 7,8 milj. eurolla. Myyntivoitosta tonttien osuus on 3,5 milj. euroa ja

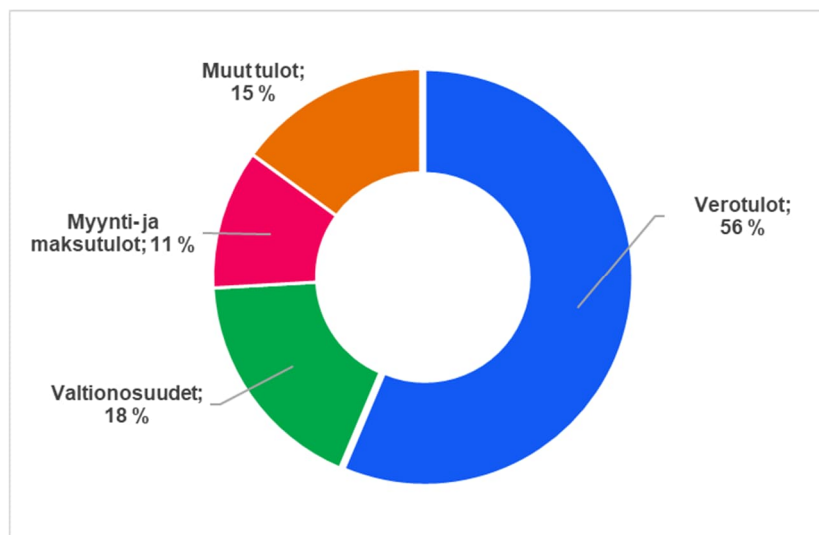
kirjautuu yleishallinnon tulosalueelle. Rakennusten myyntivoiton osuus 4,3 milj. euroa on puolestaan huomioitu Tilakeskuksen tulostavoitteessa. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen valtuusto on hyväksynyt järjestelyn osana investointisuunnitelmaa, mutta kauppa edellyttää valtiovarainministeriön hyväksynnän.

Hyvinvointialueelle myytävien kiinteistöjen lisäksi kaupungilla on myös eräitä muita kiinteistöjä, joista yli puolet on vuokrattu hyvinvointialueelle. ~~Nämä kohteet on tarkoitus järjestellä vuoden 2025 loppuun mennessä uudelleen.~~ Näiden kohteiden uudelleen järjestelyn loppuunsaattaminen viivästyy vuoden 2026 puolelle. ~~Talousarviovaikutukset kuluvaan vuoden talousarvioon tarkennetaan hyvinvointialueen kiinteistöjärjestelyn saatua ministeriön hyväksynnän ja tuodaan tarvittavilta osin kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi joulukuussa. Mikäli järjestely viivästyy vuoden 2026 puolelle, muutokset huomioidaan vuoden 2026 talousarviomuutoksen yhteydessä.~~ **Vaikutukset vuoden 2026 talousarvioon tarkennetaan talousarviomuutoksen yhteydessä.**

Lisäksi talousarviossa on huomioitu talouden sopeutusohjelman mukaiset vuoden 2025 tuloja lisäävien kertaluontoisten toimenpiteiden vaikutusten poistuminen. Tämä heikentää talousarviota kuluvaan vuoteen nähden 4 milj. euroa. Tästä 3 milj. euroa kohdentuu käyttötalouteen (puun myynnin määrä vuosina 2024-2025, muiden kuntien alueella sijaitsevasta metsäomaisuudesta luopuminen). Mikäli talouden sopeutuksessa määritellyt metsäomaisuuden myyntitoimeksiannot eivät ole toteutuneet vuoden 2025 loppuun mennessä, huomioidaan tavoitteen siirtyminen vuoden 2026 talousarviomuutoksen yhteydessä.

Peruskaupungin tulojen yhteenveto

pl. sisäiset erät

5.4 Menoperusteet

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu huomioiden talouden sopeutuksen linjaukset sekä toimintamenoihin ja -tuloihin kohdistuvat muutostekijät. Tavoitteena on, että käyttötalouden menokasvu jää tasolle, joka mahdollistaa talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudella vahvistuvan, ylijäämäisen talouden.

Suunnitelmakauden menot ja tulot on esitetty kunkin vuoden rahanarvossa

Henkilöstömenot

Virka- ja työehtosopimuksista saavutetut neuvottelutulokset on tehty sopimuskaudelle 1.5.2025–29.2.2028.

Talousarviossa on huomioitu sopimuksen mukaiset muutokset. Vuosikeskiarvovertailussa palkat nousevat vuonna 2025 vuoteen 2024 nähden 2,78 %. Vuonna 2026 palkkasumma kasvaa 3,18 % ja vuonna 2027 3,85 %. Palkankorotusten vaikutukset on huomioitu tulosaluekohtaisissa kehyksissä. Kokonaisuutena palkankorotukset nostavat henkilöstömenoja lähes 4,0 milj. euroa kuluvaan vuoteen nähden.

Palkkojen sivukuluissa on huomioitu Kevan antamat arviot. Palkkaperusteinen eläkemaksu muodostuu kaikille jäsenyhteisöille samansuuruisesta työansiopohjaisesta eläkemaksusta sekä jäsenyhteisökohtaisesti vaihtelevasta työkyvyttömyyseläkemaksusta. Kevan antaman arvion mukaan palkkaperusteisen maksun suuruus vuodelle 2026 on 24,62 %. Palkkaperusteisen maksun sisältämän työkyvyttömyyseläkemaksun suuruudeksi on arvioitu 1,02 %. Palkkaperusteinen maksu sisältää työntekijän eläkemaksun osuuden (7,30 %).

Palkkojen sivukuluprosenttiin vaikuttaa myös sairausvakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja tapaturmavakuutusmaksun muutokset. Kokonaisuutena KuEL:n alaisten työnantajan palkkojen sivukuluiksi on arvioitu 20,77 % ja VaEL:n alaisten peruskoulujen ja lukioden opettajien sivukuluiksi 20,68 %.

Henkilösivukulujen kokonaisuuteen vaikuttaa myös tasausmaksu. Vuoden 2026 tasausmaksun kokonaismäärän arvioidaan olevan koko maan tasolla 605 000 000 euroa. Tasausmaksun kokonaismäärästä arvioidaan kohdistuvan kunnille yhteensä 294 635 000 euroa. Kevan valtuusto vahvistaa vuoden 2026 lopullisen tasausmaksun joulukuussa 2025.

Kuntien osuus tasausmaksusta jaetaan kuntien kesken verotulojen ja valtionosuuksien suhteessa. Kevan antaman arvion mukaan kaupungin tasausmaksun suuruus vuonna 2026 on 3,5 milj. euroa. Tasausmaksu ei nouse vuoteen 2025 nähden.

Henkilöstömenojen kokonaistasoon vaikuttaa myös henkilöstömäärän ja henkilötöyvuosien muutokset. Arvio henkilöstömenoista sekä henkilötöyvuosien muutoksesta on esitetty luvussa 5.5.

Toimitilat

Joensuun kaupungin toimitilojen sisäisten vuokrien määräytymisperusteet vuosille 2023–2026 päätettiin vuonna 2022 (KRAKLTk 24.5.2022 § 83). Sisäisten vuokrien muutos on sidottu pääomavuokrien osalta elinkustannusindeksin muutokseen ja hoitokulujen osalta kiinteistön hoidon ylläpidon kustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin muutos on 0,47 % (huhtikuu 2024–huhtikuu 2025) ja kiinteistön hoidon ylläpidon kustannusindeksi 1,42 % (Q4/2024 – Q4/2025). Vuokrien tasoon vaikuttaa myös ylläpitovuokrien tarkistus toteutuneiden menojen mukaisesti (vuosi 2024) sekä rakennusten teknisten arvojen tarkistus 31.12.2024. Lisäksi maa-alueiden sisäinen vuokra tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksillä. Muutokset vaikuttavat sisäisten vuokrien tasoon, mutta muutokset on huomioitu tulosaluekohtaisissa talousarvioissa. Tilavuokrien muutoksissa on huomioitu myös palveluverkon muutosten vaikutus.

Toimitilojen sisäisen vuokran määräytymisperusteet vuosille 2027–2030 valmistellaan kaupunkirakennelautakunnan päätöksentekoon keväällä 2026. Päätös toimii osana vuoden 2027 talousarviota ja taloussuunnitelmakautta vuosille 2028–2029.

Kaupunki luopuu toimitiloista, joita se ei tarvitse omassa palvelutuotannossaan. Linjauksella vähennetään korjausvelan määrää ja vapautetaan resursseja palvelutuotannon tilojen turvallisuuden ja terveellisuuden varmistamiseen. Tyhjen tilojen kustannukset on kohdennettu kaupunkirakennelautakunnan hallinnon tulosalueelle. Tulosalueelle on kohdennettu myös talouden sopeutusohjelman mukainen tyhjen tilojen määrää ja siten ylläpitokustannusten vähentämistä koskeva tavoite. Käytöstä poistettujen tilojen purkukustannukset on huomioitu Tilakeskuksen tulostavoitteessa.

Koska kaupunki ei voi enää vuoden 2026 alusta lukien vuokrata sote-rakennuksia hyvinvointialueelle, vuoden 2026 talousarviossa Tilakeskuksen tuloarviossa ei ole huomioitu enää sote-rakennusten vuokratuloja. Vastaavasti myös toimintamenoarviot pienenevät ja kohteiden suunnitelman mukaiset poistot jäävät pois. **Kohteiden uudelleenjärjestelyiden loppuunsaattamisen siirtymisestä vuoden 2026 puolelle aiheutuvat vaikutukset Tilakeskuksen talousarvioon huomioidaan talousarvionmuutoksen yhteydessä.**

Kaupungin elinvoiman kannalta tärkeän musiikki- ja kulttuuritalon toteutuksen valmistelua jatketaan yhteistyössä hankinnan neuvotteluvaiheeseen valikoituneen toimijan kanssa, ~~mikäli neuvotteluvaiheen jälkeen saatava tarjous musiikki- ja kulttuuritalon toteutuksesta ja toiminnasta on hyväksyttävä.~~

Tehtävien ja palveluiden kysynnän sekä muut toimintamenojen muutokset

Talousarviossa on myös huomioitu tehtävien ja velvoitteiden sekä palveluiden tarpeen muutoksista aiheutuvia muutostarpeita, kuten oppimisen tuen muutos, perusopetuksen vuosiviikkotuntimäärien kasvu, oppilasmäärien muutokset perusopetuksessa sekä hoidossa olevien lasten määrän muutokset varhaiskasvatuksessa. Lisäksi talousarviossa on huomioitu arvio merkittävimpien ostopalveluiden kustannustason muutoksesta (erityisesti puhtaus- ja ateriapalvelut sekä logistiikkapalvelut) ja joukkoliikenteen kustannusten nousu palvelutasomuutosten sekä Kelan koulumatkatuen vähenemisen myötä.

Kaupungin maksuosuus työllisyysalueen palveluihin on mitoitettu vastaamaan valtionosuutta, jota kaupunki laskennallisesti saa siirtyneisiin TE-palveluihin. Työttömyysturvan rahoitusvastuussa on huomioitu kuluvan vuoden kehitys sekä varauduttu siihen, että rahoitusvastuu on kokonaisuutena vuotta 2025 korkeampi, koska työllisyyden käänne vaikuttanee rahoitusvastuun menoihin viiveellä. Kotoutumisen laskennallisten korvausten tason arvioidaan laskevan kuluvaan vuoteen nähden.

Käyttötaloudessa on huomioitu myös kaupunginvaltuuston 17.6.2024 päätöksen mukaiset talouden sopeutuksen tavoitteet. Pysyvien rakenteellisten toimenpiteiden vaikutus on noin 2,4 milj. euroa. Kaupunginvaltuuston hyväksymissä talouden sopeutuksen linjauksissa asetettu tavoite ei toteudu täysimääräisesti vuonna 2026, koska osa tavoitteista toteutuu pidemmällä aikavälillä.

Vuosien 2027-2028 tulosaluekohtaisissa talousarvioissa on huomioitu kustannustason muutos sekä talouden sopeutuksen mukaiset toimenpiteet ja merkittävät muutokset palveluverkossa tai palvelujen kysynnässä (lasten määrän muutos).

Investointimenot

Kaupungin strategian Kestävän talouden Joensuu vaikuttavuustavoitteen linjauksen mukaisesti investointien tasoa nostetaan merkittävästi. Investoimme palveluinfrastruktuuriin ja elinvoimaan valtuustokaudella 2026-2029 noin 200 miljoonaa euroa. Investointitasoa tarkistetaan talouden reunaehdot huomioiden strategian puoliväliarvioinnin yhteydessä. Investointeja ohjaa myös strategiaan kirjattu tavoite hallitusta lainakannan sekä vuokra- ja leasingvastuiden kasvusta.

Investointitason nousu tapahtuu asteittain taloussuunnitelmakaudella. Vuosina 2025-2026 investointien määrä on tasolla, jossa kaupunki ei käytännössä juuri velkaannu. Vuonna 2026 investointimenot ovat kokonaisuutena runsas 38 milj. euroa. Investointien tason noustessa voimakkaasti vuodesta 2027 eteenpäin, lainakannan kasvu nopeutuu. Kokonaisuutena taloussuunnitelmakauden 2026-2028 investointimenojen määrä on 139 milj. euroa.

Investointitason kasvun vaikutukset näkyvät tuloslaskelmassa viiveellä lainakannan kasvun ja valmistuvien investointien myötä kasvavien käyttötalouden kustannusten myötä. Investointitason toteuttaminen edellyttää talouden vahvistamista ja strategiassa tavoitteeksi asetettua ylijäämäistä taloutta. Korkea investointitaso johtaa strategiakauden lopussa sopeutustarpeeseen investoinneista seuraavan menojen kasvun seurauksena, mikäli taloutta ei saada vahvistettua tavoitteen mukaisesti.

Investointien tasoa ohjaa paitsi lainakantaa- ja vastuita sekä investointien kokonaistasoa koskeva tavoite, myös strategiaan sisältyvät toimitila- ja yhdyskuntatekniikan investointien priorisoinnin linjaukset. Linjaukset on esitetty talousarviokirjan investointiosassa ko. tulosalueiden kohdalla.

Investointipäätösten yhteydessä arvioidaan aina myös investointien toteutus- ja rahoitusmalli: osa investoinneista voidaan toteuttaa kaupungin rahoitusriskien hallinnan parantamiseksi leasingrahoituksella tai vuokraamalla. Tällä vaikutetaan mm. kaupungin taseen rakenteeseen, tasataan investoinneista aiheutuvaa vaikutusta kaupungin kassavirtaan sekä pienennetään lainasalkun jälleenrahoitukseen liittyviä riskejä. Rahoitusriskien ohella pienennetään myös omistamiseen liittyviä riskejä.

Rahoitusmenot ja tulot

Rahoitusmenoissa on huomioitu lainakannan kehitysarvio sekä korkotason muutoksen vaikutus korkomenoihin. Lainakannassa on huomioitu vireillä oleva kiinteistöjärjestely hyvinvointialueen kanssa.

Korkotason muutoksen arvio perustuu rahoitussopimusten hallintajärjestelmä Apollo-ohjelmaan sisältyvään markkina-arvioon korkojen kehityksestä. Lainasalkun korkomenojen tasoksi on vuodelle 2026 arvioitu 5,6 milj. euroa.

Korkotuloissa on huomioitu kaupungin antolainojen korkotulot. Peruskaupungin antolainojen korkotulot alenevat erityisesti Joensuun Vesi -liikelaitokselle myönnetyn bullet-lainan erääntymisen seurauksena. Valtuuston hyväksymien talouden sopeutuksen linjausten mukaisesti kaupunki ei lähtökohtaisesti enää myönnä kolmassijalainoja vuokratalo-yhtiöille.

Muissa rahoitustuloissa on Joensuun Veden ja Tilakeskuksen maksamat korvaukset peruspääomasta (Vesi 0,8 milj. euroa, tilakeskus 5,5 milj. euroa). Muiden rahoitustulojen määrä alenee vuoteen 2025 nähden, koska vuoteen 2025 kohdistuu talouden sopeutusohjelman mukainen

kertaluontoinen osinkotulo. Mikäli kertaluontoinen osinkotulo ei toteudu vuoden 2025 aikana, huomioidaan tavoitteen siirtyminen vuoden 2026 talousarviomuutoksen yhteydessä.

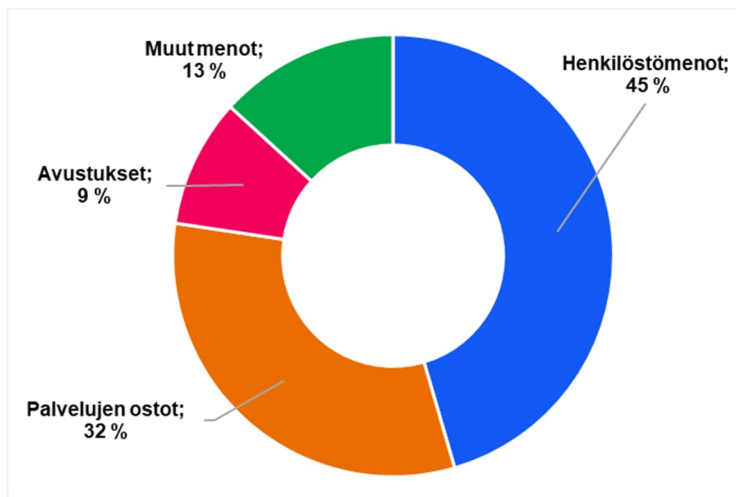
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset

Peruskaupungin suunnitelmapoistot ovat arviolta 28,5 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot alenevat vuoteen 2025 nähden sote-rakennusten poistuessa kaupungin taseesta.

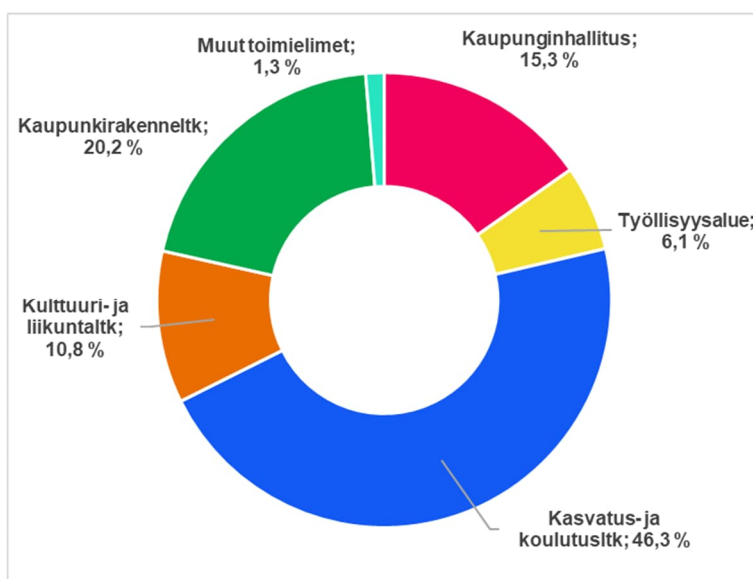
Lisäksi arvonalentumisissa on huomioitu North Karelia Growth Fundin kaupungin osuuteen kohdistuvat alaskirjaukset. Arvonalentumisten arvio on 0,03 milj. euroa.

Peruskaupungin menojen yhteenveto

Peruskaupungin käyttömenojen jakautuminen tiliryhmittäin pl. sisäiset erät

Peruskaupungin käyttömenojen jakautuminen toimielimittäin

Käyttötalouden muutokset tulosaluetasolla on esitetty yksilöityinä liitteessä 2 ja tuloslaskelmat toimitelmittain ja investointiosan yhteenveto liitteessä 3.

5.5 Henkilöstö

Henkilöstöä koskevat strategiset tavoitteet

Osaavan henkilöstön ja hyvän johtamisen Joensuu on yksi strategian painopistealueista. Strategian päivitettyjen tavoitelinjausten mukaan

1. Kaupunki on haluttu työpaikka ja työnantajakuvamme on hyvällä tasolla. Rekrytoimme osavia työntekijöitä ja onnistumme sitouttamaan heidät pitkäaikaisesti.
2. Kaupungin henkilöstö on osaavaa ja innostunutta työssään. Edistämme työn ja muun elämän yhteensovittamista, olemme perhemyönteinen työnantaja ja tuemme työyhteisöjen kehittymistä monikulttuurisiksi.
3. Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja työuralla. Laadukkaisiin työterveyspalveluihin pääsee nopeasti ja panostamme myös mielen hyvinvointiin.
4. Johtamisemme on kannustavaa, luottamusta rakentavaa ja työssä onnistumista tukevaa. Edistämme aktiivista osallistumista, arvostamme vastuunottoa ja viestimme positiivisuuden kautta. Haluamme, että jokainen työntekijä kokee olonsa tärkeäksi ja turvallisiksi.

Keväällä 2022 hyväksytty henkilöstöohjelma päättyy vuoden 2025 lopussa ja henkilöstöohjelman tavoitteet on pääosin saatu täytettyä. Alkavalle strategiakaudelle ei laadittu erillistä henkilöstöohjelmaa, vaan henkilöstöpoliittisia linjauksia ohjataan suoraan kaupungin strategian kautta. Talousarvion vuosittaiset tavoitteet ja mittarit ovat välietappeja strategian henkilöstötavoitteiden saavuttamisessa.

Vuoden 2026 henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2026 henkilöstösuunnitelma on laadittu talousarvioprosessin osana. Henkilöstösuunnitelma ohjaa vahvasti henkilöstöresurssin kohdentamista ja rekrytointeja.

1. Vuoden 2026 rekrytoinnissa huomioitavat linjaukset

Henkilöstösuunnitelmassa on ennakoitu tiedossa olevat vuoden 2026 talousarvioon sisältyvät muutokset. Suurin osa vuoden 2026 rekrytointitarpeen muutoksista on seurausta eläkepoistumasta, mutta suunnitelmassa on huomioitu talousarviolinjausten mukaisesti myös palvelutarpeen ja tehtävien ja veloitteiden muutoksista aiheutuvia henkilöstömuutoksia.

Vuoden 2026 aikana rekrytointitarpeeseen vaikuttaa myös henkilöstön muu vaihtuvuus sekä toiminnan laajuuteen kohdistuvat muutokset. Henkilöstösuunnitelmassa esitettyjen muutosten lisäksi vuoden 2026 aikana rekrytointeja on mahdollista tehdä seuraavien edellytysten täytyessä:

- Rekrytointi perustuu yksikön henkilöstön vaihtuvuuteen, jota ei ole ollut mahdollista ennakoida henkilöstösuunnitelman valmistelun yhteydessä. Ennen rekrytoinnin käynnistämistä on arvioitava mahdolliset tehtävänkuvan muutostarpeet.

- Jokaisen avoimeksi tulevan tehtävän kohdalla on ensin harkittava, onko kyseiseen tehtävään sijoitettavissa soveltuvaa henkilöä organisaation sisältä kelpoisuusehdot huomioiden. Tämä voi koskea työkykyperusteisia uudelleensijoituksia tai toiminnallisten tarpeiden myötä nousseita uudelleenjärjestelyjä. Sisäisen rekrytoinnin mahdollisuus arvioidaan aina ennen julkista hakua.
- Rekrytointi perustuu ulkopuoliseen hankerahoitukseen ja hankkeen omavastuuseen on varauduttu talousarviossa.
- Rekrytointi perustuu ennakoimattomaan palvelutarpeen muutokseen. Ennen rekrytoinnin käynnistämistä on varmistettava määrärahan riittävyys.

2. Huomioitavat asiat henkilöstösuunnitelman toteuttamisessa ja päättämisessä

- Määräaikaisen henkilöstön määrää tarkastellaan toistuvasti. Henkilöstöä vakinaistetaan tarvittaessa tehtävissä, joissa määräaikaista henkilöstöä on merkittävästi ja samanaikaisesti ei ole nähtävissä määräaikaisen henkilöstön tarpeen vähentymistä. Näin sitoutetaan työntekijöitä palvelukseemme ja vakiinnutetaan työpaikkojen arkea sekä vähennetään hallinnollista rekrytointeihin liittyvää työtä.
- Tuntiopettajien osalta voi hyvinvointipalvelut tehdä esityksen kaupunginhallitukselle perustaa vastaavat virat ja siirtää kyseiset tuntiopettajat perustettaviin virkoihin, mikäli seuraavat kriteerit täyttyvät: tuntiopettajalla on toistaiseksi voimassa oleva virkasuhde, opetusvelvollisuus jo pitkään ylittänyt lehtorin, erityisopettajan, erityisluokanopettajan tai luokanopettajan opetusvelvollisuusrajan ja opetustuntien määrä ei vähene kyseisessä aineessa. Henkilöstöpalvelut seuraavat ja arvioivat tilannetta säännöllisesti.
- Työsuhteisia tehtäviä ei perusteta, muuteta tai lakkauteta. Niiden täyttömenettely perustuu talousarvion ja henkilötyövuosien seurantaan sekä rekrytointilupiin, jolla mm. varmistetaan nimikeistön säilyminen linjakkaana.
- Vuoden 2026 aikana jatketaan vuosille 2026–2027 jo päätettyjä sopeuttamistoimenpiteitä sekä valmistellaan päätöksentekoa varten vielä keskeneräisiä sopeuttamistoimenpiteitä koskien palveluverkkomuutoksia koulujen ja päiväkotien osalta.
- Talouden sopeuttamisen tueksi jatketaan yhteistoiminnassa sovittujen virkojen ja työsuhteiden tiukkaa täyttömenettelytapaa huomioiden tarvittavat uudelleensijoitusvelvoitteet.

Henkilöstösuunnitelmaan perustuvat vuoden 2026 talousarvion mukaiset henkilöstömenot ovat 133 milj. euroa, mikä on 4,4 milj. euroa vuoden 2025 talousarviota enemmän. Kasvua selittää erityisesti kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksen mukaiset korotukset.

Talousarvion mukainen henkilötyövuosiarvio on 2 482. Henkilötyövuosien arvioidaan vähenevän 6 henkilötyövuodella vuoden 2025 talousarvion mukaiseen arvioon nähden. Henkilötyövuosien arvioidaan vähenevän lasten määrän muutoksen myötä varhaiskasvatuksessa. Sen sijaan koulutus- ja nuorisopalveluissa henkilötyövuosien määrä kasvaa lasten määrän vähenemisestä huolimatta, koska lisääntyneet tehtävät, erityisesti oppimisen tuen uudistus, kasvattaa henkilötyövuosien määrää.

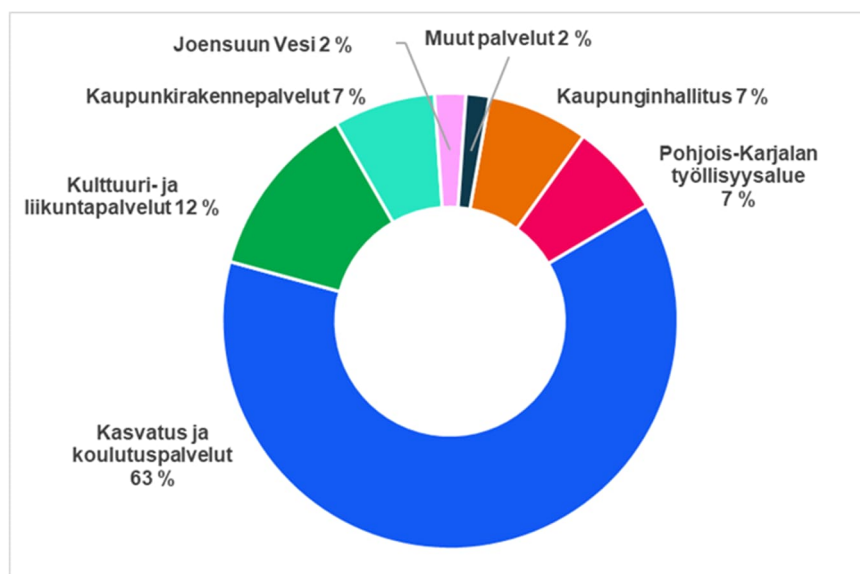
Henkilötyövuosien ja henkilöstömenojen jakautuminen palvelualueittain:

	HTV TA 2025	HTV TA 2026	Henkilöstö- menot 1000e 2026
Kaupunginvaltuusto			
Kaupunginvaltuusto			160
Tarkastuslautakunta			
Tarkastuslautakunta			28
Kaupunginhallitus			
Yleishallinto*	9	19	1 543
Työelämän ja kotoutumisen palvelut	61	51	2 287
Konsernipalvelut	71	72	4 366
Elinvoimapaalvelut	1	1	89
Pohjois-Karjalan hankintatoimi	20	20	1 214
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta			
Osallisuus- ja vetovoimapaalvelut	18	0	
Pohjois-Karjalan työllisyysalue			
Pohjois-Karjalan työllisyysalue	161	161	8 747
Kasvatus ja koulutuslautakunta			
Hyvinvointipalv. hallintopaalvelut	21	21	1 050
Koulutus- ja nuorisopaalvelut	945	974	55 685
Varhaiskasvatuspalvelut	605	585	26 685
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta			
Kulttuuripalvelut	255	252	12 650
Liikuntapaalvelut	81	81	3 921
Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta			
Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut**	0	9	549
Kaupunkirakennelautakunta			
Kaupunkiymp. toimialan hallinto	3	3	274
Yhdyskuntasuunnittelu	16	15	999
Maaomaisuus	28	29	1 574
Yhdyskuntatekniikka	57	58	3 412
Tilakeskus	64	62	3 337
Joensuun alueellinen jätelautakunta			
Joensuun alueellinen jätelautakunta	3	4	196
Rakennus- ja ympäristölautakunta			
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1	1	77
Pysäköinninvalvonta	6	6	258
Rakennusvalvonta	11	10	682
Ympäristönsuojelu	3	4	254
Joensuun Vesi-liikelaitos			
	47	47	2 939
YHTEENSÄ	2 488	2 482	132 975

* Markkinointi-, viestintä- ja tapahtumapaalvelut siirtyivät osallisuus- ja vetovoimalk:n alta

** Osallisuuden edistämisen palvelut siirtyivät osallisuus- ja vetovoimalk:n alta

Henkilöstömenojen jakautuminen palveluittain

Virkamuutokset vuodelle 2026 on esitetty liitteessä 4.

5.6 Riskienhallinta ja varautuminen

Joensuun strategian mukaisesti kaupunki edistää turvallisuutta ja valmiutta yhteistyössä sekä hallitsee riskejä. Sujuva ja turvallinen arki on asukkaille ja yhteisöille tärkeää. Kaupunki haluaa myös työntekijöidensä kokevan olonsa turvalliseksi työssään.

Joensuun kaupungin riskienhallintaa voidaan tarkastella kolmen kokonaisuuden eli arjen turvallisuuden, organisaatioturvallisuuden ja varautumisen kannalta. Näihin kaikkiin teemoihin kohdistuu eri taseisia ilmiöitä, uhkia ja kehittämistarpeita.

Joensuun kaupungin riskienhallinnan kannalta toimintaympäristön ennustettavuus on heikentynyt jo usean vuoden ajan. Tuoreimpina epävakauttavina tekijöinä ovat lisääntyneet häiriöt ja konfliktit Euroopassa ja Lähi-Idässä. Suomalaiseen infrastruktuuriin on kohdistunut tiedustelua ja vahingontekoja. Lisäksi tietoverkoissa tapahtuu merkittävästi erilaisia häiriöitä, jotka näkyvät etenkin palvelunestohyökkäyksinä ja tietojenkalasteluna, jotka kehittyvät jatkuvasti yhä hankalammin tunnistettaviksi.

Pohjoismaissa on kohdattu erilaisia vahingontekoja ja jengirikollisuuteen liittyviä vakavia ilmiöitä. Huumeiden käyttö on jätevesitutkimuksien mukaan kasvussa Joensuussakin. Joensuun kaupungin rikostilanne on pysynyt poliisin häiriöindeksin mukaan vakiintuneena. Väestön eriarvoisuus ja köyhyys on ollut kasvavassa määrin julkisessa keskustelussa esillä. Lisäksi nuorten pahoinvointi on näkynyt vahingontekoina ja häiriökäyttäytymisenä.

Pakolaisten määrä on Joensuussa vähentynyt ja maakunnan vastaanottokeskuksia on suljettu. **Ihmisten käyttäminen laaja-alaisen vaikuttamisen välineenä** on jatkossakin mahdollinen keino luoda epävakautta ja uhka koskee erityisesti Venäjän rajanaapureita. Tähän varaudutaan laaja-alaisella viranomaisyhteistyöllä. Heinäkuun 2025 lopussa koettiin ennätyksellisen lämmin ja useita viikkoja

kestänyt helle. Joensuun jäähalli avattiin yleisölle viilentymistilaksi viikon ajaksi. Ilmastonmuutoksen aiheuttamiin poikkeamiin varautuminen ja sopeutuminen tulee korostumaan vuosi vuodelta.

Arjen turvallisuuden ja varautumisen yksi tärkeimmistä kumppaneista Joensuulle on Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. Erilaisten ilmiöiden sidokset toisiinsa ovat monimutkaistuneet ja kompleksisten ilmiöiden hallinnassa tärkeänä keinona on aktiivinen ja luottamukseen perustuva sidosryhmäyhteistyö. Arjen turvallisuuden tunnetta voi heikentää maaseutumaisten alueiden ja pienempien taajamien asukasmäärän vähentyminen ja asukkaiden ikääntyminen.

Kaupungin omia strategisia tavoitteita uhkaavia riskejä ovat erityisesti väkiluvun lasku, taloustilanne, työllisyystilanne, liikenneyhteyksien heikkeneminen ja maahanmuuttajien kotouttamisessa epäonnistuminen. Kaupungin ennakoitava pitkäjänteinen strateginen kehittäminen viranhaltijoiden ja poliittisen päätöksenteon yhteistyönä on ensiarvoisen tärkeää myös valtuustokausien yli.

Kuukausittainen tiedonkeruu ja turvallisuusraportointi kaupungin valmiusjohtoryhmälle jatkuu normaalisti. Kaupungille on myös luotu kyvykkyys säädellä omaa valmiuttaan. Varautumisen osalta vuonna 2026 Joensuun kaupunki osallistuu paikallispuolustusharjoitukseen. Tätä ennen kaupunki päivittää valmiussuunnitelman yleistä osaa ja kouluttaa sen sisällön avainhenkilöstölle. Joensuun kaupungin varautumis- ja arjen turvallisuuden osaamista on jaettu ja jaetaan edelleen turvallisuusalan oppilaitoksille ja sidosryhmille. Kaksisuuntainen tiedonvaihto kehittää myös Joensuun kaupunkikonsernin riskienhallintaa. Vuoden 2026 alusta aloittavat Lupa- ja valvontavirasto sekä Elinvoimakeskukset tunnistetaan jatkossa olennaisiksi varautumisen kumppaneiksi.

Valmiuteen liittyviä ennakkovalmisteluja, pienhankintoja ja koulutustoimintaa toteutetaan määrätietoisesti siten, että kaupungin tosiasiallinen valmius kaikenlaisten häiriöiden kohtaamiseen paranee joka ikinen vuosi. Organisaatioturvallisuutta ylläpidetään huomioiden tarpeet tiukentaa pääsyä ei-julkisiin tiloihin ja kykyä havaita poikkeamat. Näin pyritään parantamaan erityisesti kriittisen infrastruktuurin ja tiedon suojausta. Joensuun kaupunki on ollut edelläkävijä poliisilaitoksen ja Poliisihallituksen kameravalvontatoiminnan uudistamisessa.

Arjen turvallisuuden suunnitelma ja tilannekuvan ylläpidon malli päivitettiin 2025. Se optimoi aiempaa tarkemmin viranomaisyhteistyötä ja vähentää yliorganisoitumista. Joensuun kaupunki hakeutuu myös Supon turvallisuus selvitysasiakkaaksi. Rekrytointeihin liittyvien riskien pienentämiseksi panostetaan avainhenkilöstön turvallisuus selvityksiin.

Kaupunki toimii aktiivisena kumppanina turvallisuuden ja varautumisen yhteistyöryhmissä. Valtakunnallinen kaupunkien turvallisuus- ja varautumisyhteistyö onkin kehittynyt merkittävästi viime vuosina. Kaupunki toimii jatkossakin Kuntaliiton edustajana sisäministeriön Siviilivalmiusneuvottelukunnassa ja Pelastusopiston neuvottelukunnassa. Osallistumista kansainvälisiin kaupunkien turvallisuus- ja varautumisverkostoihin arvioidaan vuoden 2026 aikana.

6 Talousarvion sitovuus, toimintavaltuudet ja määräykset

6.1 Sitovuusmääräykset

Talousarvioon merkityt menot ja tulot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset menot ja tulot.

Talousarvioon merkityt menot, tuloarviot ja tavoitteet ovat sitovia seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

1) Peruskaupunki

- Käyttötalousosan tulosalueen toimintakate lukuun ottamatta seuraavia kokonaisuuksia, joissa sitovuustaso on lueteltujen tulosalueiden toimintakatteiden summa:
 - o tulosalueet 210, 240, 270, 280 (kaupunkirakennelautakunta, pl. 295 Tilakeskus)
 - o tulosalueet 400, 420, 440 (kasvatus- ja koulutuslautakunta)
 - o tulosalueet 660, 690 (kulttuuri- ja liikuntalautakunta)
 - o tulosalueet 850, 860, 870, 880 (rakennus- ja ympäristölautakunta)
- Tilakeskus –taseyksikön tilikauden tulos (tulosalue 295)
- Investointiosan tulosalueen menot lukuun ottamatta tulosaluetta 280 Yhdyskuntatekniikka, jossa sitovuustaso on tulosalueen nettoinvestoinnit
- Tuloslaskelmaosan korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma
- Rahoituslaskelman antolainojen lisäys
- Rahoituslaskelman pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus (nettolainanoton tarve)
- Strategiasta johdetut avainmittareiden tavoitetasot sekä toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026

2) Joensuun Vesi –liikelaitos

- Tuloslaskelman tilikauden tulos
- Toiminnalliset tavoitteet
- Liikelaitoksen maksama korvaus peruspääomasta

Mikäli toiminnalliset tavoitteet ja toimintakate tai liikelaitoksen tilikauden tulos ovat ristiriidassa, on ensisijaisesti noudatettava toimintakatetta tai tulostavoitetta.

Sitovuustasoa vastaavat euromäärät on esitetty lihavoituina käyttötalouden ja investointiosan luvussa 7 esitetyissä määrärahojen taulukoissa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat

Kaupunginhallitukseen, lautakuntaan tai johtokuntaan nähden sitovaa on sen toimialalla

- käyttötalousosan vastuualueen menot tai toimintakate toimielimen valinnan mukaisesti (pl. Tilakeskus)
- taloudelliset ja määrälliset tavoitteet
- investointiosa toimielimen tarvittaessa määrittämällä kaupunginvaltuuston sitovuustasoa tarkemmalla tasolla
- Joensuun Vesi –liikelaitoksen tulos-, investointi- ja rahoituslaskelmien erät liikelaitoksen johtokunnan päätöksen mukaan

Peruskaupungin toimielimet hyväksyvät käyttösuunnitelmat joulutammikuussa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion pohjalta. Samalla toimielinten tulee asettaa tarpeen mukaan tarkempia tavoitteita, hyväksyä mahdolliset työohjelmat ja päättää talousarvion seurannasta.

Joensuun Vesi –liikelaitoksen osalta liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen seuraavan vuoden talousarviosta joulukuussa kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion asettamien sitovien tavoitteiden mukaisesti. Johtokunnan tulee päättää liikelaitoksen talousarviosta tarvittaessa myös vuoden aikana huomioiden kaupunginvaltuuston hyväksymät muutokset liikelaitoksen sitoviin tavoitteisiin. Liikelaitoksen talousarvio ei voi olla ristiriidassa valtuuston päättämien tavoitteiden kanssa. Samalla johtokunnan tulee asettaa tarpeen mukaan tarkempia tavoitteita, hyväksyä mahdolliset työohjelmat, päättää talousarvion seurannasta ja sitovuudesta suhteessa johtokuntaan.

Yhteenveto kaupunginvaltuuston sitovuustasoista
Taloudelliset tavoitteet, 1 000 euroa

Käyttötalous

T A2026

Kaupunginvaltuusto

100 Valtuusto	tulosalue	toimintakate	-318
---------------	-----------	--------------	------

Tarkastuslautakunta

110 Talouden ja hallinnon tarkastus	tulosalue	toimintakate	-93
-------------------------------------	-----------	--------------	-----

Kaupunginhallitus

120 Yleishallinto	tulosalue	toimintakate	-2 571
140 Työelämän ja kotoutumisen palvelut	tulosalue	toimintakate	-27 986
150 Konsernipalvelut	tulosalue	toimintakate	-5 224
174 Ympäristöterveydenhuolto	tulosalue	toimintakate	-1 443
184 Elinvoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate	-2 634
190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi	tulosalue	toimintakate	0

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunta

350 Pohjois-Karjalan työllisyysalue	tulosalue	toimintakate	0
-------------------------------------	-----------	--------------	---

Hyvinvoinnin toimiala

46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	toimielin	toimintakate	-149 365
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	toimielin	toimintakate	-29 097
480 Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut	tulosalue	toimintakate	-1 899

Kaupunkiympäristön toimiala

75 Kaupunkirakennelautakunta pl. 295 Tilakeskus		toimintakate	-5 813
295 Tilakeskus	tulosalue	tilikauden tulos	8 462
810 Alueellinen jätelautakunta	tulosalue	toimintakate	0
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta	toimielin	toimintakate	-409
Joensuun vesi	liikelaitos	tilikauden tulos	2 500
Joensuun vesi	liikelaitos	korvaus peruspääomasta	818

Investointiosa

120 Yleishallinto	tulosalue	investointimenot	-1 730
150 Konsernipalvelut	tulosalue	investointimenot	-30
440 Varhaiskasvatuspalvelut	tulosalue	investointimenot	-173
660 Kulttuuripalvelut	tulosalue	investointimenot	-1 450
690 Liikuntapalvelut	tulosalue	investointimenot	-200
210 Kaupunkirak.toimialan hallinto ja talous	tulosalue	investointimenot	-360
280 Yhdyskuntatekniikka	tulosalue	nettoinvestoinnit	-13 200
295 Tilakeskus	tulosalue	investointimenot	-10 400

Tulos- ja rahoituslaskelma

Korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma	-11 100
Rahoituslaskelman antolainojen lisäys	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus	-13 800

6.2 Talousarviossa annettavat toimintavaltuudet vuodelle 2026

Kaupunginhallituksen toimintavaltuudet hallintosäännön 6 §:n mukaisissa asioissa:

1. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostaminen, myyminen ja vaihtaminen 3 milj. euroon saakka,
2. asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ja muiden kuin tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeiden ostaminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
3. tytär- ja osakkuusyhteisöjen osakkeiden hankkiminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
4. toimitiloina olevien tai niiksi tarkoitettujen rakennusten tai niiden hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
5. rakennusten ja rakennelmien vuokraaminen kaupungin käyttöön, kun vuokrattavan rakennuksen ja rakennelman vuosivuokra on enintään 750 000 euroa tai mikäli rakennuksen tai rakennelmien vuokraaminen perustuu kaupunginvaltuuston hyväksymään periaatepäätökseen,
6. tavaroiden ja palvelujen hankkiminen ja myyminen 3 milj. euroon saakka,
7. lainan antaminen tytäryhteisöille ja oman pääomanehtoiset sijoitukset yhtiöihin (mm. osallistuminen osakeantoihin) kaupunginvaltuuston hyväksymien omistajapolitiikan linjausten mukaisesti 3 milj. euroon saakka,
8. hankkeiden tarveselvitysten sekä hankesuunnitelman ja kustannusarvion hyväksyminen 3 milj. euroon saakka,
9. rakennus- ja laitesuunnitelmien hyväksyminen 3 milj. euroon saakka,
10. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen, kun vaadittu korvaus on enintään 500 000 euroa,
11. maankäyttösopimusten hyväksyminen kaupunginvaltuuston hyväksymien yleisten perusteiden mukaisesti 3 milj. euroon saakka (MRL 91b §), kehittämiskorvauksen määrääminen ja sille suoritettava korko.

Konsernijaoston toimintavaltuudet hallintosäännön 8 §:n mukaisissa asioissa:

1. tehdä esitykset investointihankkeiden vaihtoehtoista rahoitusmalleista (omistus, vuokraus, muu järjestely) kaupunginhallitukselle,
2. valmistella kaupungin toimitilahankkeiden tarveselvitykset, hankesuunnitelmat ja kustannusarviot yli 500 000 euroa ylittävien hankkeiden osalta sekä kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston toimivaltaan kuuluvat rakennusten ja rakennelmien toteuttamiseen, vuokraamiseen ja myyntiin liittyvät asiat,
3. päättää kaupungin kannasta tytäryhteisöön liittyvässä strategisessa tai muutoin sen toimintaan tai talouteen merkittävästi vaikuttavassa asiassa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimintavaltuudet hallintosäännön 11 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen 1,5 milj. euroon saakka ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaltuuksissa määritelty lupakäytäntö.
2. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen 100 000 euroon saakka.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimintavaltuudet hallintosäännön 13 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen 1,5 milj. euroon saakka ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaltuuksissa määritelty lupakäytäntö.
2. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen 100 000 euroon saakka.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan toimivaltuudet hallintosäännön 15 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintavaluudet hallintosäännön 17 §:n mukaisissa asioissa:

1. kiinteän omaisuuden myyminen, ostaminen ja vaihtaminen 1,5 milj. euroon saakka, ja lukuun ottamatta kaupungin omistamia tai kaupungin käyttöön tulevia rakennuksia ja rakennelmia,
2. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen 1,5 milj. euroon saakka ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaluuksissa määritelty lupakäytäntö,
3. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen vastuualueellaan 200 000 euroon saakka,
4. maankäyttö sopimusten hyväksyminen valtuuston hyväksymien yleisten perusteiden mukaisesti 1,5 milj. euroon saakka (MRL 91 b §),
5. muun yleisen alueen kuin kadun suunnitelman hyväksyminen, kun suunnitelman kustannusarvio on enintään 1,5 milj. euroa (MRL 90 §).

Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintavaluudet hallintosäännön 20 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka,
2. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen 100 000 euroon saakka.

Alueellisen jätelautakunnan toimintavaluudet hallintosäännön 22 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka.

Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunnan toimintavaluudet hallintosäännön 24 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myyminen 1,5 milj. euroon saakka ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaluuksissa määritelty lupakäytäntö,
2. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen 100 000 euroon saakka,
3. liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista päättäminen, jos investointimeno mahdolliset rahoitusosuudet huomioiden on hankesuunnitelmassa tai investointiohjelmassa esitetyn kustannusarvion mukainen, alittaa kustannusarvion tai ylittää sen enintään 20 %:lla. Jos ylitys on enemmän kuin 20 %, asia on saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.
4. hanke-, rakennus- ja laitesuunnitelmien hyväksyminen 1,5 milj. euroon saakka.

Työllisyysalueen lautakunnan toimintavaluudet hallintosäännön 27 §:n mukaisissa asioissa:

1. hyväksyä vastuualueelleen kuuluvat yhteistoiminta-, hankinta- ja muut sopimukset 1,5 milj. euroon saakka, ja tämän ylittävissä hankinnoissa ottaen huomioon näissä toimintavaluuksissa määritelty lupakäytäntö,

Kaupunginjohtajan toimintavaluudet hallintosäännön 31 §:n mukaisissa asioissa:

1. vahingonkorvausvaatimusten ratkaiseminen, kun vaadittu korvaus on enintään 100 000 euroa.
2. tavaroiden ja palvelujen hankkimista tai myymistä konsernipalveluissa 200 000 euroon saakka, kun asia ei kuulu kenenkään konsernipalvelun yksikön johtajan toimivaltaan.

Konsernipalvelujen yksiköiden johtajien toimintavaluudet hallintosäännön 33 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden luovuttaminen tai poistaminen käytettäväksi sekä tavaroiden tai palveluiden hankkiminen tai myyminen 200 000 euroon saakka.

Kansliapäällikön toimintavaltuudet hallintosäännön 34 §:n mukaisissa asioissa:

1. asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostaminen ja myyminen 200 000 euroon saakka.
2. muiden kuin asunto-osakeyhtiöiden tai keskinäisten kiinteistöyhtiöiden osakkeiden ostaminen ja myyminen 50 000 euroon saakka.

Hallintojohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 34 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden luovuttaminen tai poistaminen käytettäväksi sekä tavaroiden tai palveluiden hankkiminen tai myyminen 200 000 euroon saakka.

Strategiajohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 37 §:n mukaisissa asioissa:

2. irtaimen omaisuuden luovuttaminen tai poistaminen käytettäväksi sekä tavaroiden tai palveluiden hankkiminen tai myyminen 200 000 euroon saakka.

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 38 §:n mukaisissa asioissa:

1. päättää kaupungin edustamisesta omalla toimialallaan tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa, kun edustettavaan asiaan liittyvä vastuu, arvo tai merkitys on olennainen toimialan kannalta,
2. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
3. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun sopimuksen tekeminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. lautakunnassa.

Kaupunkiympäristöjohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 39 ja 40 §:n mukaisissa asioissa:

1. päättää kaupungin edustamisesta omalla toimialallaan tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa, kun edustettavaan asiaan liittyvä vastuu, arvo tai merkitys on olennainen toimialan kannalta
2. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
3. urakka-, suunnittelu-, hankinta- ja muun kuin edellisessä kohdassa 2 mainitun vastuualuetta koskevan sopimuksen samoin kuin puukauppasopimuksen tekeminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. lautakunnassa.

Rakennustarkastajan toimintavaltuudet hallintosäännön 42 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 200 000 euroon saakka.

Liikelaitoksen johtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 43 §:n mukaisissa asioissa:

1. irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
2. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun sopimuksen tekeminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. johtokunnassa.

Tilakeskuksen johtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 44 §:n mukaisissa asioissa:

1. tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 500 000 euroon saakka.
2. yksikön vastualueeseen kuuluvien rakennusten ja rakennelmien vuokraamista, kun vuokratavan rakennuksen ja rakennelman vuosivuokra on enintään 150 000 euroa,
3. liike-, teollisuus-, toimisto- ja muiden vastaavien muuhun kuin asuinkäyttöön tarkoitettujen tilojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden sekä mainittuun käyttöön tarkoitettujen rakennusten (ilman maapohjaa) ostaminen ja myyminen 200 000 euroon saakka.
4. urakka-, suunnittelu-, hankinta- tai muun Tilakeskusta koskevan sopimuksen tekeminen hyväksytyn hankesuunnitelman ja kustannusarvion puitteissa tai mikäli sopimuksen arvo on enintään 1,5 milj. euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä omistaja-ohjausjaostossa.

Työllisyysaluejohtajan toimintavaltuudet hallintosäännön 45 §:n mukaisissa asioissa:

1. päättää työllisyysalueen edustamisesta tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa, kun edustettavaan asiaan liittyvä vastuu, arvo tai merkitys on olennainen työllisyysalueen kannalta,
2. irtaimen omaisuuden poistamista tai luovuttamista käytettäväksi sekä tavaroiden ja palvelujen hankinta sekä myynti 200 000 euroon saakka.
3. yhteistyö- ja muiden sopimusten tekeminen, mikäli sopimuksen arvo on enintään 200 000 euroa. Muussa tapauksessa sopimuksen hyväksyminen on käsiteltävä ao. lautakunnassa.

Kaupunginjohtajan ja kaupunginlakimiehen toimivaltuudet hallintosäännön 150 §:n mukaisissa asioissa

1. Kaupunginjohtajalla ja kaupunginlakimiehellä on edustaessaan kaupunkia tuomioistuimissa oikeus sopia tuomioistuimessa vireillä oleva riita-asia 100 000 euroon saakka.

Hallintosäännön 2 §:n mukaan uusien palvelujen käynnistäminen tai entisten laajentaminen vaatii kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston päätöksen talousarvion toimintavaltuuksissa annettujen toimivaltarajojen mukaisesti. Vuonna 2026 uusien palvelujen käynnistäminen tai entisten laajentaminen edellyttää kaupunginhallituksen lupaa, jos palvelujen käynnistäminen tai palvelujen laajentaminen ei ole mahdollista hyväksytyn talousarvion puitteissa. Kaupunginhallituksen suostumus on kuitenkin aina saatava uuden palvelun käynnistämiseen, jos palvelun arvioitu vuosikustannus ylittää 300 000 euroa, jos palvelun käynnistämistä ei ole hyväksytty talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Edelleen hallintosäännön 2 §:n mukaan strategisesti ja taloudellisesti merkittävät ostopalvelut ja tukipalvelujen hankinnat esitetään talousarviossa. Vuonna 2026 tällaiseksi ostopalveluksi sekä peruskaupungin että liikelaitoksen osalta luetaan käynnistettävä palveluhankinta, jonka arvo ylittää 1,5 milj. euroa. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten arvo lasketaan kertomalla vuosikustannus luvulla 4. Hankinnalle on saatava ennen tarjouspyynnön lähettämistä tai suorassa hankinnassa ennen hankintapäätöksen tekemistä kaupunginhallituksen suostumus. Mikäli hankinnan arvo ylittää 3 milj. euroa ja hankinta ei ole mahdollinen hyväksytyn talousarvio- ja taloussuunnitelman puitteissa, edellyttää hankinnan käynnistäminen kaupunginvaltuuston suostumuksen määrärahamuutoksen osalta.

Tavaroiden ja palvelujen hankintoja koskevat toimintavaltuusrajat tarkoittavat sisäisiä hankintapäätöksiä. Sisäisellä hankintapäätöksellä tarkoitetaan toimialan tai liikelaitoksen päätöstä hankinnan käynnistämisestä. Sisäisten hankintapäätösten tekemisestä on tarkemmin määrätty talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Ulkoiset hankintapäätökset tekee pääsääntöisesti hankintapäällikkö.

Selvyyden vuoksi todetaan, että tavaroiden ja hankintojen toimivaltuusrajojen sovelletaan myös hankkeita koskevaan päätöksentekoon. Hankkeen käsittelevä ja hyväksyvä toimielin tai viranhaltija määräytyy hankkeen kokonaisrahoituksen määrän sekä hallintosäännön ja talousarvion toimivaltuuksien perusteella. Mikäli toimielin tai viranhaltija on delegoinut toimivaltaansa hallintosäännön perusteella eteenpäin, delegointipäätöksen kohteena olevan viranhaltijan toimivalta määräytyy delegointipäätöksen mukaisesti. Talousarviossa määritelty lupamenettely ei koske hankkeisiin osallistumista koskevia päätöksiä, jos hanke toteutuu talousarvion määrärahojen puitteissa.

Toimintavaltuuksissa mainitut euromäärät ovat ilman arvonlisäveroa.

6.3 Muut määräykset

Kaupunginhallituksella on oikeus antaa tarkempia määräyksiä talousarvion sitovuudesta ja puuttua vuoden kuluessa minkä tahansa määrärahan ja tuloarvion käyttöön.

Kaupunginhallitus antaa yksityiskohtaiset ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta ja tilinkäyttäjien määräämisestä.

Toimialojen ja niiden yksiköiden sekä Joensuun Vesi -liikelaitoksen on raportoitava talouden ja talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta lauta- tai johtokunnalle talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa annettavien raportointiohjeiden mukaisesti.

Haastava taloustilanne korostaa edelleen talousarviossa pysymisen tärkeyttä. Mikäli talouden sopeutustoiminteet eivät joltain osin toteudu tai talousarvio uhkaa ylittyä muuten, tulee käynnistää muita toimenpiteitä, joiden toteuttamiselle varmistetaan talousarviossa pysyminen. Nettomenoja lisääviä talousarviomuutoksia voidaan tehdä vain erityisen perustelluista syistä.

Vastaavasti, mikäli investointimenot uhkaavat ylittyä, on käynnistettävä talousarvion toteutumisen varmistavien toimenpiteiden suunnittelu. Toimenpiteet voivat koskea hankkeiden laajuuden tai sisällön muutoksia tai hankkeiden toteutusajan siirtämistä. Toimenpiteiden käynnistäminen on aloitettava välittömästi myös tilanteessa, jossa useammalle vuodelle ajoittuvan hankkeen kokonaiskustannusarvio uhkaa ylittyä, vaikka muutostarve ei koskisi vuotta 2026.

Kaupunginvaltuuston sitovuustason sisällä on ao. toimielimillä oikeus tehdä muutoksia talousarvioihin tulosalueiden välillä.

7 Peruskaupunki

7.1 Käyttötalous

7.1.1 Kaupunginvaltuusto

100 Valtuusto

Vastuuhenkilö: kaupunginlakimies

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää kaupunginvaltuuston toiminnan ja vaalit.

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupunkikonsernille. Määrärahat on varattu valtuuston perustoimintaan ja sen hoitamiseen.

Kaupunginvaltuuston kokousten lisäksi kaupunginvaltuustolle järjestetään iltakouluja ja seminaareja ajankohtaisista ja päätöksentekoon tulevista asioista.

Joensuun kaupungin uusi kuntavaaleissa vuonna 2025 valittu kaupunginvaltuusto aloittaa vuonna 2026 ensimmäistä kokonaista toimintavuottaan.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.9.2025 uuden Joensuun kaupungin strategian 2025-2029 Hyvä kasvaa Joensuussa. Talousarvio vuodelle 2026 on valmisteltu uuden kaupungin strategian linjausten mukaisesti. Valtuuston tehtävänä on seurata strategian linjausten täytäntöönpanoa.

Vuonna 2026 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit. Vuonna 2028 ei järjestetä säännönmukaisia vaaleja.

Vaalien kustannukset jaetaan siten, että kaikissa vaaleissa valtio huolehtii keskitetysti materiaali- ja tietojärjestelmien kustannuksista ja kunta muista kustannuksista. Valtiollisissa vaaleissa oikeusministeriö kuitenkin suorittaa kunnille niiden äänioikeutettujen lukumäärään perustuvan korvauksen, jolla katetaan osa vaalien järjestämisestä kunnille aiheutuvista menoista.

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	449	89	0	0,0 %	150	0
Toimintamenot	-868	-647	-318	-50,9 %	-538	-318
Toimintakate	-418	-558	-318	-43,0 %	-388	-318

7.1.2 Tarkastuslautakunta

110 Talouden ja hallinnon tarkastus

Kuvaus 2026

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kunta-konsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan talous-suunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudatta-mista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2026

Arviointisuunnitelman mukaan valtuustokaudella arvioidaan kaikkien kaupunkikonsernin yhteisöjen toimintaa niiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa.

- Toimialojen tavoitteiden, toiminnan, tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi
- Kaupungin eri toimialojen asiantuntijoiden kuuleminen tuloksellisuuden näkökulmasta
- Valtuustolle yhden erillisselvityksen laatiminen arviointikertomuksen lisäksi
- Ennalta ehkäisyyn liittyvien toimenpiteiden arviointi

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot	-112	-109	-93	-14,7 %	-96	-100
Toimintakate	-112	-109	-93	-14,7 %	-96	-100

7.1.3 Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta samoin kuin kaupungin vetovoimaisuuden ja tunnettavuuden edistämisestä alueellisesti ja valtakunnallisesti. Kaupunginhallitus vastaa konsernistrategian ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta ja seurannasta, talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja seuraamisen toimeenpanosta.

Kaupunginhallitus vastaa myös konserniohjauksesta, konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä, antaa tarvittaessa ohjeet kaupungin edustajille kuntayhtymissä sekä sellaisissa seutuhallinnon toimielimissä, joissa kaupunki ei toimi isäntäkuntana ja päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta.

Lisäksi kaupunginhallitus vastaa kaupungin markkinoinnista, tiedottamisesta, viestinnästä, tapahtumapalveluista, huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä, vastaa asianhallinnasta sekä sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, ilmastoasioiden koordinoinnista sekä vastaa hankintatoimen järjestämisestä sekä sen seurannasta ja kehittämisestä.

Kaupunginhallituksen toimialalla riskienhallinta on kiinteä osa päivittäistä toimintaa. Kaupunginhallituksen toimialan strategiset riskit liittyvät erityisesti talouden ja työllisyystilanteen kehitykseen, tietojärjestelmiin, tietoturvaan ja tietosuojaan sekä henkilöstöresursseihin ja lainsäädännön muutoksiin. Riskienhallintaa tukee selkeät tehtäväkuvat, toimivalta ja vastuu. Riskejä hallitaan normaalin toiminnan ja talouden seurannan lisäksi erilaisten valmiuteen liittyvien suunnitelmien, ohjeiden ajantasaisuuden kautta sekä henkilöstön kouluttautumisen kautta. Riskejä hallitaan myös monialaisen yhteistyön kautta saatavalla systemaattisella turvallisuustiedolla, jonka kautta pyritään ennakointiin toimintaympäristössä esiintyvien ilmiöiden suhteen.

Strategiassa määriteltyjen avainmittareiden tavoitteet vuodelle 2026

Avainmittari	Lähtötilanne (vuosi)	Talousarvion 2026 tavoite	Strategian tavoite 2029
Tonttivaranto	Asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa selvästi yli kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään	Asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään	Asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään
Luovutetut tontit	Omakotitontit 15 kpl (2024), Kerrostalotontit 1 kpl (2024)	Omakotitontit 25 kpl Kerrostalotontit 2 kpl	Omakotitontit 25 kpl Kerrostalotontit 4 kpl
CO ₂ -päästöt ja -nielut	308 kt CO ₂ -e (päästöt 2023), 610 kt CO ₂ -e (nielut 2024)	230 kt CO ₂ -e (päästöt), 230 kt CO ₂ -e (nielut)	133 kt CO ₂ -e (päästöt 2030), 133 kt CO ₂ -e (nielut 2030)
JOJO-matkustajamäärä	2 910 000 (2024)	3 100 000	3 600 000
Kelpoisuusehdot täyttävien opettajien %-osuus	Ensimmäinen tieto saadaan 8/2026	Ensimmäinen tieto saadaan 8/2026	99 %
Väkiluku	78 743 (2024)	79 500	81 000
Työttömyysaste	14,3 % (2024)	13,5 %	11 %
Työpaikat	35 348 (2023)	35 550	36 300
Sijoittuminen yrittäjien kuntabarometrissa	8. (2024)	6.	4.
Rekisteröidyt ulkomaan yöpymiset	24 627	30 000	Kaksinkertaistetaan tasolle 50 000
Viikkolentovuorot Joensuusta	10 (2025)	10	14
Viikkojunavuorot Joensuusta	72 (2025)	74	93
Tilikauden yli-/alijäämä	3 M€ ylijäämäinen (2024)	Talous tasapainossa ilman kertaluontoisia eriä	Tilikausi on ylijäämäinen
Kaupungin laina-, vuokra- ja leasingvastuut euroa/asukas	4 966 €/asukas (2024)	4 293 €/asukas	Asukaskohtainen lainakanta kasvaa enint. 10 % ja kokonaisvastuut ovat enint. vuoden 2024 tasolla. (epävarmuutena sote-kiinteistöjärjestelyjen vaikutukset)
Korjausvelka euroina	65 M€ (toimitilat 2025, uusi laskentamalli) 17,6 M€ (kadut 2025)	Toimitilojen ja katujen korjausvelka ei kasva	Toimitilojen ja katujen korjausvelka ei kasva hallitsemattomasti
Työkyvyttömyyden kustannukset (KEVA)	3,2 % palkkasummasta (3,1 M€ 2024)	3,4 % palkkasummasta	3,7 % palkkasummasta
Sairauspoissaolot/htv	8,9 pv/htv	8,9 pv/htv	8,9 pv/htv
Henkilöstön suosittelevuus (KEVA)	79 % (Keva verrokkien tulos)	75 %	80 %
Työhyvinvoinnin kokonaisarvosana	3,8 (Keva verrokkien tulos)	3,6	3,8

Kaupunginhallituksen toimialan toiminnalliset tavoitteet 2026

Hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Tuotetaan kuukausittainen turvallisuusraportti valmiusjohtoryhmän käyttöön.	Raportti on tuotettu.	Strateginen suunnittelu
Aloitetaan vähähiilisten toimintaperiaatteiden määrittely ICT-palveluiden, -laitteiden ja -järjestelmien hankintaan	Työ on aloitettu.	Ilmastotyö/ tietohallinto
Selvitetään koulu- ja päiväkotiruokailun raaka-aineiden ilmastovaikutukset	Selvitys on tehty.	Hallintopalvelut, ilmastotyö
Määrittelemme ilmastobudjettiin kuluvalle valtuustokaudelle hiilineutraaliustavoitteen vaatimat toimenpiteet kaupungille ja sen tytäryhteisöille.	Ilmastobudjetti on laadittu ja toimenpiteet on määritelty.	Hallintopalvelut, ilmastotyö
Työelämän palvelujen yksilölliset asiakaspalvelut ovat vaikuttavia.	Duuniagenttien asiakkaina 500 henkilöä, joista 70 % sijoittuu työhön tai koulutukseen asiakkuuden päättyessä. Duuniagenttien asiakkaista 230 on nuoria (alle 30 v.), joista 160 sijoittuu asiakkuuden päättyessä työhön tai koulutukseen. Työkykykoordinaattoreille vähintään 180 osuvaa palveluohjausta. 70 % asiakkaista saavuttaa omaa kokonaistilannettaan selkiyttävän pitkäkestoisen ratkaisun tai siirtymän. Työkykykoordinaattoreiden asiakkaista 60 on nuoria.	Työelämän ja kotoutumisen palvelut
Uraohjausta hyödyntävän kotoutumispalvelun pilotointi IHJ:ssa maahan muuttaneiden työllistymisen edistämiseksi.	Uraohjauksen asiakkaita vähintään 15 henkilöä. Palautteen kerääminen ja pilotin jatkosta ja resursseista sopiminen seuraavalle vuodelle.	Työelämän ja kotoutumisen palvelut
Houkuttelemme alueelle kansainvälisiä ja valtakunnallisia tapahtumia ja vahvistamme bidding-osaamistamme	Kansainvälisten kokousten, kongressien ja urheilun suur tapahtumien hankkeen hakeminen	Tapahtumapalvelut

Opiskelun, tasa-arvoisen oppimisen ja sivistyksen Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Toteutetaan kaupungin opiskelijafoorumi.	Opiskelijafoorumi toteutettu.	Strateginen suunnittelu
Haetaan Interreg Aurora -hanketta pohjoismaisten opiskelijakaupunkien yhteistyön kehittämiseksi.	Hanke on haettu ja myönteinen päätös saatu.	Strateginen suunnittelu
Yrityksen kansainvälistymispalkkion pilotointi. Yrityksen on mahdollista saada 2500 € tuki kv-taustaisen, valmistumassa olevan opiskelijan palkkaamiseksi vähintään 2 kuukauden ajaksi tai osa-aikaisesti vähintään 300 tunniksi kuuden (6) kuukauden aikana. Tuki jaettavissa 25 yritykselle. Tuki kompensoi kehittyvän suomen kielen taidon puutteita.	Yrityksiin syntyy vähintään 25 työsuhdetta, jossa on palkattu valmistumassa oleva kv-opiskelija ja joissa työsuhteen kesto on vähintään 2 kk tai 300 tuntia.	Työelämän ja kotoutumisen palvelut

Kasvavan elinkeinoelämän ja työllisyyden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Hyödynnämme eurooppalaisia ja kansallisia verkostoja sekä rahoitusmahdollisuuksia kaupunkikehittämisen kärjellä osana symmetrisen kaupungin vision toteutusta.	Olemme valinneet meille tärkeät kansalliset sekä kansainväliset verkostot ja olemme niissä aktiivisia. Kaupunkikehittämiseen liittyviä haettuja rahoituksia 5 milj. €.	Elinvoimapalvelut yhteistyössä muiden toimialojen kanssa
Työ-, yksilö- ja ryhmävalmennuksen kehittäminen vastaamaan asiakkaiden muuttuvia tarpeita.	Maahanmuuttajien ryhmävalmennus toimii työ- ja yksilövalmennuksen rinnalla, Paikko-osaamistodistuksia annettu valmentautujille 60.	Työelämän ja kotoutumisen palvelut/ Taitamo
Business Joensuu Oy:n palvelut tukevat Joensuun yritysten kestävä kasvua ja kansainvälistymistä.	Business Joensuu Oy:n palveluissa olleiden yritysten -liikevaihto ja sen kasvu, €/vuosi -viennin kasvu, €/vuosi Tavoitetasot tilinpäätöksistä.	Business Joensuu
Joensuuhun syntyy uusia työpaikkoja painopisteinä energiamurros, teknologiateollisuus, kiertotalous, metsäbiotalous ja fotonikka.	Uusia työpaikkoja syntyy 250 kpl/v, joista 150 kpl Business Joensuu Oy:n palveluiden kautta. Uusia yrityksiä sijoittuu Joensuuhun 10 kpl/v Business Joensuun InvestIn - palveluiden kautta.	Business Joensuu
Rakennetaan kansainvälinen yritysten liiketoimintaa tukeva turvallisuuden ja huoltovarmuuden verkosto.	Verkosto toimijoinen on määritelty.	Business Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Kasvatamme Joensuuhun ja Pohjois-Karjalaan suuntautuvaa kansainvälistä matkailua yhteistyössä yritysten kanssa.	1) löytää tai synnyttää alueelle vähintään yksi destination management company (DMC). 2) Matkailuyritysten ja yritysten matkailutuotteiden määrä kasvaa. Mittari: yritysten ja tuotteiden määrä.	Business Joensuu
Vahvistamme investointien, yritysten ja uusien työpaikkojen houkuttelemista Joensuuhun yhdessä BJOEn kanssa.	Laadimme yhteisen suunnitelman Joensuun markkinoimiseksi yrityksille yhdessä BJOEn kanssa.	Markkinointi
Parannamme Joensuun kyvykkyyttä kasvattaa alueelle kohdistuvaa kansainvälistä matkailua.	Rekrytoimme matkailun asiantuntijan/matkailukoordinaattorin.	Matkailu
Joensuun reittilentoliikenteen kokonaiskäyttöaste nousee.	Kapasiteetin kokonaiskäyttöaste yli 60 prosenttia.	Strateginen suunnittelu
Edunajamisessa onnistutaan koskien Imatra-Joensuu yhteysvälin kehittämisen suunnitteluvalmiutta ja kiskobussiliikenteen palvelutasoratkaisuja.	Laadullinen arviointi edunajamisen onnistumisesta.	Strateginen suunnittelu
Edistetään Vuoksen vesistöalueen sisävesikuljetuksia Logistiikan Vuoksi -verkoston yhteistyöllä.	Logistiikan Vuoksi -verkoston yhteistyökokousten lukumäärä.	Strateginen suunnittelu
Selvitämme lähellä tuotetun ruuan osuuden/määrän Polkan ateriapalveluissa ja luomme mittarin seurantaan	Mittari luotu ja seuranta aloitettu	Konsernipalvelut
Tuotetaan selvitys luovien alojen toimintaedellytyksistä.	Selvitys tehty.	Business Joensuu

Kestävän talouden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Digipalveluiden vaikuttavuuden arviointimalli	Määritellään mittaristo, jolla arvioidaan digipalveluiden tuottamaa hyötyä suhteessa kustannuksiin, käyttäjäkokemukseen sekä muutokseen.	Tietohallinto
Tekoälyn käyttöönottokyvykyksien vahvistaminen	Toteutetaan henkilöstölle tekoälyn liittyvää koulutusta, työpajoja sekä käytännön harjoituksia. Viestitään onnistuneista tekoälytoteutuksista.	Tietohallinto
Asianhallinnan digitalisaation kehittäminen	Asianhallinnan sähköisen arkiston käyttöönotto 2026 ja rakennusvalvonnan paperiasiakirjojen digitoinnin jatkaminen (25 hyllymetriä)	Hallintopalvelut, asianhallintatiimi

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Hyödynnämme aktiivisesti tietopyyntöjä ja markkinavuoropuhelua hankinnan suunnitteluvaiheessa	18 % hankinnoista on käytetty tietopyyntöä ja/tai markkinavuoropuhelua	Pohjois-Karjalan hankintatoimi
Edistämme systemaattisesti hankintaohjeessa mainittujen strategisten linjausten (mm. markkinanäkökulma) huomioimista hankintojen suunnitteluvaiheessa.	Tilaaajatahon strategiset linjaukset käydään läpi hankinnan valmisteluvaiheessa ja dokumentoidaan	Pohjois-Karjalan hankintatoimi
Joensuun kaupungin hankintojen vaikuttavuutta mitataan sosiaalisten vaikutusten, ympäristövaikutusten, innovatiivisuuden sekä kustannustehokkuuden näkökulmista.	Kaikissa Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on mitattu hankinnan vaikuttavuutta	Pohjois-Karjalan hankintatoimi
Alueellisten hankintojen osuus kasvaa.	Alueellisten hankintojen osuus kokonaishankinnoista.	Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Osaavan henkilöstön ja hyvän johtamisen Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Olemme pitovoimainen työnantaja ja vaihtuvuutemme pysyy maltillisella tasolla. Oma henkilöstömme suosittelee meitä työnantajana.	Henkilöstön vaihtuvuus max 7 %. Henkilöstön suositteluhalukkuus vähintään 75 %.	Henkilöstöpalvelut
Tuemme eri ikäistä ja työuran eri vaiheissa olevaa henkilöstöä luomalla Joensuulaisen perhemyönteisen toimintamallin työelämän ja muun elämän yhteensovittamiseen.	Työurapolkumalli on kuvattu ja käyttöön otettu.	Henkilöstöpalvelut
Henkilöstön työhyvinvointia edistetään säännöllisesti. Osa avoimista tehtävistä tarjotaan ensin omalle henkilöstölle työssä kehittymiseksi ja jotta henkilöstö voi jatkaa samalla työnantajalla eri työtehtävissä.	Työhyvinvoinnin kokonaisarvosana vähintään 3,6 (asteikolla 1-5). Sisäisten rekrytointien ja työkiertojen kpl määrä, tavoitearvo 70.	Henkilöstöpalvelut
Tuemme esihenkilöitämme johtamistyössä ja vahvistamme työyhteisöjen avointa keskustelukulttuuria. Panostamme työhyvinvoinnin johtamiseen.	Kehityskeskusteluprosessi on uudistettu ja koulutettu henkilöstö sen käyttöön: kyllä/ei. Johtamisen tuen polku on kuvattu ja jalkautettu esihenkilöille. Työhyvinvoinnin kokonaisarvosana vähintään 3,6 (asteikolla 1-5).	Henkilöstöpalvelut

120 Yleishallinto

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö, strategiajohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut- ja osuudet, vieraanvaraisuuden määrärahat sekä kehittämistoiminnan. Tulosalueella on määrärahavaraukset myös kaupungin ilmastotyön koordinointiin, markkinointiin, viestintään ja tapahtumapalveluihin.

Tonttien myyntivoittotavoite on 2,0 milj. euroa. Lisäksi tulosalueella on huomioitu kertaluontoinen tonttien myyntivoiton osuus hyvinvointialueen kanssa vireillä olevasta kiinteistöjärjestelystä (3,5 milj. euroa).

Jäsenmaksuihin ja -osuuksiin sekä avustuksiin on varattu 3,83 milj. euroa. Jäsenmaksuosuudet sisältävät varauksen Pohjois-Karjalan maakuntaliiton jäsenmaksuun sekä Suomen Kuntaliiton sekä Kunta- ja hyvinvointialueyönantajan osuuksiin. Kaupunginhallitus ei myönnä muita avustuksia kuin Pohjois-Karjalan Teatteriyhdistys ry:n toiminta-avustuksen sekä suur tapahtumatuet. Pohjois-Karjalan Teatteriyhdistys ry:n toiminta-avustukseen ja vuokratukeen on varattu yhteensä 1,53 milj. euroa. Suur tapahtumatukiin on varattu 0,47 milj. euroa.

Tulosalue sisältää kehittämishankkeisiin varatut määrärahat. Kaupunki on varautunut Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden mukaisesti sekä muihin kehittämishankkeisiin 0,4 milj. eurolla.

Kaupungin ilmastotyön koordinointia sekä ilmastotavoitteita on selostettu tarkemmin tämän talousarviokirjan luvussa 1.4.

Viestinnän tehtävänä on valmistella viestintästrategia ja kehittää kaupungin viestintää strategian mukaisesti sekä huolehtia viestintästrategian noudattamisesta. Viestintä laatii kaupungin viestimisen yleiset ohjeet, vastaa tarvittavista viestinnän välineistä ja koordinoi viestinnän yleisiä kanavia. Lisäksi viestintä tukee asiantuntijoita viestimisessä. Vuoden 2026 keskeisenä painopisteenä on Joensuun kaupungin kriisiviestintäsuunnitelman päivittäminen.

Joensuun vetovoimaa lisätään markkinointiviestinnän keinoin. Markkinointi tukee kaupungin strategian tavoitteiden toteuttamista. Keskeisenä painopisteenä on muuttajamarkkinointi, matkailumarkkinointi sekä painopisteenä olevien alojen ja teemojen markkinointi. Lisäksi kaupungin vetovoimaa lisätään kaupunkimatkailua ja tapahtumia edistämällä.

Valtiolle maksettavat verotuksen kustannusosuudet ovat ennakkotiedon mukaan 0,81 milj. euroa.

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	2 217	4 564	6 512	42,7 %	3 012	3 012
Toimintamenot	-9 451	-9 417	-9 083	-3,5 %	-9 100	-9 298
Toimintakate	-7 234	-4 853	-2 571	-47,0 %	-6 088	-6 286

140 Työelämän ja kotoutumisen palvelut

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Työelämän ja kotoutumisen palvelujen vastuualue palvelee joensuulaisia työnhakijoita ja työnantajia sekä ulkomailta Joensuuhun muuttavia. Työnhakija-asiakkaita tuetaan työhaussa, osaamisen kehittämässä ja työkykyyn liittyvissä kysymyksissä. Työnantajia autetaan löytämään ratkaisuja osaan työtekijän löytämisestä. Tässä keinoina vuonna 2026 ovat työllistämisen kuntalisä, työnantajan kansainvälistymispalkkio kansainvälisen opiskelijan palkkaamisen tueksi sekä tuki nuoren palkkaamiseksi kesätyöhön.

Vastuualueen toiminnan yhteisenä painopisteenä vuonna 2026 on uusien yritysysteistyön instrumenttien (kesätyötuki, kansainvälistymispalkkio) sekä kuntalisan tehokas toimeenpano ja instrumenttien hyödyntämiseen perustuva tuloksekas yritysysteistyö.

Yrityksen kansainvälistymispalkkiota pilotoidaan ja vuonna 2026 tuki on jaettavissa 25 yritykselle. Yrityksen on mahdollista saada 2500 euron tuki kv-taustaisen, valmistumassa olevan opiskelijan palkkaamiseksi vähintään 2 kuukauden ajaksi tai osa-aikaisesti vähintään 300 tunniksi kuuden (6) kuukauden aikana. Tuki kompensoi kehittyvän suomen kielen taidon puutteita.

International House Joensuu (IHJ) tukee ulkomailta tai muualta Suomesta Joensuuhun muuttavia asettautumisessa ja kotoutumisessa Joensuuhun yksilöllisen neuvonnan keinoin, toteuttamalla omakielisiä yhteiskuntaorientaatioita ja suomen kielen koulutusta sekä tarjoamalla oleskelulupaneuvontaa. IHJ vastaa kiintiöpakolaisten vastaanotosta Joensuussa. IHJ myös koordinoi vuoden 2025 alussa käynnistynyttä maakunnallista Elä ja Osallistu Pohjois-Karjalassa –hanketta (ELO) jonka tavoitteena on vahvistaa asettautumis- ja kotoutumispalveluja maakunnallisesti. ELO –hankkeessa rakennetaan myös yhdessä ELY-keskuksen hallinnoiman Work in North Karelia –hankkeen (WiNK) kanssa maakunnallista kotoutumistoimijoiden verkostoa ja maakunnallista toimintamallia.

IHJ toteuttaa vahvaa uraohjausta hyödyntävän kotoutumispalvelun pilotoinnin henkilöille, joiden suomen kielen taidon kehittyminen on alkuvaiheessa. Tälle kohderyhmälle ei tällä hetkellä ole heidän tarvettaan vastaavaa kohdennettua palvelua. Tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden työelämätietoutta sekä työllistymistä tukevia verkostoja ja sitä kautta parantaa työllistymistä. Pilotoinnista kerätään seurantatietoja ja laaditaan jatkosuositukset ja -suunnitelma.

Taitamo tarjoaa valmennuspalveluita joensuulaisille työttömille työnhakijoille osana kaupungin työllisyyden edistämistä. Valmennus toteutetaan eri ammattialoja edustavissa tiimeissä työ-, yksilö- ja ryhmävalmennuksen menetelmin. Kohderyhmänä ovat osatyökykyiset, pitkäaikaistyöttömät, nuoret ja maahanmuuttajataustaiset henkilöt. Tavoitteena on vahvistaa työelämävalmiuksia ja edistää työllistymistä tai koulutukseen siirtymistä. Valmennuksen ohella Taitamo tuottaa työpalveluja kaupungin eri toimialoille, tarjoten osallistujille mahdollisuuden harjoitella työelämätaitoja käytännön tehtävissä ja tukien samalla kaupungin palvelutuotantoa.

Pohjois-Karjalan työllisyysalue hakee yhdessä Joensuun ja muiden maakunnan kuntien kanssa ESR rahoitusta välityömarkkinoita kehittävälle hankkeelle (Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan, TOIMI-hanke). Hankkeen kokonaiskustannus on hankeajalla 1.3.2026 – 30.9.2029 on yhteensä 8,7 milj. euroa. ESR rahoitusta haetaan hankekaudelle yhteensä 6,9 milj. euroa. Mikäli Pohjois-Karjalan

työllisyysalue ja maakunnan kunnat saavat yhteishankkeelle myönteisen rahoituspäätöksen, osallistuu Joensuun kaupunki yhdessä muiden Pohjois-Karjalan kuntien ja työllisyysalueen kanssa hankkeen toimeenpanoon.

Tulosalue sisältää myös määrärahavarausten Pohjois-Karjalan työllisyysalueelle. Vuoden 2026 maksuosuus 10,8 milj. euroa perustuu työllisyyspalvelujen tehtävien laskennalliseen valtionosuuksien määrään. Lisäksi tulosalueelle kohdentuu kunnan osuus työttömyysturvan rahoitusvastuusta, jonka suuruudeksi on vuonna 2026 arvioitu 15,0 milj. euroa.

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	4 293	1 284	2 050	59,6 %	1 750	1 450
Toimintamenot	-16 705	-28 532	-30 036	5,3 %	-29 214	-29 184
Toimintakate	-12 411	-27 248	-27 986	2,7 %	-27 464	-27 734

150 Konsernipalvelut

Vastuuhenkilö: kansliapäällikkö, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja, strategiajohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon kehittämisestä, edunajamisesta, johdon tuesta sekä riskienhallintaan, valmiuteen ja turvallisuuteen liittyvistä tehtävistä. Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa strategiajohtaja.

Hallintopalvelujen tehtäviin kuuluu konsernin omistajaohjaus sekä kaupungin lakipalveluiden tuottaminen. Hallintopalvelut vastaa kaupungin asianhallinnan, asiakirjahallinnon sekä arkistotoimen järjestämisestä sekä kehittämisestä. Vuoden 2026 keskeisenä painopisteenä on edelleen asianhallinnan digitalisaation kehittäminen. Myös asuntotoimen lakisääteiset tehtävät, kuten asunto-olojen kehittäminen kuuluu hallintopalvelujen vastuualueelle. Asuntotoimi jatkaa vuonna 2024 aloitettua ARA-rahoitteista asumisneuvonnan pilottia, jonka tarkoituksena on tuottaa asumisneuvontaa kaikille kuntalaisille asumismuodosta riippumatta. Asuntotoimen kustannuspaikalle kohdentuu myös vanhojen hissittömien asunto- ja vuokrataloyhtiöiden hissi- ja esteettömyysavustukset.

Talouspalvelut vastaavat kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta, taloushallinnosta, laskentatoimesta, rahoituksesta, sijoitustoiminnasta ja konsernirahoituksesta. Talouspalvelut vastaa myös tietohallinnon järjestämisestä, yhteensovituksesta ja ohjauksesta sekä talouden raportointijärjestelmistä. Toimialojen talouden tehtävät on keskitetty talouspalveluiden alaisuuteen. Talouspalvelut vastaa myös TE-palveluiden maksatustehtävistä sekä hankintatoimen järjestämisestä.

Perintäpalvelut kilpailutetaan vuoden 2026 aikana perintäpalveluiden liiketoimintaympäristön muutoksen myötä.

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on johtaa ja valvoa kaupungin henkilöstön asioita hallinnollisesta, osaamisen ja kehittämisen sekä työhyvinvoinnin ja työsuojelun näkökulmasta. Lisäksi

Henkilöstöpalvelut koordinoivat työterveyshuollon hankintaa ja ohjaavat sen toimintaa. Hallinnollisiin vastuisiin kuuluvat henkilöstöpolitiikasta ja -suunnittelusta huolehtiminen, palvelussuhdeasioita koskevat työnantajaneuvottelut, virka- ja työehtosopimusten tulkinta ja täytäntöönpano, henkilöstöasioiden viestiminen sekä johdon ja henkilöstön yhteistoiminnan kehittäminen. Osaamisen, kehittämisen ja työhyvinvoinnin painopisteissä olennaista on ylätasoon tehtävien lisäksi pitää huolta henkilöstön uudistumiskyvystä sekä motivointi- ja kannustusjärjestelmien ylläpidosta ja kehittämisestä. Työsuojelun koordinoinnilla pyritään turvaamaan henkilöstölle terveellinen ja turvallinen tila työskennellä.

Vuoden 2026 aikana valmistellaan ja otetaan käyttöön Joensuun työurapolkumalli, jolla tuetaan henkilöstön ja työelämän yhteensovittamista eri työuran vaiheissa. Vuoden 2026 aikana otetaan käyttöön työkalu koulutuksiin ilmoittautumisiin sekä koulutusten hallinnointiin ja samassa yhteydessä uudistetaan sähköinen henkilöstökortti. Lisäksi kehityskeskusteluprosessi uudistetaan vuoden 2026 aikana ja sen tueksi otetaan käyttöön sähköinen työkalu.

Strategiajohtajan vastuualueelle kuuluvat kaupungin strateginen suunnittelu sekä riskienhallinnan, valmiuden ja turvallisuuden asiat. Strategiajohtaja tukee kaupunginjohtajaa edunajamisessa.

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	1 769	1 888	2 193	16,1 %	2 272	2 351
Toimintamenot	-6 326	-7 272	-7 417	2,0 %	-7 644	-7 912
Toimintakate	-4 557	-5 384	-5 224	-3,0 %	-5 372	-5 560

174 Ympäristöterveydenhuolto

Vastuuhenkilö: talousjohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää ympäristöterveydenhuollon maksuosuudet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle.

Pohjois-Karjalan maakunnan kunnat sekä hyvinvointialue ovat sopineet sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettun lain (616/2021) 65 §:n mukaisesti, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue hoitaa sopijakuntien puolesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annettun lain (410/2009) 1 §:ssä tarkoitetut ympäristöterveydenhuollon tehtävät.

Sopimuksen piiriin kuuluvat seuraavat tehtävät:

- terveydensuojelulain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan terveydensuojeluviranomainen),
- elintarvikelain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan elintarvikevalvontaviranomainen),
- tupakkalain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- lääkelain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- eläinlääkintähuoltolain ja eläinsuojelulain mukaiset kunnan tehtävät.

Sopimus on voimassa voimaantulolain mukaisesti 1.1.2023-31.12.2027 ja tämän jälkeen se on voimassa toistaiseksi.

Sopimuksen mukaan terveystalvovnonnan, hallinnon ja talteen otettujen eläinten palvelujen maksu-osuudet määräytyvät jäsenkuntien kesken asukasluvun perusteella. Eläinlääkintähuollon maksu-osuuksien perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksista poiketen jäsenkunnat maksavat ne kustannukset, jotka aiheutuvat hyvinvointialueen osallistumisesta eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitettusta eläinlääkäripalvelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Hyvinvointialueen esitys ympäristöterveydenhuollon kuntien maksuosuuksien kasvusta vuoden 2025 talousarvioon nähden on 11,3 %. Muutos vuoden 2025 toteutumaennusteeseen on 3,9 %. Kasvun taustalla on mm. eläinlääkintähuollon palkkojen ja palkkioiden korotukset sekä tavoiteltua vähäisemmät tilasäästöt ja yleinen kustannustason nousu.

Hyvinvointialueen esitys merkitsisi kaupungin maksuosuuden kasvua vuoden 2025 maksuosuuksiin nähden 10,9 %. Tavoitteena on yhdessä hyvinvointialueen ja muiden sopijakuntien kanssa löytää toimenpiteitä kustannusten kasvun alentamiseksi.

Talousarviossa on lisäksi varaus yhteistoimintasopimuksen mukaan jäsenkuntien vastuulle kuuluvien eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä mukaisten eläinlääkäripalveluihin kustannuksiin.

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot	-1 323	-1 302	-1 443	10,8 %	-1 495	-1 547
Toimintakate	-1 323	-1 302	-1 443	10,8 %	-1 495	-1 547

184 Elinvoimapalvelut

Vastuuhenkilö: elinkeino- ja kansainvälisten asioiden päällikkö

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Elinvoimapalvelujen tehtävänä on kaupungin kilpailukyvyyn ja elinvoiman vahvistaminen sekä edelleen kehittäminen niin alueellisesti, kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Elinvoimapalvelut kehittää ja koordinoi kaupungin elinkeinopolitiikkaa yhdessä kaupungin toimialojen, konserniyhtiöiden sekä aktiivisessa vuorovaikutuksessa elinkeinoelämän ja sidosryhmien kanssa. Se myös edistää ja koordinoi kaupungin kansainvälistä toimintaa ja vaikuttavuutta sekä toimii aktiivisesti verkostoissa.

Elinvoimapalvelut valmistelee, koordinoi sekä toimeenpanee Työ- ja elinkeinoministeriön sekä Joensuun kaupungin välistä ekosysteemisopimustyötä. Tulosalue vastaa sopimuksen mukaisen hanketoiminnan (Innokaupunki -projektisarja 2023-2029) ohjaamisesta ja rahoittamisesta. Joensuun kaupungin ekosysteemisopimuksen painopistealueet ovat bio- ja kiertotalous sekä fotonikka. Ekosysteemisopimuksen perusteella toteutettaviin kehityshankkeisiin on varattu 0,473 milj. euroa, jolla mahdollistetaan vuositasolla 1,67 milj. euron Innokaupunki -hankekokonaisuus. Kuluvalla hankkekaudella (päättyy 30.6.2026) hanketoimijoita ovat Joensuun kaupunki, Business Joensuu Oy, Karrelia AMK, Itä-Suomen yliopisto ja Luonnonvarakeskus.

Joensuun kaupungilla ja Business Joensuu Oy:llä on vuonna 2021 laadittu elinkeino- ja yrityspalvelusopimus (Kh 20.09.2021 § 377), jonka mukaisesti yhtiö tuottaa laaja-alaisesti yleisen edun mukaisia elinkeino- ja yrityspalveluita Joensuun kaupungille sekä muille sopimuskunnille. Näitä palveluja ovat toimivien yritysten liiketoiminnan kasvu- ja kehityspalvelut, uusien yritysten perustaminen ja kasvupalvelut, kansainvälistymis- ja vientipalvelut, Invest In- ja sijoittumispalvelut sekä internetin kautta 24/7 -käytettävät verkkopalvelut. Yhtiön palvelut auttavat yrityksen perustamisessa ja kehittämisessä, yritysten hakemisessa seudulle, toimitilojen löytämisessä sekä yritysten myynnissä ja ostamisessa. Lisäksi yhtiö tuottaa eri toimialojen kasvu- ja kilpailukykyohjelmia sekä erikseen sovitavia elinkeinotoimintaa ja sen toimintaympäristön kehitystä edistäviä projekteja.

Elinvoimapalvelut tulosalue hankkii em. sopimuksella kaupungin yrityskehityspalvelut Business Joensuu Oy:ltä. Palvelujen vuosikustannus elinkeino- ja yrityspalvelusopimuksen mukaisista palveluista vuonna 2026 on arviolta 27,34 euroa / asukas eli n. 2,15 milj. euroa. Em. kustannus tarkentuu vuoden 2025 lopussa, kun sopimuksen mukainen indeksitarkastelu on tehty.

Valtuuston hyväksymän (kv 9.12.2024 § 93) konsernirakenneselvityksen linjausten mukaan Business Joensuu Oy:n omistus on keskitetty kuluvan vuoden aikana Joensuun kaupungille. Linjausten mukaan on myös neuvoteltu Business Joensuu Oy:n ja Joensuun kaupungin välisen elinkeino- ja yrityspalvelusopimuksen maksuosuuden pienentämisestä (OMOHJ 16.12.2024 § 118). Rahoitusta pienennetään asteittain taloussuunnitelmakaudella seuraavasti: v. 2026 -80 000 €, v. 2027 -80 000 € ja v. 2028 -100 000 €.

Elinvoimapalvelut ylläpitää ja koordinoi Joensuun Elinkeinoallianssin (Business Joensuu Oy, Karelia AMK, Riveria, Itä-Suomen yliopisto, Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry, Pohjois-Karjalan Kauppakamari, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Joensuun kaupunki) toimintaa sekä verkostoituu aktiivisesti yritystoimijoiden kanssa. Elinvoimapalvelut edistää osaltaan kaupungin strategiaan pohjautuen elinvoiman ja kasvun kannalta keskeisimpiä teemoja kuten esimerkiksi symmetrisen kaupungin vision toteutusta.

Yhteistyö Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kanssa on tiivistä. Yhteistyöllä edistetään alueen elinkeinoelämän kasvua ja eri toimialojen toimintamahdollisuuksia. Työssä huomioidaan konsernistrategian kärkiteemojen lisäksi luovat alat ja kaupunki suhtautuukin myönteisesti elokuva- ja av-tuotanto-yhteistyöavauksiin.

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot	-2 488	-2 670	-2 634	-1,3 %	-2 587	-2 538
Toimintakate	-2 488	-2 670	-2 634	-1,3 %	-2 587	-2 538

190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Vastuuhenkilö: hankintapäällikkö

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa.

Hankintatoimi mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen. Ylläpidämme yhteistyötahojemme tilaajille sähköistä sopimustenhallintajärjestelmää, jotta voimassa olevien sopimusten käyttö ja seuranta on mahdollisimman sujuvaa.

Yhteistoimintasopimuksen on hyväksynyt 13 kuntaa, 10 seurakuntaa ja 41 muuta tahoa, joiden tulee noudattaa hankintalakia.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen tärkeimpiä tavoitteita on tuottaa yhteistyötahoilleen laadukkaita julkisten hankintojen palveluja. Tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa. Tavoitteemme on helpottaa julkisten hankintojen tekemistä hankintalain edellyttämällä tavalla ja edesautamme myös asiakkaiden hankintoja koskevien strategisten linjausten huomioimista hankintojen suunnitteluvaiheessa. Avustamme myös markkinakartoituksissa tietopyynnöillä ja järjestämällä markkinavuoropuhelua. Näin ollen yhteistyötahojen omatoimisen kilpailuttamisen tarkoituksenmukaisuus vähenee.

Tavoitteemme on edistää kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja sekä edistää sosiaalisten kriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa (mm. työllistyminen julkisten hankintojen avulla) sekä huomioida varautumisen näkökulma sopimusaikaa ajatellen.

Hankintatoimen rahoitusmallina on ollut vuodesta 2012 ns. komissiomalli, jonka ansiosta hankintatoimen palvelujen käyttäjät eivät maksa kaupungille palveluista mitään, vaan hankintatoimi kattaa kustannuksensa tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittävillä komissiomaksuilla. Komissiomallin tavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan kattaa hankintatoimen kustannukset.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen talousarviossa tapahtuneen nousun selittävät erityisesti henkilökuluissa tapahtuneet muutokset. Kuntien tiukka taloustilanne heijastunee hankintojen luku- ja euromäärään ja sitä kautta saatavien komissiomaksujen suuruuteen. Komissiomaksujen kertymään voi vaikuttaa myös yhteistyötahojen muutokset hankintaprosessiensa osalta.

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	1 341	1 448	1 489	2,8 %	1 543	1 597
Toimintamenot	-1 384	-1 448	-1 489	2,8 %	-1 543	-1 597
Toimintakate	-44	0	0	0,0 %	0	0

Kaupunginhallitus yhteensä

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	9 620	9 185	12 243	33,3 %	8 576	8 409
Toimintamenot	-37 677	-50 642	-52 101	2,9 %	-51 582	-52 075
Toimintakate	-28 057	-41 457	-39 858	-385,6 %	-43 006	-43 666

7.1.4 Pohjois-Karjalan työllisyysalue

350 Pohjois-Karjalan työllisyysalue

Vastuuhenkilö: työllisyysalueen johtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Pohjois-Karjalan kuntien muodostama työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025. Joensuun kaupunki toimii työllisyysalueen vastuukuntana. Työllisyysalue vastaa n. 17 000 työnhakija-asiakkaan sekä n. 3000 työnantajan lakisääteisten työvoimapalvelujen järjestämisestä. Lisäksi työllisyysalueen tehtävänä on koordinoida maakunnallista työllisyyden ekosysteemiä. Valtiolta kuntatoimijalle siirtyvien työvoimapalvelujen järjestämiseksi kunnat saavat yleiskatteellista valtionosuutta, jonka suuruus määräytyy työikäisen väestön sekä työttömien ja vieraskielisten määrän perusteella. Valtionosuus on pienempi kuin työvoimapalveluihin käytetyt resurssit valtion vastatessa niiden järjestämisestä, minkä vuoksi työllisyysalueen palvelutaso toteutuu aikaisempaa heikompana.

Työllisyysalueen talousarvioraami on kuntien yhteenlasketun valtionosuuden suuruinen. Vuoden 2026 laskennallinen valtionosuus on 20,6 milj. euroa, lisäksi talousarviossa huomioidaan tulona työterveyshuollon Kela-korvaukset. Valtionosuus on n. 1,1 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2025. Muutos ei aiheuta merkittävää laskua työllisyysalueen palvelutasoon, sillä valtion aikaisempina vuosina tekemät päätökset eivät enää juuri sido vuoden 2026 määrärahoja.

Työllisyysalueen kustannukset koostuvat pääasiassa henkilöstömenoista sekä asiakaskohtaisista palveluista ja etuuksista. Henkilöstön määrä pysyy samansuuruisena kuin vuonna 2025. Henkilöstömenot ovat kokonaisuudessaan 8,8 milj. euroa. Palkkatukeen, pilotoitavaan työllistämislisään sekä starttirahaan kohdennetaan 5,3 milj. euroa. Ostopalveluista merkittävimpiä ovat kotouttamiskoulutukset ja työvoimakoulutukset, joihin varataan määrärahaa 4,0 milj. euroa. Työvoimakoulutukset toteutetaan osittain työllisyysalueen talousarviosta erillisellä valtionosuudella.

Työllisyysalueen kuntien maksuosuudet ovat budjetoitu kunnalle kohdentuvan laskennallisen valtionosuuden mukaisesti. Kuntien maksuosuudet jakautuvat valtionosuuskriteerien mukaisiin ja aiheuttamisperusteisiin kustannuksiin. Tavoitteena on, että työllisyysalue siirtyy kokonaisuudessaan aiheuttamisperusteiseen kustannustenjakoon kahden vuoden kuluessa.

Työllisyysalueen toiminnallisissa tavoitteissa keskitytään laadukkaan ja vaikuttavan asiakaspalvelun toteuttamiseen. Kehittämistehtävien osalta työllisyysalueen tavoitteena on juurruttaa TNO-hankkeen kehittämä palvelumalli kuntiin sekä edistää työllisyyden ekosysteemin toimintaa. Maakunnan elinvoiman edistämiseksi työllisyysalue tehostaa yrittäjyyteen kannustavia palveluitaan.

Toiminnalliset tavoitteet 2026

Kasvavan elinkeinoelämän ja työllisyyden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Lisätään kasvokkaista lähipalvelua työllisyysalueen kunnissa.	Alle 30-vuotiaiden alkuhaastatteluista 90 % tehdään kasvokkain. Alkuhaastatteluista 75 % ja työnhakukeskusteluista > 50 % toteutetaan kasvokkain.	Työllisyysalue
Passiivinen työttömyys vähenee.	Työttömistä 35 % on työllistymistä edistävissä tai tukevissa palveluissa. Alle 30-vuotiaista työttömistä 50 % on työllisyysalueen palvelujen lisäksi muissa työllistymistä edistävissä tai tukevissa palveluissa.	Työllisyysalue
TNO Pohjois-Karjala -hankkeen palvelut tavoittavat asiakkaita, ja toimintamalli on juurtunut työllisyysalueen kuntiin.	Toimintamalli on laadittu ja valmis toteutukseen kunnissa vuoden 2027 alusta lähtien. TNO-hankkeen palveluohjauksen ja valmennuksen asiakasmäärä > 1000 hlöä.	Työllisyysalue
Työttömyys katkeaa varhaisessa vaiheessa.	Virtaus yli 3 kk kestävään työttömyyteen < 40 % kaikista asiakkaista. Työnhaku päättyy kotoutumisajalla 20 %:lla asiakkaista.	Työllisyysalue
Työllisyysalueen asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluihin.	Kokonaisasiakastyytyväisyys on vähintään 3,7 asteikolla 1–5.	Työllisyysalue
Työllisyysalue edistää yrittäjyyttä.	Starttirahan käsittelyaika < 14 vrk Yrittäjyysvalmentajien asiakasmäärä vuodessa > 600 hlöä. Yrittäjyyden Olohuone -konseptia laajennetaan maakuntaan ja pilotoidaan hyödyntämällä etäyhteyksiä.	Työllisyysalue
Työllisyyden ekosysteemi kehittyy ja edistää maakunnan työllisyystilannetta.	Ekosysteemityöryhmien tavoitteet ovat toteutuneet 90 %:sti.	Työllisyysalue

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	0	21 811	20 723	-5,0 %	19 293	20 006
Toimintamenot	0	-21 811	-20 723	-5,0 %	-19 293	-20 006
Toimintakate	0	0	0	0,0 %	0	0

7.1.5 Hyvinvoinnin toimiala

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä vastata hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä. Kaupungin uusi hallintosääntö astui voimaan 1.6.2025. Hyvinvoinnin toimialalle muodostettiin tällöin uusi hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta, jonka vastuualueelle kuuluu hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman ja sen sisältämien ehkäisevän päihdetyön ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman koordinointi. Lisäksi lautakunta koordinoi Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista ja vastaa mm. kuntalaisosallisuuden kehittämisestä ja järjestöavustuksista. Hyvinvointipalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Syntyvyys on jatkunut heikkona ja tämä tulee määrittelemään hyvinvointipalveluiden palvelutuotantoa vahvasti tulevina vuosina. Koska peruspalveluiden valtionosuuskertymää määrittelee 0–15 -vuotiaiden lukumäärä, kaupungin saamat valtionosuudet vähenevät nopeammin kuin palveluita pystytään mukauttamaan palvelutarpeeseen. Tämä haastaa hyvinvoinnin toimialan taloutta vahvasti tulevina vuosina.

Oppimisen tuen uudistus perusopetuksessa edellyttää vahvaa panostamista tuen resursointiin ja uuden lainsäädännön osaamiseen sekä hallinnossa, että kouluissa.

Talouden sopeuttaminen jatkuu vuonna 2026 kaupunginvaltuuston kesäkuun 2024 päätösten tahdittamana. Hyvinvoinnin toimialalla toteutetaan vuodelle 2026 sovittuja sopeuttamisen toimenpiteitä kaikilla palvelualueilla. Lisäksi vuonna 2026 valmistellaan vuodelle 2027 päätettyjä sopeuttamistoimenpiteitä sekä valmistellaan päätöksentekoa varten vielä keskeneräisiä sopeuttamistoimenpiteitä, esimerkiksi Mutala-Rantakylä-Utra – alueen kouluverkkotarkastelu ja Reijola-Niittylahti – alueen kouluverkkopäätös. Pitäjissä jatketaan asiakaspalvelupisteiden toimintamallin kehittämistä.

Varhaiskasvatuspalveluissa lasten määrä laskee ennusteen mukaan vuosittain noin sadalla lapsella vuoteen 2029 saakka. Perusopetuksessa arvioidaan vuonna 2026 olevan oppilaita noin 128 oppilasta vuotta 2025 vähemmän. Syntyvyyden lasku on alkanut selkeästi näkyä alakoululaisten määrässä vähenemisenä, mutta yläkoululaisten määrä kasvaa vielä hieman. Oppilasmäärää vähentämistä taittaa tällä hetkellä käytännössä maahanmuutto, jota ilman oppilasmäärän lasku olisi suurempi.

Kulttuuripalveluiden toiminta on laajaa, kuntalaisten hyvinvointiin liittyvää monimuotoista palvelua. Tapahtumat, sivistäminen ja kouluttautuminen sekä kulttuurikasvatus ovat toiminnan keskiössä. Kulttuuripalveluissa Taidemuseo Onnin remontti valmistuu loppuvuonna 2026. Kaupungintalolle loppuvuonna 2025 valmistunut Museo Elielin ensimmäinen kokonainen toimintavuosi 2026 tulee osoittamaan kohteen vetovoimaisuuden. Tavoitteena on, että loppuvuodesta 2026 alkaen Joensuussa on kaksi täysin uusittua museokohdetta.

Liikuntapalveluissa vuonna 2026 jatketaan Liikkuva Joensuu -verkostolla tapahtuvaa yhteistä kuntalaisten liikkumaan aktivoimista ja palvelutoiminnan kehittämistä. Liikkujan polun kautta edistetään kuntalaisten yhdenvertaisuutta saavuttaa liikuntapalveluja ja ikääntyneiden liikuntapalveluja

kehitetään laajentamalla seniorikortin käyttömahdollisuuksia. Liikuntaneuvontaa vakiinnutetaan osaksi kaupungin palveluita. Mehtimäen testausasema -hankkeelle haetaan jatkoa.

Hyvinvoinnin toimialalla riskienhallinta on kiinteä osa päivittäistä toimintaa. Riskienhallinnassa keskiössä on erilaisten valmiuteen liittyvien suunnitelmien, ohjeiden ja vastuutusten pitäminen ajan tasalla. Riskien arviointia toteutetaan Inclus-järjestelmällä. Hyvinvoinnin toimialan strategiset riskit liittyvät pääasiassa talouteen, henkilöstöön ja tiloihin. Toimialan henkilöstö työskentelee pääosin kuntalaispalveluiden rajapinnassa, joten henkilöstön terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät riskit ovat riskienhallinnan toimien keskiössä myös talouden kannalta tarkasteltuna. Riskejä hallitaan muun muassa henkilöstön koulutukseen, työterveyteen, työhyvinvointiin ja johtamiseen liittyvällä suunnitelmallisella toiminnalla. Hyvinvoinnin toimialalla on runsaasti tiloja, joiden osalta riskejä hallitaan käyttäjinä erilaisten suunnitelmien ja toimintaohjeiden kautta kaupungin Tilakeskuksen oman riskienhallinnan tukena. Riskejä hallitaan myös monialaisen yhteistyön kautta saatavalla systemaattisella turvallisuustiedolla, jonka kautta pyritään ennakoimaan toimintaympäristössä esiintyvien ilmiöiden suhteen. Hyvinvoinnin toimialalla on varauduttu myös tietosuojaan kohdistuviin riskeihin, koska toimialalla on runsaasti erilaisia rekistereitä. Hyvinvoinnin toimialan riskeihin pystytään pääosin varautumaan ennakoivasti.

46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kasvatus- ja koulutuslautakunta käsittää varhaiskasvatuspalvelut, koulutus- ja nuorisopalvelut, ~~hyvinvoinnin ja osallisuuden~~ sekä hyvinvoinnin toimialan hallintopalvelut.

Hallinto-oikeus palautti Reijola-Niittylahti – alueen kouluverkkoratkaisun valmisteluun kesällä 2025. Vuonna 2026 alueen koulu- ja varhaiskasvatuksen tilaratkaisujen prosessia jatketaan kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti, jotka talousarviota laadittaessa eivät ole vielä tiedossa. Tarkoitus on vuoden 2026 aikana edistää alueen tilaratkaisuja mahdollisimman nopealla aikataululla, koska turvallisista ja toimivista oppimisen ja kasvatuksen tiloista alueella on pula.

Varhaiskasvatuksessa vuonna 2026 jatketaan Noljaan alueen päiväkotiratkaisun edistämistä. Penttilän päiväkodin laajennus sekä Heinävaaran päiväkoti valmistuvat vuoden 2026 aikana.

Toiminnalliset tavoitteet 2026

Opiskelun, tasa-arvoisen oppimisen ja sivistyksen Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy korkealla tasolla.	Osallistumisaste on yli 80 % (kaikki lapset eli 0-6-vuotiaat).	Varhaiskasvatuspalvelut
Huoltajien tyytyväisyys kaupungin varhaiskasvatuksen laatuun pysyy erittäin hyvällä tasolla.	Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatuksen laatuun on 4,4 (ka) tai yli Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa (asteikko 1–5).	Varhaiskasvatuspalvelut
Yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen laatu puutteisiin puututaan viipymättä ja sääntökirjan mukaisessa järjestyksessä ilman poikkeuksia.	Huomautusten, määräysten ja seuraamusten käsittelyaika (päivinä) niin, että 100 % toimenpiteistä käynnistetään sääntökirjan mukaisessa aikataulussa.	Varhaiskasvatuspalvelut
Varhaiskasvatuspalveluissa yksityisen ja kunnallisen palvelutuotannon suhdetta tarkastellaan. Kunnallinen palvelutuotanto pidetään ensisijaisena palvelumuotona.	Tuotetaan selvitys varhaiskasvatuksen palvelurakenteen kehityksestä. Linjataan yksityisen ja julkisen palvelutuotannon hyödyntäminen erilaisissa tilanteissa	Varhaiskasvatuspalvelut
Lukutaito Edistää oppijoiden lukutaitoa, innostaa oppijoita lukemaan ja luoda kouluille toimintakulttuuri, joka innostaa lukemaan.	Jokaisessa koulussa on aloitettu lukutaidon testaaminen. Peruskoulut valinneet lukudiplomit ja tekevät yhteistyötä kirjaston kanssa. Jokainen koulu on ideoinut, kuinka kehittää lukevaa toimintakulttuuria.	Koulutus- ja nuorisopalvelut
Hyvinvointi Kohtaamisen ja muiden perustarpeiden, kuten uni, liikunta ja ravinto varmistaminen.	Jokainen kouluideoi keinoja, kuinka varmistetaan, että jokainen oppilas tulee kohdatuksi päivittäin.	Koulutus- ja nuorisopalvelut
Kielitietoisuus Taitojen ja osaamisen kehittyminen: henkilöstön ammattiosaaminen sekä oppilaiden taitojen ja osallisuuden kehittyminen.	Jokainen peruskoulu tekee kielitietoisuuden kartoituksen Roadmapilla. Kehitetään kielitietoisia työtapoja.	Koulutus- ja nuorisopalvelut

400 Hyvinvointipalveluiden hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: talouspäällikkö

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Hyvinvointipalveluiden hallintopalvelut vastaa hallinnon prosesseista toimialalla. Lisäksi se osallistuu hyvinvoinnin toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosesseihin. Hallintopalveluissa sijaitsevat myös hyvo-tiimi (koulusihteerit) ja hyvinvoinnin toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut. Vuonna 2026 toiminta jatkuu ennallaan.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Toimintatulot	724 423	732 800	755 000	3,0 %
Toimintamenot	-1 188 865	-1 207 000	-1 236 000	2,4 %
Toimintakate	-464 442	-474 200	-481 000	1,4 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	24	21	21	0,0 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	724	733	755	3,0 %	782	810
Toimintamenot	-1 189	-1 207	-1 236	2,4 %	-1 280	-1 325
Toimintakate	-464	-474	-481	1,4 %	-498	-516

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut

Vastuuhenkilö: koulutus- ja nuorisajohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus sekä nuorisopalvelut. Tulosalueeseen sisältyy myös oppimisen tuki (mm. erityisopetus, koulunkäynninohjaajat, hyvinvointiohjaajat), oppilas- ja opiskeluhuollon koordinaatio sekä oppilaitosyhteistyö, perhekeskustyö (lasten ja perheiden palveluintegraatio hyvinvointialueen, kaupungin, järjestöjen ja seurakunnan kesken) sekä toimialan hanketoiminnan koordinaatio.

Vuonna 2026 koulutus- ja nuorisopalveluiden toiminnan keskiössä on laadukas esi-, perus- ja lukio-opetus sekä nuorisotyö. Painopisteinä toiminnassa ovat lukutaito, hyvinvointi ja kielitietoisuus. Toiminnan keskiössä on oppimisen tuen uudistuksen jalkauttaminen kouluille.

Esi- ja peruskoululaisten määrän kaupungin kouluissa ennakoidaan vuonna 2026 laskevan. Kalenterivuoden oppilasmäärät ilmoitetaan keskiarvona, jolloin oppilasmäärässä on kahden eri lukuvuoden oppilaat. Vuoden 2026 keskimääräiset oppilasmäärät ovat alakouluissa 167 oppilasta vähemmän ja yläkouluissa 39 oppilasta enemmän kuin vuonna 2025. Luvut sisältävät valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvät oppilaat. Lukiokoulutuksessa opiskelijamäärien odotetaan säilyvän samalla tasolla kuin vuonna 2025.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilasmäärän ennakoidaan pysyvän edelleen suurena. Tason odotetaan säilyvän noin 1600 läsnäolokuukaudessa. Maahanmuuttaja oppilaiden määrään vaikuttaa edelleen Ukrainan sota. Lisäksi Itä-Suomen yliopiston, Karelialan ammattikorkeakoulun ja koulutuskuntayhtymä Riverian kansainvälisten opiskelijoiden määrä kasvattaa valmistavan opetuksen oppilasmäärää. Toisen asteen ja korkeakoulujen kansainväliset opiskelijat tulevat usein maahan perheineen.

Aikuisten perusopetuksen oppilas- ja suoritelmäärän ennakoidaan säilyvän vuoden 2025 tasolla tai kasvavan hieman. Suoritteiden määrää pitää korkealla tasolla koulutusta vailla olleiden nuorten siirtyminen perusopetuksesta aikuisten perusopetukseen.

Nuorten ja aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijoiden määrän ennakoidaan olevan vuoden 2025 tasolla, mutta perusopetuksen ja lukiokoulutuksen nivelvaiheen koulutuksen oppilasmäärän ennakoidaan kasvavan vuodesta 2025 ja vakiinnuttavan tasonsa noin 120 opiskelijaan.

Nivelvaiheen koulutuksen tarpeen kasvuun vastataan perustamalla uusi ryhmä ja vuokraamalla lisää opetustilaa **tutkintokoulutukseen valmentavaan** koulutukseen. **Tutkintokoulutukseen valmentavan** opetuksen opiskelijamäärä on noussut koulutuksen alkamisesta syksystä 2022 saakka. Alkuvaiheessa koulutuksessa oli 34 opiskelijaa. Syksyllä 2025 opiskelijoita on jo 125.

Koulutus- ja nuorisopalveluissa valmistaudutaan toimeenpanemaan kaupunginvaltuuston päättämät koulujen lakkautukset. Lisäksi tehdään tarveselvitys Mutalan, Rantakylän ja Utran alueen kouluverkon tarpeista.

Oppimisen tuen uudistuksen lakivelvoitteinen resurssointi ryhmäkohtaisiin tukitoimiin toteutetaan täysimääräisenä.

Pidennetyn oppivelvollisuuden sekä vaikeasti kehitysvammaisten oppilaiden määrä on kasvanut voimakkaasti. Esi- ja perusopetuksen vaikeimmin vammaisten oppilaiden määrä kasvaa 27 oppilaasta 31 oppilaaseen ja pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden määrä 123 oppilasta 135 oppilaaseen vuonna 2026 vuoden 2025 tasosta. Kuulovammaisten oppilaiden tulkkauspalveluiden sekä oman äidinkielen opetuksen tarve palveluissa kasvaa edelleen. Kasvaneen palvelutarpeen kustannusten nousua pyritään tasoittamaan tuottamalla viittomakielentulkkauksia kaupungin omana palveluna os-topalveluiden lisäksi.

Joensuu on tuottanut hyvinvointialueelle kehitysvammalain perusteella kehitysvammahuollon lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa jo useiden vuosien ajan. Toimintaa säätelevä lainsäädäntö muuttui 1.1.2025 alkaen siten, että vammaispalvelulaki ja kehitysvammaisten erityishuoltolaki on yhteensovitettu uudeksi vammaispalvelulaiksi. Tällä hetkellä kaupunki on tehnyt jatkosopimuksen tämän palvelun tuottamista hyvinvointialueelle vuoden 2025 loppuun saakka ja uutta jatkosopimusta valmistellaan. Iltapäiväkerhotoiminta jatkuu vuonna 2026 kuten aiemminkin, mutta toimintaan ohjautuminen tapahtuu hyvinvointialueen myöntämien maksusitoumusten perusteella. Aiemmasta poiketen maksusitoumuksen saaminen ei ole enää riippuvainen kehitysvammadiagnoosista, vaan palvelutarpeenarvioinnin kautta maksusitoumuksen voi saada eri perustein.

Joensuu tuottaa hyvinvointialueelle kehitysvammalain perusteella kehitysvammahuollon lasten aamu- ja iltapäivätoimintaa. Iltapäiväkerho toiminta jatkuu vuonna 2026 kuten aiemminkin.

Nuorisopalveluissa vastataan keskusta-alueen kasvaneisiin nuorten määriin, etenkin nuorisokeskus Whisperissä. Whisperissä kävijämäärät ovat kasvaneet reilusta sadasta nuoresta per ilta noin 150 nuoreen per ilta, saavuttaen perjantaisin jopa 250 nuoren määrän. Whisperiin lisätään yksi nuorisohjaaja. Etsivän nuorisotyön tarve kasvaa järjestökentän palveluntarjonnan vähentyessä. Etsivänuorisotyö työskentelee haavoittuvimmassa asemassa olevien nuorten kanssa, jotka ovat vailla opiskelua tai työpaikkaa. Etsivään nuorisotyöhön lisätään yksi etsivä nuorisotyöntekijä.

Selvitetään nuorten tila- ja toimintatarpeet kaupunginosissa.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Koulutuspalvelujen yhteiset palvelut				
Toimintatulot	243 148	0	300 000	
Toimintamenot	-8 730 776	-8 629 197	-7 759 000	-10,1 %
Toimintakate	-8 487 628	-8 629 197	-7 459 000	-13,6 %
Aikuislukio				
Aikuisten lukiokoulutus	141	140	140	0,0 %
Aikuisten perusopetus	104	57	57	0,0 %
Tutkintokoulutukseen valmentava	82	75	115	53,3 %
Toimintatulot			400 000	
Toimintamenot			-2 336 100	
Toimintakate			-1 936 100	
Monikielisten opetus				
Oppilaat, valmistava opetus läsnäolo kuukaudet		1 600	1 600	0,0 %
Toimintatulot	635 902	906 000	756 000	-16,6 %
Toimintamenot	-2 573 676	-3 028 700	-2 919 800	-3,6 %
Toimintakate	-1 937 774	-2 122 700	-2 163 800	1,9 %
Kasvun ja oppimisen tuki				
Toimintatulot	579 570	463 000	563 000	21,6 %
Toimintamenot	-13 114 380	-13 516 500	-15 941 000	17,9 %
Toimintakate	-12 534 810	-13 053 500	-15 378 000	17,8 %
Kehittämishankkeet				
Toimintatulot	2 303 183	3 000 000	2 000 000	-33,3 %
Toimintamenot	-2 303 209	-3 000 000	-2 000 000	-33,3 %
Toimintakate	-26	0	0	
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Lasten määrä	439	455	455	0,0 %
€/lapsi	-842	-1 109	-877	-20,9 %
Toimintatulot	661 571	575 500	704 000	22,3 %
Toimintamenot	-1 031 176	-1 080 000	-1 102 900	2,1 %
Toimintakate	-369 606	-504 500	-398 900	-20,9 %
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)				
Esiopetus, omat koulut	65	60	60	0,0 %
Oppilaat, omat koulut yleisopetus 1-9lk	5 409	5 396	5 268	-2,4 %
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 255	1 235	1 229	-0,5 %
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-8 864	-9 062	-9 327	2,9 %
Toimintatulot	1 050 188	1 561 000	1 281 000	-17,9 %
Toimintamenot	-60 119 022	-61 652 700	-61 877 000	0,4 %
Toimintakate	-59 068 834	-60 091 700	-60 596 000	0,8 %
Lukio				
Nuorten lukiokoulutus	1 137	1 253	1 253	0,0 %
Opiskelijat	1 464	1 525	1 525	0,0 %
€/opiskelija	-7 165	-7 194	-6 517	-9,4 %
Toimintatulot	114 759	120 000	150 000	25,0 %
Toimintamenot	-10 603 822	-11 090 900	-10 088 800	-9,0 %
Toimintakate	-10 489 064	-10 970 900	-9 938 800	-9,4 %

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Nuorisopalvelut				
Toimintatulot	188 471	143 500	180 000	25,4 %
Toimintamenot	-1 880 125	-1 920 000	-2 123 400	10,6 %
Toimintakate	-1 691 654	-1 776 500	-1 943 400	9,4 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	876	945	974	3,1 %
Toimintatulot	5 776 791	6 769 000	6 334 000	-6,4 %
Toimintamenot	-100 356 187	-103 917 997	-106 148 000	2,1 %
Toimintakate	-94 579 395	-97 148 997	-99 814 000	2,7 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	5 777	6769	6 334	-6,4 %	6 562	6 792
Toimintamenot	-100 356	-103 918	-106 148	2,1 %	-108 769	-111 762
Toimintakate	-94 579	-97 149	-99 814	2,7 %	-102 207	-104 971

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus on kasvatus- ja koulutusjärjestelmämme perusta ja se kattaa ikävuodet 0–6 (varhaiskasvatus ja esiopetus) eli lapsen elämän ensi vuodet. Nämä ensi vuodet antavat pohjan sekä lapsen koulupolulle, että koko elämänpolulle. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää sekä mahdollistaa huoltajien osallistumisen työelämään. Se, osallistuuko lapsi varhaiskasvatukseen ja millaiseen toimintamuotoon, on huoltajien päätettävä asia.

Varhaiskasvatusta järjestetään kaupungin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja yksityisissä päiväkodeissa. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaista lasta hoidetaan kotona. Esiopetus järjestetään Joensuun kaupungissa lähes kokonaan varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuspalveluissa lapsimäärä vähenee noin 100 lapsella vuosittain 2029 saakka. Tämä väheneminen johtuu syntyvyyden laskusta. Siten myös varhaiskasvatuksen tulot laskevat edelleen. Tulojen vähenemiseen vaikuttaa myös se, että noin 70 % varhaiskasvatuksen asiakkaista ei maksa enää varhaiskasvatusmaksuja (asiakasmaksut määräytyvät perheeseen, varatun palveluntarpeen ja samassa taloudessa asuvien huoltajien tulojen perusteella).

Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on erittäin korkea eli 90 %, kun lasketaan mukaan 1–6-vuotiaat ja jätetään alle 1-vuotiaat pois laskuista. Kun osallistumisaste lasketaan niin, että kaikki lapset ovat mukana (0-6-vuotiaat), on se 79 %. Varhaiskasvatuksen hallinnossa on linjattu, että alle 3-vuotiaiden ryhmään palkataan lisäkasvatusvastuullinen, kun ryhmän lapsista puolet tai enemmän on alle 2-

vuotiaita. Varhaiskasvatuksen ensimmäinen tavoite vuodelle 2026 on, että varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy edelleen korkealla tasolla ja on 80 % tai enemmän (kaikki lapset).

Asiakaskyselyn mukaan (04-05/25) huoltajat ovat hyvin tyytyväisiä Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen laatuun (4,7/5, kaupungin päiväkodit 4,5 ka, perhepäivähoito 4,8 ka), toiminnan sisältöön (4,7/5) sekä henkilökunnan ammattitaitoon (4,8/5). Toisena tavoitteena vuodelle 2026 on, että huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatuksen laatuun säilyy hyvällä tasolla eli 4,4 (ka) tai yli.

Ennusteen mukaan lapsimäärä varhaiskasvatuksessa laskee noin sadalla lapsella vuosittain 2029 saakka. Lapsimäärä laskee vuodesta 2025 noin 76 lapsella (ka) vuoteen 2026 verrattuna. Kaupungin päiväkotien lapsimäärä laskee noin 73 lapsella (ka) ja kotihoidontuen noin 40 lapsella (ka). Perhepäivähoidossa lapsimäärä taas kasvaa noin 14 lapsella. Myös yksityisen varhaiskasvatuksen lapsimäärä kasvaa. Norlandia Päiväkodit avasivat yksityisen 5-ryhmäisen päiväkodin (Into) Aallontielle 1.8.2024. Kevään 2025 aikana päiväkodissa on ollut auki vain kolme ryhmää ja tammikuusta 2026 alkaen kaikki viisi ryhmää täyttyvät. Tämän vuoksi yksityisen varhaiskasvatuksen lapset lisääntyvät 23 lapsella (~~12 + 21~~) vuoden 2026 aikana. Toimintansa lopettaneista kaupungin päiväkodeista (Ollila, Väisälänkatu ja Pääsky) osa lapsista siirtyi syksyllä 2025 Norlandia Intoon.

Varhaiskasvatuksessa S2-lasten määrä on kasvanut. Keväällä 2020 S2-lapsia oli kaupungin varhaiskasvatuksessa 193 ja keväällä 2025 lapsia oli 328. Tämä muutos haastaa varhaiskasvatuspalveluja, sillä suomen kielen ja kulttuurin opetukseen sekä ohjaukseen on panostettava entistä voimakkaammin. Lisäksi kasvanut S2-lasten määrä tarkoittaa varhaiskasvatuksen avustajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien lisätarvetta. Tämä on huomioitava sekä taloudessa että palveluiden ja täydennyskoulutusten järjestämisessä. Kaupungin varhaiskasvatuksen yhtenä painopisteenä toimintavuonna 2025-2026 on S2-opetus ja -ohjaus. Muut toimintavuoden painopisteet ovat: lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen (kieellinen ja motorinen kehitys, edellisen toimintavuoden painopiste jatkuu ja syvenee), kestävästi (edellisen toimintavuoden painopiste jatkuu ja syvenee) ja pienryhmien kehittäminen sekä esiopetuksessa matemaattiset taidot ja tulevaisuudenusko.

Vuoden 2026 aikana varhaiskasvatuksessa toteutetaan edelleen hyväksi todettuja taloustoimenpiteitä: perhepäivähoito suljetaan heinäkuun ajaksi, lisämaksu peritään peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta kesäajalta (varattu huoltajien loman ajaksi) ja määräaikaiset työsopimukset aloitetaan ja päätetään tarpeen mukaisesti (määräaikainen työsopimus aloitetaan vasta elokuun puolessavälin, ei heti 1.8., jos lapsia on vielä tuolloin paljon kesälomalla). Varhaiskasvatuksen palveluverkkoon tulee seuraavia muutoksia vuoden 2026 aikana: Heinävaaran uusi päiväkotitoiminta otetaan käyttöön 1.8.2026 ja Kiihtelysvaaran päiväkodin toiminta päättyy 31.7.2026 sekä Penttilän päiväkodin laajennus otetaan käyttöön 4.1.2027 ja Petäikkölän päiväkodin toiminta päättyy 31.12.2026. Lisäksi Naljakan uuden päiväkodin toteutusta viedään eteenpäin.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	237 783	100 000	200 000	100,0 %
Toimintamenot	-3 351 927	-3 956 000	-3 700 200	-6,5 %
Toimintakate	-3 114 144	-3 856 000	-3 500 200	-9,2 %
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	206	185	214	15,7 %
€/lapsi	-11 595	-11 384	-11 020	-3,2 %
Toimintatulot	83 494	78 000	88 000	12,8 %
Toimintamenot	-2 471 962	-2 184 000	-2 446 200	12,0 %
Toimintakate	-2 388 468	-2 106 000	-2 358 200	12,0 %
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 122	2 172	2 059	-5,2 %
€/lapsi	-15 143	-14 712	-15 570	5,8 %
Toimintatulot	1 105 346	1 174 000	1 134 000	-3,4 %
Toimintamenot	-33 238 187	-33 129 000	-33 193 600	0,2 %
Toimintakate	-32 132 840	-31 955 000	-32 059 600	0,3 %
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	599	600	540	-10,0 %
Toimintatulot	0	0	0	
Toimintamenot	-2 021 751	-1 985 000	-1 755 000	-11,6 %
Toimintakate	-2 021 751	-1 985 000	-1 755 000	-11,6 %
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	734	785	823	4,8 %
€/lapsi	-10 607	-11 074	-11 418	3,1 %
Toimintatulot	7 546	3 000	30 000	900,0 %
Toimintamenot	-7 793 053	-8 696 000	-9 427 000	8,4 %
Toimintakate	-7 785 507	-8 693 000	-9 397 000	8,1 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	603	605	585	-3,3 %
Toimintatulot	1 437 240	1 355 000	1 452 000	7,2 %
Toimintamenot	-48 904 901	-49 950 000	-50 522 000	1,1 %
Toimintakate	-47 467 660	-48 595 000	-49 070 000	1,0 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	1 437	1 355	1 452	7,2 %	1 504	1 557
Toimintamenot	-48 905	-49 950	-50 522	1,1 %	-51 562	-52 702
Toimintakate	-47 468	-48 595	-49 070	1,0 %	-50 058	-51 146

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	7 938	8 857	8 541	-3,6 %	8 848	9 158
Toimintamenot	-150 450	-155 075	-157 906	1,8 %	-161 612	-165 790
Toimintakate	-142 511	-146 218	-149 365	2,2 %	-152 763	-156 632

47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kulttuuripalveluiden ja liikuntapalveluiden tulosalueet. Kulttuuripalvelut muodostuvat seuraavista tulosyksiköiden toiminnoista: kirjasto- ja museopalvelut, kaupunginorkesteri, yleinen kulttuuritoiminta, lastenkulttuuri, konservatorio ja kansalaisopisto. Palveluilla tuetaan ja edistetään eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointia.

Vuoden 2026 talouden ja toiminnan suunnittelussa vahvistetaan yhtenäistä ja kuntalaisia monimuotoisesti palvelevaa kulttuuripalveluiden kokonaisuutta. Palveluiden kehittämissuunta on mahdollistanut yhä enemmän saavutettavaa, vaikuttavaa ja osallistavaa kulttuuria osana kuntalaisten arkea. Yhteistyötä on vahvistettu sisäisesti kulttuurin tulosalueella käyttäen työvoimaresurssia ristiin yksiköiden palvelualueita ylittäen sekä myös ulkoisten toimijoiden kanssa, jotka tuovat kustannustehokkuutta toimintaan antaen samalla uusille avauksille mahdollisuuksia. Elinvoiman näkökulmasta tarkasteltuna kulttuuritapahtumat tukevat kaupungin elinvoimaa merkittävästi.

Liikuntapalvelujen 2026 talouden ja toiminnan suunnittelussa keskeistä on ns. Liikkuva Joensuu -verkostolla eli Itä-Suomen Liikuntaopiston, Kansalaisopiston sekä Pohjois-Karjalan Liikunnan kanssa yhteisesti tehtävä palvelujen kehittäminen. Kyseinen toimintamalli parantaa merkittävästi kuntalaisten liikkumiseen aktivointiin mahdollisuuksia.

Toiminnalliset tavoitteet 2026

Hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Saavutettavaa, osallistavaa sekä houkuttelevaa kulttuurityötä tapahtumineen eri tulosyksiköiden osilta.	Osallistuja-, kävijä- ja tapahtumamäärä 3 % nousulla edelliseen vuoteen mitaten.	Kulttuuripalvelut
Seniorikortin käyttömahdollisuuksien laajentaminen.	Selvitetään seniorikortin käyttömahdollisuuksien laajentamista kulttuuripalveluihin.	Kulttuuripalvelut
Edistetään yhdenvertaista liikkujan polkua.	Tiivistetty yhteistyötä koulutus- ja nuorisopalveluiden sekä seura- ja yhdistystoimijoiden kanssa.	Liikuntapalvelut
Kehitetään ikääntyneiden liikuntapalveluita ja vertaistoimintaa.	Koulutettujen vertaisohjaajien määrä on lisääntynyt ja on käynnistynyt uusia vertaisohjattuja liikuntaryhmiä.	Liikuntapalvelut
Vakiinnutetaan liikuntaneuvonta osaksi kaupungin palveluita.	Avoin ja ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta on osa liikuntapalvelujen toimintaa.	Liikuntapalvelut

660 Kulttuuripalvelut

Vastuuhenkilö: kulttuurijohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Joensuun kaupungin strategian alaohjelmaan kuuluvassa kulttuuriohjelmassa linjataan Joensuun kulttuuripalveluiden olemassaolon tarkoituksiksi tuoda kulttuuri osaksi arkea ja vapaa-aikaa kaikkiin elämän eri vaiheisiin, sekä mahdollistaa kulttuuri tasa-arvoisesti kaikille asuinpaikasta, iästä, varallisuudesta, kulttuurisesta taustasta ja terveydentilasta riippumatta. Kuntien kulttuuritoimintalaki asettaa kulttuurin kunnalliseksi peruspalveluksi.

Kulttuuripalveluiden tulosalueeseen kuuluvat yleinen kulttuuritoiminta, lastenkulttuurikeskus, Joensuun konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun museot - Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo, (Pohjois-Karjalan museo, Joensuun taidemuseo, Joensuun bunkkerimuseo), Joensuun kaupunginorkesteri ja Joensuun seutukirjasto. ~~Kulttuuripalvelut tukevat yhteisöjen, järjestöjen sekä kolmannen sektorin kuin ammattitaiteilijoiden toimintaa kulttuuriavustuksin. Avustuksien piiriin kuuluvat vuonna 2023 lanseeratut kolmivuotiset kumppanuussopimukset.~~ Lastenkulttuurikeskus koordinoi maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa sekä kulttuurikasvatuksellista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Valtionosuuteen oikeuttavaa taiteen perusopetusta järjestetään niin konservatoriolla musiikin opetuksessa kuin kansalaisopistossa kuvataiteen puolella. Konservatorio antaa opetusta myös ammatillisen toisen asteen koulutuksessa sekä myy myös musiikkiopistopalveluitaan Kontiolahdelle. Kansalaisopiston ja kirjastopalveluiden toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Joensuun seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämiskirjastona. Valtionosuuden piiriin kuuluu myös Joensuun kaupunginorkesteri.

Kulttuuripalveluiden tulosalueet ovat hitsautuneet yhdessä toimimiseen sekä työhön kulttuurin vahvistamisen puolesta Joensuun kaupungissa. Yli tulosityksikkörajojen tehtävä toiminnallinen yhteistyö on antanut positiivisia vaikutuksia kulttuurielämän kehittämiseen ja sen saavutettavuuteen.

Museopalveluiden uusi ajanjakso alkaa vuonna 2026, kun Taidemuseon peruskorjausprosessi saadaan päätökseen sekä vanhassa kaupungintalossa sijaitseva uusi kohde Museo Eliel starttaa täyteen toimintavuoteensa. Kansalaisopiston opiskelijamäärät ovat korkealla tasolla samoin kuin kaupunginorkesterin konserttikävijämäärät. Konservatorion opiskelijamäärät ovat hyvät ja ammattiopiskelijoiden määrä on nousussa. Kirjastopalvelut ovat edelleen vahva toimija, joka mahdollistaa erilaisia tapahtumia itsenäisesti sekä yhteistyössä eri kulttuuripalveluiden yksiköiden kanssa. Muu kulttuuritoiminta ja lastenkulttuuri ovat mahdollistaneet kulttuurin saavutettavuutta ja osallisuutta jo vaikiintuneella otteella laajalle asiakaskunnalle huomioiden myös Joensuun pitäjät. Kulttuuripalvelut kokonaisuudessaan luo elämyksellisiä toimintoja ja tapahtumia kaupunkilaisille monimuotoisin palveluin.

Joensuun Yö -festivaali toimi ulkoistettuna tapahtumana ensimmäistä kertaa vuonna 2022. Jatkamme yhteistyötä tapahtuman toimittajan kanssa myös vuonna 2026. Kokonaiseuromäärä tulee säilymään vuoden 2025 tasolla. Yhteistyötä vahvistetaan kulttuuripalveluiden kanssa sekä muiden kaupunkifestivaalien kanssa, jotta Joensuun Yö -festivaalin vaikuttavuus säilyy.

Kulttuurin unelmavuosi 2023-suurhankkeen toimintoja jatketaan ja sovelletaan edelleen yhteistyössä eri tahojen kuten yhdistysten ja yritysmaailman kanssa, jotta hankkeen positiivinen vaikuttavuus säilyisi pitkälle tulevaisuuteen.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

Yhteiset palvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen lkm	55	45	70	55,6 %
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen kävijämäärä	15 387	14 000	20 000	42,9 %
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä	366	280	280	0,0 %
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat	9 382	7 600	7 600	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	3	3	3	0,0 %
Toimintatulot	21 860	11 000	11 000	0,0 %
Toimintamenot	-440 026	-433 500	-480 800	10,9 %
Toimintakate	-418 166	-422 500	-469 800	11,2 %

Museot	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Pohjois-Karjalan museo				
Kävijöiden lkm	9 627	25 000	50 000	100,0 %
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	824	2 000	2 500	25,0 %
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	4	50	60	20,0 %
Tapahtumat, osallistujat	408	1 500	2 000	33,3 %
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	10 398	0	0	0,0 %
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	3 085	0	0	0,0 %
Tapahtumien määrä	25	0	0	0,0 %
Tapahtumiin osallistujat	2 639	0	0	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	19	18	18	0,0 %
Toimintatulot	90 309	91 000	191 000	109,9 %
Toimintamenot	-2 045 353	-2 423 000	-2 639 600	8,9 %
Toimintakate	-1 955 044	-2 332 000	-2 448 600	5,0 %

Kaupunginorkesteri	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Orkesterin tapahtumat				
Kulttuurihyvinvointityö			75	
Myytyjen lippujen lkm	13 350	11 000	12 000	9,1 %
Myydyt liput €			250 000	
Kuulijoiden lkm	71 230	45 000	46 000	2,2 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	38	42	42	0,0 %
Toimintatulot	302 015	220 000	310 000	40,9 %
Toimintamenot	-2 940 756	-2 764 200	-2 988 300	8,1 %
Toimintakate	-2 638 741	-2 544 200	-2 678 300	5,3 %

Joensuun seutukirjasto	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 207 539	2 130 000	2 130 000	0,0 %
Aukiolotunnit	26 413	24 300	21 000	-13,6 %
Aukiolotunnit: omatoimiaukio	50 265	51 400	54 000	5,1 %
Käynnit lkm	1 145 821	1 090 000	1 080 000	-0,9 %
Verkkokäyntien lkm	850 007	800 000	850 000	6,3 %
Tapahtumat	890	700	660	-5,7 %
Käyttäjäkoulutus	386	660	640	-3,0 %
Aineistohankinnat €/asukas	6	6	6	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	84	83	80	-3,6 %
Toimintatulot	1 858 756	1 866 300	1 900 000	1,8 %
Toimintamenot	-6 577 000	-6 716 000	-6 839 100	1,8 %
Toimintakate	-4 718 244	-4 849 700	-4 939 100	1,8 %

Konservatorio	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	981	950	935	-1,6 %
- musiikkiopistotaso	555	540	540	0,0 %
- varhaisen musiikkikasvatus	373	360	340	-5,6 %
- avoin osasto	53	50	55	10,0 %
Musiikkiopiston opetustunnit	25 856	25 800	25 800	0,0 %
Avoimen osaston opetustunnit	1 169	1 000	1 050	5,0 %
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	63	65	65	0,0 %
Konserttien/tapahtumien lkm	187	190	175	-7,9 %
Konserttien/tapahtumien kuulijamäärä	15 239	14 000	14 000	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	47	54	54	0,0 %
Toimintatulot	552 331	520 000	523 000	0,6 %
Toimintamenot	-4 345 451	-4 315 700	-4 369 800	1,3 %
Toimintakate	-3 793 120	-3 795 700	-3 846 800	1,3 %

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	22 832	23 000	23 000	0,0 %
opetustunnit	41 583	42 000	42 000	0,0 %
Joensuun opetustunnit, joista	29 298	30 000	30 000	0,0 %
Lapset ja nuoret	5 665	5 800	5 800	0,0 %
Kuvataide	2 328	2 900	2 900	0,0 %
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	792	600	600	0,0 %
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	499	500	500	0,0 %
Musiikki	4 421	4 100	4 100	0,0 %
Tieto- ja viestintätekniikka	342	450	450	0,0 %
Kielet	4515	4 400	4 400	0,0 %
Kädentaidot ja muotoilu	2808	3 100	3 100	0,0 %
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	460	500	500	0,0 %
Puutarha, luonto ja koti	158	320	350	9,4 %
Ruoka	495	500	500	0,0 %
Liikunta ja tanssi	6605	6 700	6 700	0,0 %
Muu koulutus	75	100	100	0,0 %
Maksullinen palvelutoiminta	135	50	50	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	58	55	55	0,0 %
Toimintatulot	1 840 471	1 959 700	1 924 000	-1,8 %
Toimintamenot	-3 971 279	-4 048 200	-4 008 400	-1,0 %
Toimintakate	-2 130 808	-2 088 500	-2 084 400	-0,2 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	4 666	4 668	4 859	4,1 %	5 034	5 210
Toimintamenot	-20 320	-20 701	-21 326	3,0 %	-22 044	-23 295
Toimintakate	-15 654	-16 033	-16 467	2,7 %	-17 010	-18 085

690 Liikuntapalvelut

Vastuuhenkilö: liikuntajohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, Joensuun Urheiluakatemiasta, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta sekä Motonet Areenasta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Liikuntapaikkasuunnitelman päivityksen tuloksena syntyvä uusi asiakirja "Joensuun liikkumis- ja urheiluoolosuhteiden kehittämissuunnitelma" jalkautetaan ohjaamaan olosuhteiden suunnittelua ja rakentamista. Liikuntapaikkarakentamisessa keskitytään ulkoliikuntapaikkojen- ja ulkoilureittien korjaushankkeisiin. Liikuntapalvelujen roolina on toimia ko. hankkeissa asiantuntijana ja hoitaa yhteydenpitoa käyttäjien suuntaan. Pataluodon alueella käynnistetään liikuntaolosuhteita koskeva yleissuunnittelu. Skeittauksen ja skuuttauksen olosuhteista tehdään koko kaupunkia koskeva yleisselvitys.

Vuonna 2026 jatketaan Liikkuva Joensuu -verkostolla tapahtuvaa yhteistä kuntalaisten aktivoimista ja palvelujen sekä yhteistyön kehittämistä. Liikkuva Joensuu on kaupungin liikuntapalvelujen, Itä-Suomen Liikuntaopiston, Kansalaisopiston, Urheiluakatemian ja Pohjois-Karjalan Liikunta ry:n toimi-joista koostuva strateginen verkosto, jonka nykymuotoinen toiminta on käynnistetty vuonna 2022. Vuonna 2026 verkosto julkaisee yhteiset tavoitteet, jotka ohjaavat yhteistä tekemistä aiempaa suunnitelmallisemmin. Vuoden 2026 tavoitteena on edistää yhdenvertaisempaa liikkujan polkua ja vakiinnuttaa liikuntaneuvonta osaksi kaupungin palveluita kohdistamalla toimintaa erityisesti ryhmämuotoiseen ja avoimeen liikuntaneuvontaan.

Loppuvuodesta 2023 käynnistyneen (10/2023–12/2025) Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema - uutta liiketoimintaa, palveluita ja yrittäjyyttä –hankkeen jatkoksi haetaan uutta hanketta. Hankkeella kehitetään urheilun TKI-toimintaa

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

Yhteiset palvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattuun toimintaan osallistuneiden lukum.	1 070	1 000	1 000	0,0 %
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	62 558	50 000	67 500	35,0 %
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	532	530	600	13,2 %
Toimintatulot	478 587	379 600	379 600	0,0 %
Toimintamenot	-1 005 196	-1 007 450	-1 130 000	12,2 %
Toimintakate	-526 610	-627 850	-750 400	19,5 %

Sisäliikuntapaikat	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Uimahallit				
Käynnit lkm	237 549	280 000	280 000	0,0 %
Toimintatulot	1 000 113	1 049 900	1 049 900	0,0 %
Toimintamenot	-4 178 254	-4 349 900	-4 100 000	-5,7 %
Toimintakate	-3 178 141	-3 300 000	-3 050 100	-7,6 %

Mehtimäen urheilukeskus	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Joensuun Areena				
Tapahtumien lkm	50	40	40	0,0 %
Tapahtumakäyttö vrk	26	35	35	0,0 %
Liikuntakäyttö vrk	316	318	315	-0,9 %
Suljettu vrk	15	12	15	25,0 %
Kokonaiskävijämäärä	242 100	250 000	250 000	0,0 %
Jäähallit				
Käyttöaste %	70 %	65,0 %	65 %	0,0 %
Toimintatulot	1 302 109	1 555 300	1 555 300	0,0 %
Toimintamenot	-6 773 279	-8 601 700	-8 595 800	-0,1 %
Toimintakate	-5 471 170	-7 046 400	-7 040 500	-0,1 %

Maaseutualueiden ulko- ja sisäliikuntapaikat	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Toimintatulot	100 893	87 200	90 200	3,4 %
Toimintamenot	-1 955 132	-1 799 200	-1 879 200	4,4 %
Toimintakate	-1 854 239	-1 712 000	-1 789 000	4,5 %

Liikuntapalvelut yhteensä	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	76	81	81	0,0 %
Toimintatulot	2 881 702	3 072 000	3 075 000	0,1 %
Toimintamenot	-13 911 861	-15 758 250	-15 705 000	-0,3 %
Toimintakate	-11 030 159	-12 686 250	-12 630 000	-0,4 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	2 882	3 072	3 075	0,1 %	3 186	3 297
Toimintamenot	-13 912	-15 758	-15 705	-0,3 %	-16 194	-16 761
Toimintakate	-11 030	-12 686	-12 630	-0,4 %	-13 009	-13 464

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	7 547	7 740	7 934	2,5 %	8 220	8 507
Toimintamenot	-34 232	-36 459	-37 031	1,6 %	-38 238	-40 057
Toimintakate	-26 684	-28 719	-29 097	1,3 %	-30 019	-31 549

48 Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan vastuualueeseen kuuluvat kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä asukaslähtöisyyden edistäminen. Lautakunnan tehtävänä on vastata kaupungin palvelupisteistä ja kohtaamispaikoista, järjestöavustusten linjauksista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta sekä maaseutuhallinnon viranomaispalvelujen yhteistyön järjestämisestä. Lautakunta toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä.

Toiminnalliset tavoitteet 2026

Hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Kaupungin asiakaspalvelun kehittäminen	Asiakaspalvelua arvioitu ja resursoitu tarveperusteisesti Mittarit: Asiakastyytyväisyyskysely, Asiakasmäärät suhteessa resurssiin	Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut
Selvitämme palautekanavia	Palautekanavia selvitetty ja niiden soveltuvuutta arvioitu Mittarit: Selvitettyjen palautekanavien määrä, Käytettävyydeltään soveltuvien palautekanavien lukumäärä	Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut
Yhteissuunnittelun Joensuun mallin kehittäminen	Ensimmäinen pilotti on tehty ja mallia on arvioitu Mittarit: Ensimmäinen yhteissuunnittelupilotti arvioitu	Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut
Yhteisötalon toimintaympäristöstä tehdyn esityksen toimeenpano	Yhteisötalon toiminta on käynnistetty ja useat toimijat järjestävät talossa avointa toimintaa Mittarit: Toiminta käynnissä (kyllä/ei), Toimijoiden lukumäärä	Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut
Järjestöavustuskokonaisuuden selkeyttäminen ja kehityskohteiden asettaminen	Järjestöavustuskokonaisuuden selkeyttäminen on aloitettu ja yhteissuunnittelu käynnistetty Mittarit: Kokonaiskuva avustuskokonaisuudesta luotu (kyllä/ei), Hakijoita osallistettu suunnitteluun, lukumäärä	Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut
Lakisääteisiä hyte-neuvotteluita kumppanuustasolla toteuttavan rakenteen pilotointi	Pilotointi on tehty ja sen toimivuutta on arvioitu Mittarit: Neuvottelut pidetty (kyllä/ei), Neuvotteluun osallistuneiden lukumäärä	Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut
Toteutetaan kaupungin kohtaamispaikkaselvitys.	Selvitys tehty.	Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Vuoden 2026 aikana jatketaan asukkaiden hyvinvointia, osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevien toimintamallien kehittämistä. Tavoitteena on tukea ja vahvistaa osallistavaa ja hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Lautakunnalle hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä keskitytään erityisesti yhdyspintatyöhön hyvinvointialueen kanssa, järjestöavustusten linjauksiin, kohtaamispaikkatoiminnan ja palvelupisteiden kehittämiseen sekä asukaspalautekanaviin. Alueellisten hyvinvoinnin edistämisen rakenteiden kehittämistä jatketaan yhdessä hyvinvointialueen ja muiden sidosryhmien kanssa. Tarkoituksena on löytää ja vakiinnuttaa soveltuva malli lakisääteisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintaneuvotteluihin.

Kansalaistoiminnan tukeminen on kaupungissa ensimmäistä kertaa koottu yhteen lautakuntaan, mikä mahdollistaa järjestöavustuskokonaisuuden selkeyttämisen. Rakennuksesta, jossa yhteisötalo Satama sijaitsee, on päätetty luopua ja yhteisötalolle tulee löytää kohtaamispaikkatoimintaan soveltuvat uudet tilat. Asukas- ja asiakastytyytyväisyyden kehittämisen painopisteeksi otetaan soveltuvien palautekanavien selvittäminen. Kaupungin asiakaspalvelun kehittämistä tarveperustaisesti jatketaan.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Toimintatulot	113 335	55 100	49 000	-11,1 %
Toimintamenot	-1 211 674	-1 343 400	-1 140 310	-15,1 %
Toimintakate	-1 098 339	-1 288 300	-1 091 310	-15,3 %

Avustukset ja kumppanuussopimukset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Nuorisoavustukset				
Päätoimisen nuorisotyöntekijän palkkausavustus			56 250	
Toimintaryhmäavustus ja muu toiminta-avustus			56 250	
Myönnetty avustukset kpl			150	
Avustukset yhteensä	-109 866	-114 000	-112 500	-1,3 %
Kulttuuriavustukset				
Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston avustus			3 370	
Kumppanuussopimukset			204 470	
Pientapahtuma- ja projektiaavustus			21 450	
Taiteilija-avustukset			9 500	
Taiteilijatali-avustus			7 610	
Myönnetty avustukset kpl		40	40	
Avustukset yhteensä	-259 635	-249 400	-246 400	-1,2 %
Liikunta-avustukset				
Ohjaaja-avustus			165 800	
Koulutusavustus			20 650	
Kartta-avustus			27 300	
Myönnetty avustukset kpl		45	45	
Avustukset yhteensä	-218 791	-213 750	-213 750	0,0 %

Avustukset ja kumppanuussopimukset	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Asukasosallisuuden avustukset				
Yleisavustus asukasosallisuuden edistämiseen			128 472	
Pienavustus uuden ja kokeilevan toiminnan kehittämisen maaseudulla			32 118	
Myönnetty avustukset kpl			83	
Avustukset yhteensä	-224 257	-160 590	-160 590	0,0 %
Pientapahtuma-avustukset				
Myönnetty avustukset kpl			45	
Avustukset yhteensä	-69 251	-77 400	-42 400	-45,2 %
Myönnetty avustukset yhteensä kpl			363	
Avustukset yhteensä	-881 799	-815 140	-775 640	-4,8 %
Kumppanuussopimukset kpl		1	1	
Kumppanuussopimukset yhteensä	-156 653	-30 000	-30 000	0,0 %
Toimintatulot	49 920	0	0	
Toimintamenot	-1 038 452	-851 950	-805 640	-5,4 %
Toimintakate	-988 532	-851 950	-805 640	-5,4 %
Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut yhteensä	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos % 2026-2025
Toimintatulot	163 255	55 100	49 000	-11,1 %
Toimintamenot	-2 250 126	-2 195 350	-1 947 950	-11,3 %
Toimintakate	-2 086 871	-2 140 250	-1 898 950	-11,3 %

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	163	55	49	-11,1 %	51	53
Toimintamenot	-2 250	-2 195	-1 948	-11,3 %	-1 972	-2 041
Toimintakate	-2 087	-2 140	-1 899	-11,3 %	-1 921	-1 988

Hyvinvoinnin toimiala yhteensä

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	15 649	16 652	16 524	0,0 %	17 119	17 718
Toimintamenot	-186 932	-193 729	-196 885	1,6 %	-201 821	-207 887
Toimintakate	-171 283	-177 077	-180 361	1,9 %	-184 702	-190 169

7.1.6 Kaupunkiympäristön toimiala

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Toimiala huolehtii kaupungin toimitila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastaa tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä sekä edistää kaupungin kehittämistä. Toimiala tuottaa myös kaupungin sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen-, puistojen- ja metsienhoitopalveluita sekä joukkoliikenne- ja rakentamispalveluita ja vastaa alueidenkäyttölain, rakentamislain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä. Joensuun Vesi -liikelaitos kuuluu myös toimialaan, mutta liikelaitoksen talousarvioasiat on esitetty erillisenä.

Kaupunkiympäristön toimiala edistää Joensuun konsernistrategiaa muun muassa toteuttamalla strategisesti merkittäviä investointihankkeita ja huolehtimalla toimitilojen korkeasta käyttöasteesta, omaisuuden kunnosta sekä tonttutuotannon aktiivisesta kehittämisestä.

Kaupunkirakennepalvelujen ja tilakeskuksen investointiohjelmilla toteutetaan kaupungin elinvoiman kasvun edellyttämiä hankkeita, varmistetaan osaltaan kaupungin palveluverkon ja kansalaisten arjen toimivuus sekä hallitaan korjausvelan määrää.

Toimialalle määritellyt kaupungin talouden tasapainottamislinjausten mukaiset toimet toteutetaan ja toiminnan jatkuvasta kehittämisestä huolehditaan.

Kaupunkiympäristön toimialalla riskienhallinta on kiinteä osa päivittäistä toimintaa. Riskejä hallitaan esimerkiksi ajantasaisten valmiussuunnitelmien, erilaisten toimintaohjeiden, aluesuunnitelmien (esimerkiksi hulevesisuunnitelmat) ja sisäisen valvonnan avulla. Strategian toimeenpanon riskit kaupunkiympäristön toimialalla ovat pääasiassa talouteen, henkilöresurssien riittävyyteen ja erilaisten asioiden käsittelyvaiheiden etenemiseen liittyviä. Näitä riskejä hallitaan strategiaa toteuttavien vuosikohtaisten tavoitteiden avulla. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti. Riskien arviointi tehdään Inclus- järjestelmällä. Lisäksi esimerkiksi kemikaaleille on oma järjestelmänsä, joka sisältää dokumentaation käytettävistä kemikaaleista, niistä mahdollisesti aiheutuvien riskien kuvaukset ja kuvaukset riskien ehkäisytöistä. Toimialan riskeistä suurin osa on kohtuullisesti ennakoitavia, joten niihin pystytään varautumaan ja vaikuttamaan ajoissa. Riskejä hallitaan kunkin tulosalueen erityistarpeet huomioiden. Aiempaa merkittävämpään roolin ovat nousemassa kansalliseen turvallisuuteen liittyvät tekijät, jotka vaativat erityisesti eri omaisuuslajien ja tietoturvan tarkempaa riskianalysointia. Lisäksi lainsäädäntömuutosten myötä syntyviin uudenlaisiin riskeihin on varauduttava tulevan vuoden aikana.

Toimialalla ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia vuoden 2025 toimintaan nähden mahdollisiin omaisuusjärjestelyihin liittyvien muutosten lisäksi.

75 Kaupunkirakennelautakunta

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Kaupunkirakennepalveluista ja tilakeskuksesta vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennelautakunta järjestää tekniset palvelut ja siinä tarkoituksessa huolehtii mm. alueidenkäyttölain, kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain, kiinteistönmuodostamislain, kiinteistörekisterilain, lunastuslain, lain maanteistä ja liikennejärjestelmistä sekä joukkoliikennettä koskevien säännösten mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille ja viranomaisille säädettyjä ja määrättyjä tehtäviä.

Kaupunkirakennepalvelujen keskeisimpiä tehtäviä ovat alueiden käytön suunnitteluun sisältyvien kaavojen valmistelu ja tonttien luovutus sekä vastuu maa- ja vesialueiden, katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden hallinnasta, suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Tilakeskuksen keskeisimpänä tehtävänä on vastata toimitilaomaisuuden ja toimitilapalveluiden hallinnasta, suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintaa ohjaavat strategia ja siitä johdetut tavoitteet, maapoliittinen ja asuntopoliittinen ohjelma, omistajapolitiikka ja maankäytön toteutusohjelma. Vuonna 2025 päivitetty Symmetrisen kaupungin visio ja sen toteuttamiseksi tehtävä toimeenpanosuunnitelma ohjaavat merkittäväällä tavalla erityisesti kaupungin elinvoimaa lisäävien toimenpiteiden toteuttamista.

Hyvinvointialueelle vuokrattujen toimitilojen omistusjärjestelymuutosten seurauksena peruskaupungin kiinteistö- ja toimitilaomaisuudessa ja niihin liittyvissä resursseissa tapahtuu muutoksia. Suurin muutos on, mikäli suunniteltu ja talousarviossa ennakoitu Siilaisen terveysaseman, ravintokeskuksen, Joensuun pelastusaseman ja Sirkkalan pelastusaseman myynnin sisältävä kokonaisuus toteutuu. Muutoinkin rakennuksia pyritään poistamaan kaupungille tarpeettomaksi käyneiden toimitilojen kehittämismallin mukaisesti, minkä seurauksena talous- ja resurssitarpeissa voi tapahtua muutoksia.

Toiminnalliset tavoitteet 2026

Hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Maapoliittinen ohjelma on uudistettu	Ohjelma on hyväksytty	Maaomaisuus
Asuntopoliittinen ohjelma on päivitetty painopisteenä asumismahdollisuuksien monipuolistaminen ja asunnottomuuden poistaminen	Ohjelma on hyväksytty	Kaupunkiympäristön toimialan hallinto
Biohiilen käyttöä rakentamisessa lisätään ilmastotoimenpiteenä	Kaupungin viherrakennuskohteissa on käytetty biohiiltä	Yhdyskuntatekniikka
Laaditaan kävelyn kehittämissuunnitelma ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma	Suunnitelmien laatiminen on käynnissä	Yhdyskuntasuunnittelu
Joukkoliikenteen matkamäärät jatkavat kasvua JOJO-liikenteessä	Matkamäärätoteuma on 3,1 miljoonaa matkaa	Yhdyskuntasuunnittelu
Ympäristöluokituksen käyttöönotto ilmastotoimenpiteenä	Toimitilojen uudiskohteissa ja keskeisissä korjausrakennuskohteissa RTS luokitus on käytössä	Tilakeskus
Toimitilarakentamisen kiertotaloutta kehitetään ilmastotoimenpiteenä	Työmaiden purkujätteen kierrätystoimenpiteet on täsmennetty	Tilakeskus
Ilmastotoimenpiteet ovat mukana työmaiden urakkakilpailutuksissa	Vähähiilisten työmaiden kriteerejä on käytössä urakkakilpailutuksissa	Tilakeskus Yhdyskuntatekniikka

Kasvavan elinkeinoelämän ja työllisyyden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Joensuun seudun yleiskaava 2040 työ etenee määrätietoisesti	Yleiskaavaaluonnos on valmis ja nähtävillä	Yhdyskuntasuunnittelu
Mehimäen alueen kehittäminen on aktiivista ja systemaattista	Uimahalli alueen asemakaava on edennyt ehdotusvaiheeseen	Yhdyskuntasuunnittelu
Laaditaan Symmetrinen kaupunki 2040 vision toimenpidesuunnitelma	Toimenpidesuunnitelma on valmis ja hyväksytty	Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

Kestävän talouden Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Asiakirjojen siirto sähköiseen arkistoon	Kaikki verkkolevyllä olevat kaupungin katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat on viety sähköiseen arkistoon	Yhdyskuntatekniikka
Korjausvelan määrä ei kasva	Katujen korjausvelka pienenee	Yhdyskuntatekniikka
	Toimitilojen korjausvelka ei kasva	Tilakeskus
Energian kulutus pienenee	Kulutetaan sähköä ja kaukolämpöä kWh/m ³ vähemmän kuin vuonna 2025	Tilakeskus
Tyhjien toimitilojen määrä pienenee	Tyhjien tilojen pinta-ala (m ²) vähenee vuodesta 2025	Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

Osaavan henkilöstön ja hyvän johtamisen Joensuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso 2026	Vastuutaho
Huolehditaan henkilöstön turvallisesta ympäristöstä ja työmenetelmistä	Tehtyjä työturvallisuushavaintoja vähintään 80 kpl ja 0 kpl sairauspoissaoloon johtanutta työtapaturmaa	Yhdyskuntatekniikka

210 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Toimialan hallinto ohjaa kaupunkiympäristön toimialan osakokonaisuuksia ja varmistaa näin osaltaan kaupungin kehittymisen, kokonaistaloudellisen toiminnan ja resurssien toimivuuden eli kaupungin kokonaisedun mukaisen toiminnan.

Kaupungille tarpeettomiksi käyneiden toimitilakiinteistöjen kehittämistä jatketaan edelleen tarkoituksena tarpeettoman omaisuusmassan vähentäminen. Asuntopoliittinen ohjelma päivitetään samanaikaisesti lakisääteisen maapoliittisen ohjelman kanssa. Kaupungin kasvun ja elinvoiman kannalta erittäin merkittävän symmetrisen kaupungin vision toteutumista edistetään toimenpidesuunnitelmalla.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4,8	3,3	3,1	-4,6 %
Toimintatulot	88 197	10 000	11 100	11,0 %
Toimintamenot	-575 734	-1 939 000	-1 684 100	-13,1 %
Toimintakate	-487 536	-1 929 000	-1 673 000	-13,3 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	88	10	11	11,0 %	11	12
Toimintamenot	-576	-1 939	-1 684	-13,1 %	-1 745	-1 806
Toimintakate	-488	-1 929	-1 673	-13,3 %	-1 733	-1 794

240 Yhdyskuntasuunnittelu

Vastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kaupunkirakenteen, maankäytön ja liikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta sekä joukkoliikenteestä. Yhdyskuntasuunnittelu seuraa ja ennakoi yhdyskuntarakenteen, rakennustoiminnan, ilmastotavoitteiden, väestön ja liikenteen kehitystä Joensuun alueella.

Joensuun seudun joukkoliikenne (JOJO) vastaa joukkoliikenteen viranomaistehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueilla ja tuottaa Pohjois-Savon ELY-keskukselle Waltti lippu- ja maksujärjestelmäpalvelut.

Kaavatöissä paino on lisääntyvässä määrin elinkeinokaavoissa edellisten vuosien tapaan. Työllisyyden paranemisen ja ostovoiman lisääntymisen kautta tavoitellaan asuntokaupan, asuntotuotannon ja asukasluvun kasvua. Tavoitteena on edetä kymmenenneksi suurimmaksi kaupungiksi.

Joensuun seudun yleiskaava 2040 työtä viedään suunnitelmallisesti eteenpäin ja vuoden 2026 tavoitteena on saada luonnos alkuvuodesta nähtäville ja lausunnoille. Yleiskaavan päätavoite on Joensuun seudun elinvoimaisuus.

Joensuun rantapuistoa, Kanervalaa ja Kotilahtea koskevat asemakaavatyöt ovat tavoitteena saada valmiiksi sekä ratkaista sotekeskuksen sijoittuminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Tavoitteena on pyrkiä löytämään keinot keskustan negatiivisen kehityksen pysäyttämiseksi sekä liike-elämän kehittäminen ja asukasrakenteen monipuolistaminen. Erityisesti lapsiperheitä halutaan lisää keskustaan.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Yhdyskuntasuunnittelu				
Toimintatulot	91 803	40 000	41 600	4,0 %
Toimintamenot	-1 191 023	-1 265 000	-1 301 600	2,9 %
Toimintakate	-1 099 220	-1 225 000	-1 260 000	2,9 %
Seudullinen joukkoliikenne				
Tehtyjen matkojen lukumäärä, kpl	2 911 363	3 000 000	3 100 000	3,3 %
Toimintatulot	8 715 073	9 312 000	9 637 600	3,5 %
Toimintamenot	-13 393 100	-13 490 000	-14 593 600	8,2 %
Toimintakate	-4 678 027	-4 178 000	-4 956 000	18,6 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	14,5	15,6	15,2	-3,0 %
Toimintatulot	8 806 876	9 352 000	9 679 200	3,5 %
Toimintamenot	-14 584 123	-14 755 000	-15 895 200	7,7 %
Toimintakate	-5 777 247	-5 403 000	-6 216 000	15,0 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	8 807	9 352	9 679	3,5 %	10 028	10 379
Toimintamenot	-14 584	-14 755	-15 895	7,7 %	-16 467	-17 044
Toimintakate	-5 777	-5 403	-6 216	15,0 %	-6 440	-6 665

270 Maaomaisuus

Vastuuhenkilö: kaupungingeodeetti

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Maaomaisuus vastaa kaupungin maapolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, maa- ja vesialueiden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatietoaineistojen ylläpidosta, kartastotehtävistä ja maastomittaustoiminnasta sekä kiinteistönmuodostuksen tehtävistä ja kiinteistörekisterin pidosta.

Vuoden 2026 aikana siirrytään käyttämään maaomaisuuden hallinnan ja kiinteistönmuodostuksen tehtävien osalta nykyaikaisempaa selainpohjaista ohjelmistoa, ~~joka vaatii opettelua~~ jonka käyttöön-otto sitoo henkilöstöresursseja.

Vuoden 2026 aikana on tarkoitus valmistella ja saada valtuustossa hyväksyttyä päivitetty maapo liittinen ohjelma, jossa on linjattu tulevien vuosien maapolitiikan strategiset tavoitteet, toimintaperiaatteet sekä tarpeen mukaan käytettävät maapolitiittiset keinot.

Metsänhoidossa palataan talouden sopeutustoimia edeltävälle tasolle hakkuumäärien osalta.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Luovutetut tontit lkm	22	25	32	28,0 %
- joista omakotitalontontteja	15	18	25	38,9 %
- joista kerros- ja rivitalontontteja	1	2	2	0,0 %
- joista yritystontteja	6	5	5	0,0 %
Puun myynti m³	51 969	58 000	28 000	-51,7 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	27,5	27,8	28,6	3,0 %
Toimintatulot	14 232 465	14 558 000	12 892 800	-11,4 %
Toimintamenot	-2 766 574	-2 872 000	-2 993 800	4,2 %
Toimintakate	11 465 890	11 686 000	9 899 000	-15,3 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	14 232	14 558	12 893	-11,4 %	13 151	13 414
Toimintamenot	-2 767	-2 872	-2 994	4,2 %	-3 102	-3 210
Toimintakate	11 466	11 686	9 899	-15,3 %	10 049	10 204

280 Yhdyskuntatekniikka

Vastuuhenkilö: kaupungininsinööri

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Yhdyskuntatekniikka vastaa kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja yleisten alueiden hallinnasta. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen ylä- ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi. Lisäksi yhdyskuntatekniikan palvelutuotanto vastaa ajoneuvopalveluista. Yhdyskuntatekniikan keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös yksityistieavustushakemusten käsittelystä.

Toiminnan muutokset kohdistuvat hulevesijärjestelmän huoltoon ja ylläpitoon sekä hulevesimaksuun.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Yhdyskuntatekniikan yhteiset				
Toimintatulot	708 687	1 914 000	2 218 900	15,9 %
Toimintamenot	-1 512 211	-1 968 000	-2 043 200	3,8 %
Toimintakate	-803 524	-54 000	175 700	-425,4 %
Liikennealueiden hoito				
Liikennealueet, km	821	824	826	0,2 %
- joista ajoratoja	437	438	439	0,2 %
- joista jalankulku- ja pyöräilyväyliä	352	354	355	0,3 %
- joista ruutukaavan jalkakäytäviä	32	32	32	0,0 %
Liikennealueiden talvihoito, € vuosi	-2 603 858	-2 990 000	-2 973 900	-0,5 %
€/m ²	-0,61	-0,71	-0,70	-0,5 %
Liikennealueiden kesähoito, € vuosi	-877 026	-879 000	-891 000	1,4 %
€/m ²	-0,15	-0,15	-0,16	1,4 %
Liikennealueiden puhtaanapito, € vuosi	-181 771	-220 000	-220 000	0,0 %
Hoitokustannukset €/km	-4 642	-5 163	-5 145	-0,4 %
Liikennealueiden hoito yhteensä	-3 662 655	-4 089 000	-4 084 900	-0,1 %
Viheralueiden hoito				
Kunnossa pidetyt istutukset ja hoidetut viheralueet ha	188	190	190	0,0 %
€/ha	-5 889	-6 142	-6 132	-0,2 %
Viheralueiden hoito yhteensä	-1 107 053	-1 167 000	-1 165 000	-0,2 %
Valaistusjärjestelmä				
Ulkovalopisteiden lkm	21 853	21 700	21 920	1,0 %
€/valopiste	-40	-42	-42	-1,0 %
Energiankulutus MWh	3 492	3 500	3 500	0,0 %
Valaistusjärjestelmä yhteensä	-865 449	-920 000	-920 000	0,0 %
Muu kunnossapito				
Uudelleen päällystys €/m ²	-16,0	-15,4	-15,0	-2,7 %
Uudelleen päällystys m ²	60 919	45 000	50 000	11,1 %
Muu kunnossapito yhteensä	-2 128 253	-1 641 000	-1 783 000	8,7 %
Kunnossapito yhteensä				
Toimintatulot	95 636	21 000	29 200	39,0 %
Toimintamenot	-7 763 409	-7 817 000	-7 952 900	1,7 %
Toimintakate	-7 667 773	-7 796 000	-7 923 700	1,6 %
Rakentaminen				
Toimintatulot	1 258 630	1 930 000	1 901 400	-1,5 %
Toimintamenot	-1 260 108	-1 930 000	-1 901 400	-1,5 %
Toimintakate	-1 478	0	0	0,0 %
Yhdyskuntatekniikan palvelutuotanto				
Toimintatulot	2 356 836	1 951 500	2 053 500	5,2 %
Toimintamenot	-2 365 075	-2 031 500	-2 128 500	4,8 %
Toimintakate	-8 239	-80 000	-75 000	-6,3 %
Liikenne-, viher- ja muiden erityisalueiden investoinnit				
Valmistus omaan käyttöön	2 170 026	2 130 000	2 000 000	-6,1 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	60,7	57,3	57,7	0,7 %
Toimintatulot	4 419 789	5 816 500	6 203 000	6,6 %
Valmistus omaan käyttöön	2 170 026	2 130 000	2 000 000	-6,1 %
Toimintamenot	-15 070 829	-15 876 500	-16 026 000	0,9 %
Toimintakate	-8 481 014	-7 930 000	-7 823 000	-1,3 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	6 590	7 947	8 203	3,2 %	8 498	8 796
Toimintamenot	-15 071	-15 877	-16 026	0,9 %	-16 585	-17 166
Toimintakate	-8 481	-7 930	-7 823	-1,3 %	-8 087	-8 370

Tulosalueet 210-280 yhteensä (kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso)

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	29 717	31 867	30 786	-3,4 %	31 688	32 600
Toimintamenot	-32 997	-35 443	-36 599	3,3 %	-37 899	-39 226
Toimintakate	-3 280	-3 576	-5 813	62,6 %	-6 211	-6 626

295 Tilakeskus

Vastuuhenkilö: tilakeskuksen johtaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Tilakeskuksen toimitilainvestointien osalta vastaava luottamustoimi on kaupunginhallituksen konsernijaosto.

Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat ja niiden käyttäjien tarvitsemat kiinteistö- ja tilapalvelut. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman tilaomaisuuden ylläpidosta, arvon säilymisestä, hoidosta ja kunnossapidosta, tuottavuudesta ja tehokkaasta käytöstä.

Toiminnan keskeisin muutos on tilaomaisuuden pieneneminen merkittävästi. Muutos kohdistuu Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle vielä vuonna 2025 vuokrattuihin rakennuksiin, jotka poistuvat tilakeskukselta myyntien tai yhtiöittämisen kautta. Rakennuksien poistamisella on vaikutus vuokratulosten, käyttötalousmenojen sekä poistojen määrään. Tilakeskuksen toiminnan sopeuttamista muuttamaan tilanteeseen on pyritty ennakoimaan mahdollisimman hyvin. Talousarviossa on huomioitu myös hyvinvointialueen kanssa vireillä olevan kiinteistöjärjestelyn mahdollinen kertaluontoinen myyntivoittotulo.

Tilakeskus jatkaa vuonna 2024 talouden sopeuttamisessa sovittuja toimenpiteitä tyhjen tilojen vuokraamisen, myynnin ja purkamisen osalta. Energiakulujen sopeutusta jatketaan edelleen ja pyritään yhä energiatehokkaampiin ratkaisuihin. Mikäli talouden sopeuttamisen tavoitetasoa ei saavuteta edellä mainituilla toimenpiteillä, vähennetään euromääräisesti vastaava määrä muusta toiminnasta. Tällä voi olla vaikutusta esim. rakennetun omaisuuden arvon säilymiseen.

Toimintavuoden aikana otetaan käyttöön Kuntien tilatietopalveluportaali (Senaatti) tarvittavine osineen sekä järjestetään vuoden 2023 asiakastytyväisyyskyselyn (KTI) seurantakysely. Vuoden 2026 aikana aloitetaan markkinavuoropuhelu palvelutoimijoiden kanssa uuden kiinteistötietojärjestelmän hankinnasta. Joensuun kaupungin toimitilojen sisäisten vuokrien määräytymisperusteet vuosille 2023–2026 päätettiin vuonna 2022 (KRAKLT 24.5.2022 § 83). Toimitilojen sisäisen vuokran määräytymisperusteet vuosille 2027–2030 valmistellaan kaupunkirakennelautakunnan päätöksentekoon keväällä 2026.

Tavoitteena on vuoden 2026 aikana mukauttaa toiminta kiinteistökannan muutokseen. Prosessien sujuvoittamisen ja toisaalta ydintehtävien täsmentämisen kautta halutaan varmistaa nykyisen palvelutason säilyminen ja tilakeskuksen henkilöstön jaksaminen.

Tilakeskuksen tulosbudjetti, toimitiloja koskevat toimenpiteet ja toimitilahankkeiden kuvaukset on esitetty liitteessä 5.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Tulostavoite, euroa	4 204 285	6 947 000	8 462 000	21,8 %
Korvaus peruspääomasta, milj. euroa	5,49	5,49	5,49	0,0 %
Kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistojen huoneistoala (htm ²)	282 331	278 217	230 787	-17,0 %
Kaupungille vuokrattujen tilojen huoneistoala (htm ²)	68 042	64 994	65 824	1,3 %
Kaupungin hallinnassa ja käytössä olevien tilojen huoneistoala (htm ² *)	321 359	315 211	279 917	-11,2 %
Kaupungin omien rakennusten keskimääräinen sisäinen vuokra (€/hm ² /kk)	13,50	14,01	13,30	-5,1 %
Keskimääräinen ulkoisten vuokrasopimusten vuokra (€/hm ² /kk)	17,40	19,15	16,55	-13,6 %
Tilojen vuokrausaste (%)	94,3 %	92,3 %	95,5 %	3,5 %
Hoidettavien tilojen laskennallinen pinta-ala /h-m ²	275 419	272 908	248 281	-9,0 %
Lämmön ominaiskulutus kWh/rm ³ /a	26,7	34,5	31,5	-8,7 %
Veden ominaiskulutus l/rm ³ /a	56	58,0	53,0	-8,6 %
Sähkön ominaiskulutus kWh/rm ³ /a	14	15,0	13,5	-10,0 %
Kiinteistönhoito €/m ²	-10,6	-11,7	-13,2	12,6 %
Rakennustekninen kunnossapito €/m ²	-5,5	-6,8	-6,5	-4,9 %
Talotekninen kunnossapito €/m ²	-8,4	-8,0	-8,8	9,7 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	65,0	64,4	62,2	-3,5 %
Toimintatulot	58 731 394	61 086 586	56 863 460	-6,9 %
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	727 884	400 000	400 000	0,0 %
Toimintamenot	-34 388 239	-35 872 586	-32 315 460	-9,9 %
Toimintakate	25 071 039	25 614 000	24 948 000	-2,6 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	59 459	61 487	57 263	-6,9 %	54 023	55 103
Toimintamenot	-34 388	-35 873	-32 315	-9,9 %	-33 479	-34 651
Toimintakate	25 071	25 614	24 948	-2,6 %	20 544	20 453

75 Kaupunkirakennelautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	89 177	93 353	88 050	-5,7 %	85 711	87 703
Toimintamenot	-67 385	-71 315	-68 915	-3,4 %	-71 378	-73 876
Toimintakate	21 791	22 038	19 135	-13,2 %	14 333	13 827

80 Joensuun alueellinen jätelautakunta

Vastuuhenkilö: jätehuoltosuunnittelija

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Alueellinen jätelautakunta toimii kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Se hoitaa jätelaissa kunnille määritellyt jätehuollon viranomaistehtävät. Lautakunnan vastuukuntana toimii Joensuu ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat ovat Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi ja Polvijärvi. Jätelain, lautakunnan yhteistoimintasopimuksen ja Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää mm. kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta, seuraa lainsäädännön ja jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueella sekä ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä.

Vuonna 2026 jatkuu siirtyminen kunnan järjestämään saostus- ja umpisäiliöljetteen kuljetukseen, kun kunnallinen jätehuoltoyhtiö 1.1.2026 alkaen vastaa lietesäiliöiden tyhjentämisestä koko jätehuollon yhteistoiminta-alueella. Muutoksen seurauksena jätehuoltoviranomaisen tehtävissä painottuu edelleen lietteisiin liittyvien omatoimisen käsittelyn ilmoitusten sekä lietejätehuoltoa tai -maksua koskevien hakemusten käsittely. Biojätteen erilliskeräysvelvoitteen seuranta jatkuu alkuvuonna 2026 ja lietejätehuollon seurantaprosessia kehitetään. Kunta ei enää 1.1.2026 alkaen vastaa sellaisen asuminen jätehuollon järjestämisestä, jonka yhteydessä toiminnanharjoittaja järjestää myös sosiaali- ja terveyspalveluita. Jätehuoltoviranomainen tekee näiden kohteiden osalta seurantaa ja tiedottaa tarvittaessa sote-palveluntuottajia.

Jätehuollon viranomaisrekisteriä varten hankitaan uusi tietojärjestelmä. Hankinta käynnistetään vuoden 2025 aikana. Hankinnan talousvaikutuksia tarkennetaan hankinnan edetessä.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Viranhaltijapäätökset, kpl	117	150	150	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	2,6	2,8	3,5	27,3 %
Toimintatulot	207 773	226 000	283 300	25,4 %
Toimintamenot	-207 773	-226 000	-283 300	25,4 %
Toimintakate	0	0	0	0,0 %

80 Joensuun alueellinen jätelautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	208	226	283	25,4 %	283	260
Toimintamenot	-208	-226	-283	25,4 %	-283	-260
Toimintakate	0	0	0	0,0 %	0	0

85 Rakennus- ja ympäristölautakunta

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulosalueita ovat yhteiset palvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja pysäköinninvalvonta. Yhteisiin palveluihin on budjetoitu lautakunnan ja toimielimen yhteiset kulut. Tulosalueiden tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella.

850 Rakennus- ja ympäristölautakunnan yhteiset palvelut

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Joensuun kaupungissa lainsäädännön tarkoittamana rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa muista sille hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	0,6	0,6	0,6	0,0 %
Toimintatulot	1 946	0	0	0,0 %
Toimintamenot	-171 786	-124 000	-122 000	-1,6 %
Toimintakate	-169 840	-124 000	-122 000	-1,6 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	2	0	0	0,0 %	0	0
Toimintamenot	-172	-124	-122	-1,6 %	-127	-131
Toimintakate	-170	-124	-122	-1,6 %	-127	-131

860 Pysäköinninvalvonta

Vastuuhenkilö: yhdyskuntalakimies

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Pysäköinninvalvonnan tehtävänä on poliisin ohella huolehtia Joensuun kaupungin alueella ajoneuvojen pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämistä koskevista tehtävistä ja huolehtia tarvittavista ajoneuvojen siirroista.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Pysäköintivirhemaksut kpl	13 573	15 000	15 000	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	6,1	6,3	5,6	-10,4 %
Toimintatulot	703 626	852 000	853 300	0,2 %
Toimintamenot	-370 516	-471 000	-487 300	3,5 %
Toimintakate	333 110	381 000	366 000	-3,9 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	704	852	853	0,2 %	853	853
Toimintamenot	-371	-471	-487	3,5 %	-470	-487
Toimintakate	333	381	366	-3,9 %	383	366

870 Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: rakennustarkastaja

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä rakentamislaisissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta.

Rakentamislain uudistuksen tuomia muutospaketteja rakentamislupien käsittelyyn tulee voimaan vuoden 2026 alussa. Muutos vaatii ohjelmistoihin päivityksiä. Rakentamislain uudistuksen ohjaus kaupunkilaisille vaatii vielä henkilöresurssia. Vuonna 2026 rakennusvalvonnan toiminnassa joudutaan varautumaan rakennetun ympäristön valvontaan lupavapaiden rakennusten osalta. Henkilöstö joutuu perehtymään lain täydennyksiin ja kouluttautumaan sen tulkitsemiseen vuonna 2026.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Saapuneet lupahakemukset	524	500	400	-20,0 %
Myönnetyt rakennusluvut kpl	547	490	380	-22,4 %
- joista asumisen luvat	66	55	50	-9,1 %
- joista liike- ja teollisuusrakennusten lupia	38	35	30	-14,3 %
- joista muita lupia	443	400	300	-25,0 %
Keskim. käsittelyaika vrk	24	20	20	0,0 %
Lupa-asioista käsitelty 80 %	10 vrk	11 vrk	11 vrk	
Myönnetyt luvat m³	255 471	235 000	185 000	-21,3 %
- joista asuinrakennuksia m ³	67 610	60 000	54 000	-10,0 %
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	167 239	100 000	85 000	-15,0 %
- joista muita rakennuksia m ³	20 622	75 000	46 000	-38,7 %
Valmistuneet rakennukset m³	250 341	260 000	190 000	-26,9 %
- joista asuinrakennuksia m ³	81 098	80 000	60 000	-25,0 %
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	81 861	100 000	100 000	0,0 %
- joista muita rakennuksia m ³	87 382	80 000	30 000	-62,5 %
€/lupa (brutto)	-1 617	-1 939	-2 427	25,2 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	10,9	11,0	9,9	-9,9 %
Toimintatulot	534 392	535 000	577 100	7,9 %
Toimintamenot	-884 435	-950 000	-922 100	-2,9 %
Toimintakate	-350 043	-415 000	-345 000	-16,9 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	534	535	577	7,9 %	598	619
Toimintamenot	-884	-950	-922	-2,9 %	-955	-989
Toimintakate	-350	-415	-345	-16,9 %	-357	-370

880 Ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: ympäristönsuojelupäällikkö

Kuvaus 2026 ja keskeiset muutokset

Ympäristönsuojelun tulosalueen tehtävänä on toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja tuottaa ympäristönsuojelun lainsäädäntöön kuuluvat palvelut kuntalaisille. Ympäristönsuojelu neuvo- ja opastaa kuntalaisia ympäristöasioissa sekä tuottaa ympäristövalistukseen liittyviä palveluita.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	Muutos %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	2,9	3,5	4,0	14,3 %
Toimintatulot	45 684	31 000	27 900	-10,0 %
Toimintamenot	-247 357	-305 000	-335 900	10,1 %
Toimintakate	-201 673	-274 000	-308 000	12,4 %

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	46	31	28	-10,0 %	29	30
Toimintamenot	-247	-305	-336	10,1 %	-348	-360
Toimintakate	-202	-274	-308	12,4 %	-319	-330

85 Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Toimintatulot	1 286	1 418	1 458	2,8 %	1 480	1 502
Toimintamenot	-1 674	-1 850	-1 867	0,9 %	-1 901	-1 967
Toimintakate	-388	-432	-409	-5,3 %	-421	-465

7.2 Investointiosa

12 Kaupunginhallitus

120 Yleishallinto

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-672	-1 250	-1 730	38,4 %	-1 630	-1 874
Investointitulot	1 258	3 900	6 000	53,8 %	2 400	2 400
Nettoinvestoinnit	587	2 650	4 270	61,1 %	770	526

Tulosalue sisältää tonttien ja maan hankinnan ja myynnin sekä muut yhteiset käyttöomaisuusinvestoinnit tai -sijoitukset.

Pääomasijoitusrahastojen kaupungin rahoitusosuuksiksi on varattu 0,55 milj. euroa. Määräraha sisältää varauksen uuden pääomasijoitusrahaston käynnistymiseen. Uusi rahasto tavoittelee 10 milj. euron pääomaa, josta Joensuun kaupungin osuus on enintään 20 %.

Maanhankintaan on varattu 0,7 milj. euroa. Itärata Oy:n rahoitukseen on kohdistettu 0,18 milj. euroa. Lisäksi muihin tulosalueelle kohdistuviin hankintoihin on varattu 0,3 milj. euroa.

Investointituloihin on kirjattu tonttien ja maan hankinnan koko myyntitulo. Investointituloissa on huomioitu hyvinvointialueen kanssa vireillä olevan kiinteistöjärjestelyn myyntitulo tonttien osalta (3,6 milj. euroa).

150 Konsernipalvelut

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-20	-50	-30	-40,0 %	-30	-30
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-20	-50	-30	-40,0 %	-30	-30

Tulosalue sisältää hallinto-, talous- ja henkilöstöpalveluiden sekä strategisen suunnittelun vastuualueen kalusto ym. hankinnat. Vuonna 2026 on varauduttu varavoimakoneen hankintaan.

Hyvinvoinnin toimiala

46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

420 Koulutus- ja nuorisopalvelut

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-563	-727	0	-100,0 %	0	-1 500
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-563	-727	0	-100,0 %	0	-1 500

Vuoden 2026 talousarviossa ei ole investointeja. Taloussuunnitelmakaudelle 2027 ei ole vielä tiedossa investointeja. Taloussuunnitelmakaudelle 2028 varaudutaan Reijola – Niittylahti kouluratkaisun toteutukseen.

440 Varhaiskasvatuspalvelut

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-34	-34	-173	408,8 %	0	-512
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-34	-34	-173	408,8 %	0	-512

Määräraha on tarkoitettu Heinävaaran päiväkodin kalustamiseen ja varustamiseen sekä Penttilän päiväkodin laajennuksen kalustamiseen ja varustamiseen.

Taloussuunnitelmakaudelle 2027 ei ole vielä tiedossa investointeja. Taloussuunnitelmakaudelle 2028 varaudutaan Nolvakan ja Reijola-Niittylahden alueen päiväkodin kalustamiseen ja varustamiseen.

47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

660 Kulttuuripalvelut

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-112	-1 707	-1 450	-15,1 %	-40	-270
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-112	-1 707	-1 450	-15,1 %	-40	-270

Määräraha on tarkoitettu vuonna 2026 Outokummun kirjaston hyllykalusteiden uusimiseen, Viinijärven kirjaston kalustamisen, lajitteleva palautusautomaatti pääkirjastolle, taidemuseon näyttelyn toteutukseen ja toimintavarusteiden hankintaan sekä uuden kirjastoauton hankintaan.

Taloussuunnitelmakaudella varaudutaan kulttuuripalveluiden kalusto ym. hankintoihin.

690 Liikuntapalvelut

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-277	-528	-200	-62,1 %	-150	-150
Investointitulot	0	0	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-277	-528	-200	-62,1 %	-150	-150

Määräraha on tarkoitettu koneiden ja kalustojen uusimiseen sekä Gymnaestrada 2026 tapahtuman hankintoihin.

Taloussuunnitelmakaudella vuonna 2027 ja 2028 varaudutaan koneiden ja kalustojen uusintaan.

Kaupunkiympäristön toimiala

75 Kaupunkirakennelautakunta

210 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-620	-386	-360	-6,7 %	-480	-480
Investointitulot		0	0	0,0 %	0	
Nettoinvestoinnit	-620	-386	-360	-6,7 %	-480	-480

Määräraha on suunniteltu käytettäväksi maaomaisuuden ja yhdyskuntatekniikan tulosalueiden välttämättömiin kalusto- ja laitehankintoihin.

280 Yhdyskuntatekniikka

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-11 108	-22 174	-13 200	-40,5 %	-13 500	-13 500
Investointitulot	8	639	0	0,0 %	0	0
Nettoinvestoinnit	-11 100	-21 535	-13 200	-38,7 %	-13 500	-13 500

Yhdyskuntatekniikan investointeihin sisältyvät liikennealueiden, viheralueiden ja muiden yleisten alueiden rakentaminen. Toteutusjärjestyksenä noudatetaan seuraavaa kaupungin strategiassa määriteltä tärkeysjärjestystä:

1. Uudisrakentaminen turvataan ja kaavoitetut alueet tehdään valmiiksi
2. Elinkeinoelämää edistävät kohteet
3. Vastuiden toteuttaminen kumppanuushankkeissa (valtio yritykset)
4. Omaisuuden arvo säilytetään ja korjausvelkaa pienennetään

Vuodelle 2026 esitettyjen hankkeiden nettokehys on yhteensä 13,2 milj. euroa. Hankkeisiin pyritään etsimään myös ulkopuolista rahoitusta, mutta mahdolliset rahoituspäätökset tulevat myöhemmässä vaiheessa. Uudisrakentamisen volyymi on edelleen melko maltillista. Tämä antaa mahdollisuuden kiinnittää huomiota investointikohteissa keskimääräistä enemmän peruskorjauskohteisiin ja samalla pienentää infraverkostojen korjausvelkaa. Peruskorjauskohteiden priorisointia on tehty yhdessä Joensuun Veden kanssa. Uudisrakentamisen osuus on 2,325 milj. euroa, peruskorjauksen 9,765 milj. euroa sekä satama- ja ulkoliikuntapaikkarakentamisen 1,110 milj. euroa.

Uudisrakentamisen investoinnit

Vuonna 2026 katuverkon uudisrakentamisen pääpaino on Utran uudella Kirkkotarhantien alueella. Haapajoen ja Multimäen alueilla tehdään aikaisemmin rakennettujen alueiden viimeistelyä. Haapajoen yli rakennetaan jalankulku- ja pyörätiesilta, jolla parannetaan turvallista yhteyttä Reijolan suuntaan. Lisäksi Reijola-Niittylahden alueella varaudutaan liikennejärjestelyjen muutoksiin kouluverkon tarpeiden mukaisesti.

Papinkankaan alueella varaudutaan uusien katujen rakentamiseen yritystonttien kysynnän mukaan.

Peruskorjaus

Asuntokatuja peruskorjausta tehdään mm. Mutalassa, Hukanhaudalla ja Karsikossa. Myös Enossa ja Uimaharjussa jatkuvat aikaisemmin aloitetut mittavat katuverkon peruskorjaukset.

Ulkovalaistuksen muuttaminen energiatehokkaammaksi led-valaistukseksi jatkuu edelleen. Valaistuksen uusimisen yhteydessä korvataan myös vanhoja puupylväitä teräspylväiksi.

Pieniä liikenneturvallisuuskohteita toteutetaan laaditun riskipisteytyksen perusteella ja joukkoliikenteen olosuhteita parannetaan joukkoliikennestrategian mukaisesti.

Siltojen ylläpitokorjauksia tehdään mm. Ylisoutajan sillalla ja Suvantosillalla.

Hulevesiverkoston saneerausta tehdään mm. Rantakylässä ja Mutalassa.

Viheralueista kunnostetaan Laaripuiston leikkipaikka ja viimeistellään Tiaisenuisto ja Vesitornipuisto. Myös Laulurinteen alueella tehdään peruskorjaustoimenpiteitä ja parannetaan ympäristön viihtyisyyttä ja käytettävyyttä

Satama- ja ulkoliikuntapaikkahankkeet

Joensuun rahtisatamassa lisätään maa-alueen hyötypinta-alaa täyttämällä vanhaa satama-allasta, mikäli toimenpiteisiin saadaan AVI:n vesilupa. Lisäksi tehdään pienempiä pienvenesatamien kunnostustoimenpiteitä.

Liikuntapaikoista kunnostetaan mm. Rantakylän ulkokuntoilualueutta ja Lykynlammen latuverkkoa.

Vuosien 2027–2028 investointisuunnitelma

Nettoinvestointien määrän on suunniteltu olevan vuosina 2027–2028 13,5 miljoonaa euroa/vuosi.

Uudisrakentaminen

Uudisrakentamisen investointimenot ovat vuosina 2027–2028 noin 2–3 milj. euroa vuodessa, mikäli muun muassa tontinluovutukset ja elinkeinoelämän tarpeet säilyvät nykytasolla. Kohteisiin haetaan ulkopuolista rahoitusta (mm. OKM, P-K:n Maakuntaliitto, Traficom, ELY) mikäli sopivia rahoitusahjuja julkaistaan suunnitelmakaudella.

Uusien asuntoalueiden rakentaminen painottuu tulevina vuosina Multimäkeen ja Utran Kirkkotarhantien alueelle. Myös puistohankkeet kohdistuvat uusille asuinalueille. Liike- ja teollisuusalueiden rakentaminen keskittyy edelleen Papinkankaan alueelle.

Peruskorjaus

Liikenne- ja viheralueiden peruskorjauskohteisiin on suunniteltu käytettävän vuosina 2027–2028 noin 10–11 milj. euroa vuosittain, jolloin tavoitteena on korjausvelan pienentäminen tai vähintään säilyttäminen nykytasolla. Ruutukaavalla jatketaan II-kaupunginosan katujen peruskorjausta. Lisäksi

katuja ja hulevesivesiverkostoa peruskorjataan yhteishankkeina Joensuun Veden kanssa mm. Mutalassa, Hukanhaudalla, Enossa ja Uimaharjussa. Näiden lisäksi varaudutaan vuosittain myös muun hulevesiverkoston peruskorjaukseen.

Siltojen peruskorjausta tehdään vuosittain. Länsisillan korvaavan sillan rakentaminen ajoittuu vuosille 2027–28.

Uusia kiertoliittymiä on suunniteltu toteutettavaksi Utrantie/Pataluodonkatu -risteykseen ja Jukolankatu/Nurmeksentie -risteykseen.

Suunnitelmakaudella jatketaan edelleen ulkovalaistuksen muuttamista energiatehokkaammaksi ja toteutetaan liikenneturvallisuuden ja joukkoliikenteen parannuskohteita.

Satama- ja ulkoliikuntapaikkahankkeet

Liikuntapaikkakohteita toteutetaan vuosittain liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti. Joensuun satamaa kehitetään edelleen merkittävänä maalogistiikan keskuksena. Satama-alueella varaudutaan nykyisen infran peruskorjaushankeisiin. Uusien pienvenesatamien rakentamista ei ole suunnittelu-kaudelle ajoitettu.

Yhdyskuntatekniikan investointiohjelma 2026 ja -suunnitelma 2027–2028

YHDYSKUNTATEKNIikka	2026	2027	2028
Uudisrakentaminen	2 325 000	1 985 000	2 365 000
Peruskorjaus	9 765 000	10 695 000	9 955 000
Satamat ja ulkoliikuntapaikat	1 110 000	820 000	1 180 000
Menot yhteensä	13 200 000	13 500 000	13 500 000
Rahoitusosuudet yhteensä	0	0	0
NETTO YHTEENSÄ	13 200 000	13 500 000	13 500 000

Merkittävimmät kehittämishankkeet	Kust. Arvio	2026	2027	2028
Kirkkotarhantien alue, Utra	1 540 000	440 000	300 000	300 000
Länsisilta	4 200 000		2 000 000	2 000 000
Papinkadun liikennejärjestelyt	2 150 000	1 100 000	525 000	525 000
Utrantie/Pataluodonkatu -kiertoliittymä	750 000	50 000	700 000	
Jukolankatu/Nurmeksentie -kiertoliittymä	860 000		60 000	800 000
Papinkankaan teollisuusalue	2 657 000	345 000		330 000
Rantapuiston saneeraus	620 000	20 000	300 000	300 000

295 Tilakeskus

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	Muutos%	TS2027	TS2028
Investointimenot	-29 142	-11 357	-10 400	-8,4 %	-22 150	-22 800
Investointitulot	2 444	503	41 400	8130,6 %	300	300
Nettoinvestoinnit	-26 698	-10 854	31 000	-385,6 %	-21 850	-22 500

Investointien priorisoinnissa noudatetaan seuraavaa tärkeysjärjestystä:

1. Palveluverkon kannalta välttämättömät kohteet (koulut, päiväkodit)
2. Tilojen terveellisyydestä, kunnosta ja esteettömyydestä huolehtiminen sekä korjausvelan pienentäminen
3. Liikuntaa, vapaa-ajantoimintoja ja kulttuuria tukevan palveluverkon täydentäminen.

Toimitilainvestoinneissa noudatetaan käytäntöä, jonka mukaan investointiohjelmassa ja investointisuunnitelmassa huomioidaan hankkeet, joissa hankesuunnitelmat on hyväksytty tai ne valmistuvat vuoden 2025 aikana. Investointiohjelmaa tulee noudattaa hankkeiden järjestyksen ja aloittamisvuoden osalta. Suunnitelmassa yksilöidään yli 0,5 milj. euron hankkeet.

Toimitilojen investointiohjelma 2026 ja investointisuunnitelma 2026–2028

M=investointimenot, T=investointitulot

Hanke	Kust.arv.		Aik.	2026	2027	2028
Taidemuseon perusparannus	7 150	M T	3 150 200	4 000 200		
Noljakan uusi päiväkotikoti (*)	7 100	M T		3 500	3 600	
Tikkarinne 9, keittiön peruskorjaus (*)	2 250	M T		250	1 700	300
Mehtimäen uusi uimahalli	34 600	M T		150	850	8 000
Pienet hankkeet		M T		2 500	2 000	2 000
Rakennusten myyntitulot		M T		41 200	300	300
Toimitilainvestoinnit yhteensä		M		10 400	8 150	10 300
		T		41 400	300	300
		N		-31 000	7 850	10 000
Korvausinvestoinnit		N		6 750	3 700	2 300
Uusinvestoinnit		N		3 650	4 450	8 000
Kiinteistöleasing-/vuokra-kohteet	Kust.arv.		Aik.	2025	2026	2027
Penttilän päiväkodin laajennus (vuokraus, 15v)	3 186	M T			3 186	
Heinävaaran uusi päiväkotikoti (vuokraus, 15v)	3 361	M T			3 361	
Kiinteistöleasing-/vuokra-kohteet yhteensä (vuokravastuu)		M T		0	6 547	0

(*) Hanke tuodaan kaupunginvaltuuston tai -hallituksen päätettäväksi syksyn 2025 aikana.

Suunnitelmakauden kokonaisohjelmaa on valmisteltu aiemmin määritellyn investointikehyksen ja investointien priorisointijärjestyksen mukaisesti. Talouden sopeuttamistoimet ja

palveluverkkolinjaukset (KV 17.6.2024 §48 ja §49) huomioidaan myös investoinneissa. Palveluverkkolinjaukset ovat vielä joiltakin osin avoimena ja muutokset talousarvioon ja –suunnitelmaan ovat mahdollisia. Esim. suunnitelmakaudella on tavoitteena sisällyttää investointiohjelmaan Reijola-Niitylahti-alueen uusi alakouluratkaisu sekä Reijola-Niitylahti-alueen päiväkotit. Virkistysuimala Vesikko korvataan uudisrakennuksella ja sen varsinainen rakentaminen alkaa suunnitelmajakson lopulla.

Hankkeet huomioidaan toimitilojen investointiohjelmassa hankesuunnitelmien valmistuttua, tässä vaiheessa hankkeisiin on tehty kokonaisuutena varaus, jotta taloussuunnitelma antaa investointitason ja lainakannan kehityksestä realistisen arvion.

Mikäli investointiohjelmaan merkityn kohteen kustannusarvio ylittyy tai uhkaa ylittyä merkittävästi, on hanke ylityksen määrän mukaan tuotava joko kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston käsitteilyyn. Kaupunginhallitus käsittelee hyväksytyjen nimettyjen hankkeiden kustannusarvioiden muutokset, mikäli talonrakennuksen investointimenot kokonaisuutena eivät ylitä. Kuitenkin euromääräisesti yksittäisen hankkeen kustannusarvion muutoksen on oltava alle 1 milj. euroa. Yli 1 milj. euroa suuremmat muutokset nimetyn hankkeen hyväksytyn kustannusarvion ylittymiseen käsittelee kaupunginvaltuusto.

Suunnitelmakauden aikana on tavoitteena luopua kaupungin toiminnalle tarpeettomista toimitiloista myymällä tai vaihtoehtoisesti huonokuntoisten toimitilojen osalta purkamalla. Kiinteistöjen ja rakennusten myynnin osalta markkinatilanne on edelleen haastava. Huolimatta markkinatilanteesta, vuotuisesti myyntitulotasoksi rakennusten osalta on arvioitu 0,3 milj. euroa.

Joensuun kaupunginvaltuusto on päättänyt (KV 16.6.2025 § 91) myydä seuraavat kiinteistöt Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle: Pekkalan paloasema, Joensuun paloasema ja varasto sekä Siilaisen terveyskeskus ja ravintokeskus. Myyntihinta on 44,5 milj. euroa. Näistä rakennuksien myyntiosuus on 40,9 milj. euroa. Kauppa vaatii toteutuakseen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuuston lainvoimaisen päätöksen kohteiden sisällyttämisestä vuosien 2026–29 investointisuunnitelmaan sekä valtioneuvoston lopullisen hyväksynnän ko. investointisuunnitelmalle sekä ostajan ja myyjän lainvoimaisia päätöksiä kiinteistöjen kaupasta. Kauppa toteutetaan vuoden 2026 alussa. Rakennuksista saatu myyntitulo vuodelle 2026 on huomioitu talousarviossa.

8 Joensuun Vesi

Joensuun Vesi -liikelaitoksen toiminnan kuvaus

Joensuun Vesi -liikelaitoksen tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen. Hulevesien viemärointi siirtyi vuoden 2025 alusta lukien Joensuun Vesi -liikelaitokselta peruskaupungin puolelle.

Liikelaitos toimittaa vettä sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille ja vastaanottaa vastaavasti jätevesiä sekä tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Liikelaitos toimii kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena niin, että sen toiminta on itsekannattavaa ja kaupunginvaltuuston asettama tulostavoite saavutetaan. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimii Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta.

Riskienhallinta huomioidaan jokapäiväisessä toiminnassa. Liikelaitoksen merkittävimpien riskien tunnistaminen toteutuu WSP-/SSP-riskienhallintatoimenpideohjelman kautta, joka on päivitetty vuonna 2025. Kohde- ja tilaturvallisuuteen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota.

Joensuun Veden arvot ovat laadukkaat vedet, luotettavuus ja hyvä palvelu

Joensuun Vesi -liikelaitoksen toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet liittyvät Joensuun kaupungin strategiaan.

Joensuun Vesi -liikelaitoksen toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet vuonna 2026:

Hyvän arjen, hyvinvoinnin ja osallisuuden Joensuu

1. Digiohjelman mukaisten tavoitteiden toteuttaminen. Etäluentateknologiaa otetaan käyttöön vaiheittain suunnitelman mukaisesti. Kattavuus yli 90 % v. 2027 mennessä eli noin 1 700 etäluettavaa vesimittaria asennettuna/vuosi.
2. Asiakkaidemme mukaan veden laatu kokonaisuutena arvioitaessa on maailman parasta. Palvelun kokonaislaadun osalta asiakastytyvyyden säilyttäminen hyvällä tasolla.
3. Vesihuoltolaitoksen kyberturvallisuuden kehittäminen. Tuotetaan kybermittarin avulla kyberturvallisuuden tilannekuva.

Kestävän talouden Joensuu

4. Kilpailukykyiset vesihuoltomaksut verrokkikaupunkeihin ja maan keskitasoon verrattuna. Valtakunnallisen vertailuhintalaskelman perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.
5. Valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan.
6. Omaisuudenhallintasuunnitelman laatimistyön käynnistäminen.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	18,26	17,60	18,21
Investoinnit, milj. € (netto)	7,97	(-1,25) 1,31*	9,18
Vesijohtoverkosto (km)	962	965	967
Viemäriverkosto (km)	1015	669	671
- jätevesiviemäriverkosto	667	669	671
- hulevesiviemäriverkosto**	348	0	0
Suoritteet			
Veden myynti (1000 m³/a)	4011	3950	4000
Veden hinta €/m³ (sis. alv, muutos 1.9.2024 alkaen)	2,27 (2,30)	2,36	2,43
Laskutettu jätevesi (1000 m³/a)	3339	3300	3340
Jäteveden hinta €/m³ (sis.alv, muutos 1.9.2024 alkaen)	2,95 (2,99)	2,84	2,92
Henkilöstö			
Vakinainen henkilöstö	46	46	46

* TA-muutos 10/2025

** Hulevesien viemäroinnin siirtyminen peruskaupungille v. 2025 alusta alkaen.

Joensuun Vesi-liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys on liitteessä 6.

9 Rahastot

Itsenäisinä taseyksikköinä toimivia rahastoja ovat tulevaisuusrahasto ja elinkeinorahasto. Rahastojen tulot ja menot yhdistellään muihin kaupungin vastaaviin eriin tilinpäätöksessä sekä talousarviossa kaupungin ulkoisessa tuloslaskelmassa ja ulkoisessa rahoituslaskelmassa.

Rahastojen sijoitustoimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (12.12.2023 § 140), rahaston säännöt sekä rahastojen sijoituspolitiikka. Voimassa olevan rahastojen sijoituspolitiikan (konsernijaosto 27.10.2025 § 46) rahastojen sijoitusvarallisuus hajautetaan seuraavasti:

Omaisuuslaji	Perusallokaatio	Vaihteluväli
Osakesijoitukset	33 %	0 - 50 %
Lyhyet ja pitkät korkosijoitukset	57 %	30 % - 100 %
Muut sijoitukset	10 %	0 – 20 %

Sijoitusmarkkinoiden näkymät huomioiden rahastojen tuottotavoitteeksi vuodelle 2026 asetetaan 5,0 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 2,7 milj. euroa.

Tulevaisuusrahaston tuottoa on rahaston sääntöjen mukaan mahdollista käyttää edistämään pääasiassa korkeaan osaamiseen perustuvien työpaikkojen lisäämistä ja niiden säilyttämistä. Rahaston tuotosta voidaan käyttää rakennuskustannusindeksin muutoksen ylittävä osa.

Elinkeinorahaston pääomaa ja sen tuottoa voidaan käyttää rahastojen tarkoituksen mukaisiin strategisesti merkittäviin ja/tai välittömästi työllisyttä edistäviin hankkeisiin.

Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelma on liitteessä 7.

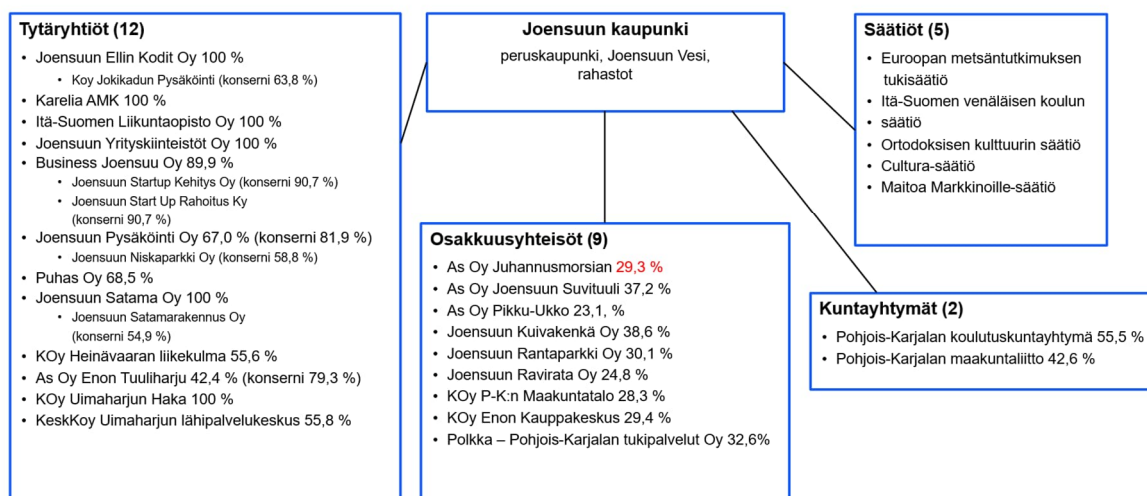
10 Konserni ja konserniyhtiöt

Konsernirakenne ja muutokset

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunnan määräysvallassa olevaan säätiöön sovelletaan kuntalain tytäryhteisösäännöksiä.

Joensuu konserniin kuuluu 12 tytäryhtiötä sekä kolme tytäryhtiön tytärtä sekä yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär. Kaupungilla on lisäksi 9 osakkuusyhtiötä, joissa omistusosuus vaihtelee 20-50 %:n välillä. Kaupunki on jäsenenä kahdessa kuntayhtymässä ja lisäksi osallisena 5 säätiössä. Edellisvuoteen verrattuna tytäryhtiöiden osalta on tapahtunut yksi muutos; Joensuun Kodit Oy ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli fuusioituivat ja uusi yhtiö Joensuun Ellin Kodit Oy aloitti toimintansa 1.9.2025. Lisäksi kaupunginhallitus on päättänyt kokouksessaan 16.06.2025 § 248 Kiinteistö Oy Uimaharjunhakan purkamisesta. Yhtiössä on käynnissä selvitysmenettely.

JOENSUU KONSERNI 1.9.2025

Vireillä oleva hankintalain uudistus merkitsisi muutosta sidosyksiköiden käyttöön ja aiheuttaa tarpeen sidosyksiköitä koskeviin yritysjärjestelyihin. Muutos nostaisi kuntien vähimmäisomistusrajaa yhteisissä sidosyksiköissä eli niin sanotuissa inhouse-yhtiöissä 10 %:iin. Mikäli lakimuutos etenee, muutoksen edellyttämät toimenpiteet käynnistetään vuoden 2026 aikana.

Konsernin ohjaus

Konserniohjauksen välineet ovat konsernistrategia, omistajapolitiikka, konserniohjeet, valtuuston yhtiöille asettamat tavoitteet sekä hallitusehdokkaiden nimeäminen kaupunginhallituksen konsernijaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallituksiin.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 29.9.2025 sekä uuden valtuustokauden strategian (§ 107) että konserniohjeen (§ 111). Joensuun konserniyhtiöiden hallitusten jäsenten nimeämisprosessin päivitys hyväksyttiin omistajaohjausjaostossa 12.5.2025 § 50. Omistajapolitiikka on vanha (Kv 18.12.2017 § 156) ja sen päivitys onkin vuoden 2025 tavoitteena.

Kuntalain (410/2015) 48 § mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö.

Hallintosäännön § 8 mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto mm. vastaa konsernin omistajapolitiikan ja konserniohjeiden valmistelusta, konserniohjauksesta konserniohjeissa määriteltyjen yritysten osalta ja huolehtii muutoinkin omistaja- ja konserniohjauksen kehittämisestä ja omistajuuteen liittyvästä edunvalvonnasta.

Konserniohjeiden mukaan kaupunginhallituksen konsernijaoston ohjauksessa ovat seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
- Joensuun Ellin Kodit Oy
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy
- Business Joensuu Oy
- Joensuun Satama Oy

Lisäksi omistajaohjausjaosto antaa ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Meidän IT ja talous Oy
- Polkka – Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy

Muut yhteisöt ovat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Konsernia koskevat toiminnan ja talouden tavoitteet

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Kuntalain mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Edelleen kuntalain mukaan kaupungin talousarviossa ja –suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kuten konserniyritysten merkittävät investoinnit tai lainakannan muutokset.

Suosituksen mukaan valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Suosituksen mukaan konsernijohtoon on suositeltavaa neuvotella tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä tai kuten konserniohjeessa on mahdollisesti sovittu. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista ja tytäryhteisöjen taloussuunnitelmat perustuvat valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää kuitenkin yhteisön hallitus.

Joensuun strategia on luonteeltaan konsernistrategia, joka osoittaa suunnan ja tavoitteet kaikelle kaupungin toiminnalle. Konsernistrategiassa linjataan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet, jotka ohjaavat mm. vuosittaista talousarvion laatimista. Konserniohjeiden mukaan kaupunki asettaa kaupunginhallituksen konsernijaoston ohjauksessa oleville tytäryhtiöille valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuosittain talousarvion yhteydessä. Tavoitteiden laadinnassa huomioidaan mm. konsernistrategia, yhteisölle asetettujen tavoitteiden toteutuminen, yhteisön kuluneen ja tulevan vuoden näkymät sekä ennusteet kaupungin talouden kehityksestä. Tavoitteet on valmisteltu kaupunginhallituksen konsernijaostossa.

Yhtiökohtaiset arviot vuoden 2026 investointimenoista ja lainakannan muutoksesta (1 000 euroa)

Yhtiö	Investointimenot	Lainakannan muutos
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	2 286	0
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	0	0
Joensuun Ellin Kodit Oy	7 000	-11 000
Joensuun Pysäköinti Oy	100	0
Puhas Oy	1 165	0
Yrityskiinteistöt Oy	2 800	1 315
Business Joensuu Oy	520	-2 500
Joensuun Satama Oy	50	-10

+ = lainakanta kasvaa, - = lainakanta pienenee

Yhtiöiden tulevien investointien rahoitus- ja takaustarpeet ratkaistaan tapaus- ja investointikohtaisesti erikseen. Mahdolliset takaukset tuodaan erikseen päätettäväksi kaupunginvaltuustoon.

Konsernistrategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat yhtiökohtaiset tavoitteet ovat seuraavat:

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Karelia-ammattikorkeakoulu on monialainen ammattikorkeakoulu, jonka lakisääteisiä tehtäviä ovat koulutus, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta) sekä aluekehitystehtävä.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö vahvistaa Joensuun asemaa kansainvälisenä opiskelijakaupunkina.	Tavoitetaso 900 kansainvälistä opiskelijaa
Yhtiö toimii merkittävänä alueen asiantuntijatason osaajien kouluttajana. Yhtiö ennakoi muuttuvan yhteiskunnan osaamistarpeet tukien alueen tarpeita ja elinkeinoelämän kasvua.	Valmistuneiden määrä -Amk, tavoitetaso 800 -Yamk, tavoitetaso 140
Yhtiö toimii merkittävänä työ- ja elinkeinoelämän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttajana.	
Karelia toteuttaa TKI-tehtävää ennakkoluulottomasti monipuolisen kumppaniverkoston kanssa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.	TKI-toiminnan volyymi -Alueen kehittämiseen suunnatun TKI-rahoituksen ulkoinen osuus, tavoitetaso 4,5 milj. euroa -Karelian strategian mukaiset TKI:n painopisteet -TKI-toiminnan uudet avaukset
Yhtiöllä on keskeinen rooli tukea yhteiskunnan muutosta kokonaisturvallisuuden näkökulmasta.	Vuosien 2025–2026 opetussuunnitelmauudistuksessa huomioidaan sosiaalisen kestävyys- ja kriisinkestävyys sekä kansallisen osaamisen, huoltovarmuuden vahvistamisen tarpeet
Taloudelliset tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa siten, että toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä, tavoitetaso 0,1 milj. euroa.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy

Yhtiö järjestää kattavasti liikunta-alan koulutusta sekä tukee ja kehittää alueen liikuntaa, urheilua sekä niihin liittyviä palveluita yhteistyössä urheiluseurojen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö on kansallisesti tunnettu ja sen järjestämä liikunta-alan koulutus on ajankohtaista ja tarvetta vastaavaa, laadukasta sekä veto-voimaista. Koulutuksessa huomioidaan kansainväliset opiskelijat.	Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuositiedot (sis. tutkinto- ja tutkinnonosatavoitteinen koulutus), tavoitetaso 95.
Yhtiö edistää toiminnallaan Mehtimäen alueen kehittämistä hyvinvoinnin, liikunnan ja koulutuksen keskittymäksi mm. alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppanuuksien avulla. Valmennuskeskus mahdollistaa yhteiskehittämisen, uudet innovaatiot sekä uudet asiakkaat	Kumppanuuslähtöisesti käynnistettyjen/suunniteltujen uusien koulutuspolkujen tai täydennyskoulutusten lukumäärä, tavoitetaso 5.
	Valmennuskeskuksen tuottamien lajiliittokumppanuuksien määrä, tavoitetaso 1 uusi lajiliitto/vuosi.
	Yhtiö luo yhdessä hankekumppaneiden kanssa Sport & Health-hankkeen avulla rakenteen liikunnan TKI-toiminnalle.
Taloudelliset tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa, jotta yhtiön toiminnan kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä, tavoitetaso; 0,05 milj. €.
	Valmennuskeskuksen ja uusien hyvinvointipalvelujen palveluliiketoiminnan tuottojen kasvuprosentti, tavoitetaso 15%.

Joensuun Ellin Kodit Oy

Joensuun Ellin Kodit Oy rakentaa, ylläpitää ja vuokraa asuntoja kuntalaisille sekä joensuulaisille peruskoulun jälkeisille opiskelijoille.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Kotien vuokra-asunnot laatii suunnitelman taloudellisesti ja laadullisesti kestävästä vuokra-asuntoverkkoratkaisusta, joka tukee kaupungin kasvua ja elinvoiman kehittymistä.	Kotien vuokra-asuntojen vuokrataso on edullisempi kuin verrokkikaupungeissa keskimäärin, €/m ² . - Lappeenranta, Lahti, Vaasa, Jyväskylä, Kuopio, Oulu, Seinäjoki
Ellin opiskelija-asunnot vahvistaa toiminnallaan Joensuun asemaa kasvavana ja kansainvälisenä opiskelijakaupunkina.	Ellin opiskelija-asuntojen vuokrataso on edullisempi kuin verrokkikaupungeissa keskimäärin, €/m ² . - Lappeenranta, Lahti, Vaasa, Jyväskylä, Kuopio, Oulu, Seinäjoki
Asumisen aikaisen tyytyväisyyden NPS-luku.	Kotien vuokra-asuntojen NPS, tavoitetaso 50 Ellin opiskelija-asuntojen NPS, tavoitetaso 50

Taloudelliset tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön tulee kehittää ja tehostaa toimintaansa toiminnan laadukkuus huomioiden. Yhtiön tulee varautua tuleviin investointitarpeisiin.	Käyttöaste, 92 % Vuokrasaatavat, alle 2 % liikevaihdosta.

Joensuun Pysäköinti Oy

Yhtiön toimialana on pysäköintipaikkojen ja pysäköintilaitoksien rakentaminen, omistaminen ja ylläpitäminen sekä pysäköintipaikkojen myyminen tai vuokraaminen.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö jatkaa pysäköintitoiminnan kehittämissuunnitelman laatimista ja käy aktiivista vuoropuhelua kaupungin sekä yritysten kanssa kaupunkikeskustan elinvoimaisuuden edistämiseksi.	Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.
Taloudelliset tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,1 milj. euroa.

Joensuun Satama Oy

Yhtiö toimii satamapalvelujen ja satamaan liittyvien toimintojen järjestämiseksi sekä rahti- ja matkustajasatama-alueiden sekä pienvenesatamien ylläpitäjänä.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Selvitetään matkailusataman kehittämisvaihtoehtoja tukemaan Saimaan alueen vesimatkailua ja keskustan kehittämistä.	Selvitys on laadittu.
Yhtiö kehittää edelleen Joensuun syväsatamaa eri liikennemuotojen solmupisteeksi ja säilyttää valmiuden kansainvälisen rahtiliikenteen palautumiseen (ISPS ja turvallisuus selvitys).	Mittari rahtitonnit: Laivatonnit 200 000 t Raidetonnit 40 000 t
Taloudelliset tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,05 milj. euroa.

Puhas Oy

Yhtiö on viiden kunnan omistama jätehuollon palveluyhtiö.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toimintaa tulee aktiivisesti kehittää ja yhtiön tulee olla valmis voimakkaasti sekä nopeasti muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin. Yhtiö järjestää palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Palvelusuunnitelman uudistus, palvelusuunnitelma on uudistettu
Taloudelliset tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö toimii kustannustehokkaasti siten, että jätemaksujen maksutaso on asiakkaille kohtuullinen. Yhtiö toteuttaa vuonna 2024 laatimaansa suunnitelmaa maksutason saamisesta (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon.	Kiinteistöliiton Indeksitalo-kustannusvertailu (€/m ² /kk). Tavoitetaso: sijoittua 21 suurimman kunnan/kaupungin (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Keskiarvo jätehuollossa v. 2025: C21 0,22 €/m ² /kk, Puhas Oy 0,24 €/m ² /kk.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy

Yhtiön toimialana on ylläpitää tuotanto-, liike- ja palvelurakennuksia ja luovuttaa niitä edellä mainittujen palvelujen tuottamiseksi Joensuun alueella.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Mahdollistamme yritysten kestävä kasvun ja kansainvälistymisen tarjoamalla räätälöityjä tuotanto- ja toimitiloja.	Yritysten tarpeisiin räätälöidyt toimitilat kilpailukykyiseen hintaan; Tavoitetaso vuokralle 6,95 €/m ² .
Taloudelliset tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja se varautuu tuleviin investointitarpeisiin.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,1 milj. euroa

Business Joensuu Oy

Yhtiö tuottaa kaupungille palveluita yritysten käynnistämiseen, kasvuun, kansainvälistymiseen, investointeihin ja sijoittumiseen alueelle.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö laatii selvityksen palvelutuotantonsa tehokkuudesta ja tuloksellisuudesta, sekä varmistaa, että tarjottavat palvelut vastaavat yritysten tarpeita sekä edistävät mahdollisimman tehokkaasti alueen yritysten kasvua ja työpaikkojen syntyä Joensuuhun.	Selvitys on laadittu.
Taloudelliset tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso
Yhtiö valmistautuu toiminnassaan asteittain pienenevään Joensuun kaupungin elinkeino- ja yrityspalvelusopimuksen maksuosuuteen (KV 9.12.2024 § 93).	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso +0,5 milj. euroa.

11 Tulos- ja rahoituslaskelmat

11.1 Tuloslaskelma

Talousarvion tuloslaskelmaosa on kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja rahoituksen riittävyys kaupungin palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos.

Toimintakate on käyttötalouden toimintatulojen ja -menojen erotus ja se osoittaa, paljonko käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuloilla. Vuosikate on kaupungin kokonaistulo- ja rahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tilikauden tuloksen osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Talousarvion yhteydessä esitetään kaksi erilaista tuloslaskelmaa: peruskaupungin tuloslaskelma ja yhdistetty tuloslaskelma, jossa esitetään erikseen peruskaupungin, Joensuun Vesi- liikelaitoksen sekä tulevaisuus- ja elinkeinorahaston tuloslaskelmat sisältäen niiden väliset sisäiset erät. Tuloslaskelma vuosille 2024–2028 vastaa tilinpäätöksen ulkoista tuloslaskelmaa, jossa on laskettu yhteen peruskaupunki, Joensuun Vesi- liikelaitos sekä tulevaisuus- ja elinkeinorahaston tuloslaskelmat.

Peruskaupungin tuloslaskelma 1 000 euroa	TP 2024	TA2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate	-178 467	-197 595	-201 904	-214 279	-220 891
Kunnallisvero	122 565	125 000	132 500	137 500	142 000
Kiinteistövero	24 408	25 200	24 300	24 300	24 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	21 503	20 700	20 600	21 700	22 800
Valtionosuudet	39 938	52 300	55 850	56 000	60 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotulot	1 155	900	800	750	700
Muut rahoitustulot	7 904	8 200	7 830	7 830	7 830
Korkomenot	-6 637	-6 000	-5 600	-6 200	-7 400
Muut rahoitusmenot	-5 504	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Vuosikate	26 866	23 205	28 876	22 101	23 839
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 746	-31 100	-28 500	-28 500	-28 500
Arvonalentumiset	-3 104	-200	-30	-30	-30
Tilikauden tulos	-4 983	-8 095	346	-6 429	-4 691
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	1 961	2 000	6 500	1 600	1 500
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	368				
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)	3				
Peruskaupungin tilikauden yli-/alijäämä	-2 651	-6 095	6 846	-4 829	-3 191

Tuloslaskelma 2026 1 000 euroa	Perus- kaupunki	Joensuun Vesi	Rahastot	Elimi- noinnit	Yhteensä
Toimintakate	-201 904	8 392	-30		-193 542
Kunnallisvero	132 500				132 500
Kiinteistövero	24 300				24 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 600				20 600
Valtionosuudet	55 850				55 850
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	800	250	200		1 250
Muut rahoitustulot	7 830	11	2 830	-6 304	4 367
Korkomenot	-5 600				-5 600
Muut rahoitusmenot	-5 500	-818	-300	6 304	-314
Vuosikate	28 876	7 835	2 700	0	39 411
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 500	-5 335			-33 835
Arvonalentumiset	-30				-30
Tilikauden tulos	346	2 500	2 700	0	5 546
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	6 500	500			7 000
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)					0
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)					0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	6 846	3 000	2 700	0	12 546

Tuloslaskelma 2024-2028 1 000 euroa					
Peruskaupunki, rahastot, Joensuun Vesi	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintakate	-168 734	-189 275	-193 542	-205 496	-211 683
Kunnallisvero	122 565	125 000	132 500	137 500	142 000
Kiinteistövero	24 408	25 200	24 300	24 300	24 300
Osuus yhteisöveron tuotosta	21 503	20 700	20 600	21 700	22 800
Valtionosuudet	39 938	52 300	55 850	56 000	60 000
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	1 392	975	1 250	1 150	1 050
Muut rahoitustulot	7 777	10 220	4 367	4 366	4 366
Korkomenot	-6 489	-6 000	-5 600	-6 200	-7 400
Muut rahoitusmenot	-1 145	-5 800	-314	-314	-314
Vuosikate	41 215	33 320	39 411	33 006	35 119
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 436	-36 315	-33 835	-34 205	-34 580
Arvonalentumiset	-3 104	-200	-30	-30	-30
Tilikauden tulos	3 676	-3 195	5 546	-1 229	509
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	2 185	2 250	7 000	2 200	2 200
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	-2 832	0	0	0	0
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)	3	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 033	-945	12 546	971	2 709

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatuotot toimintamenoista %	32 %	30 %	30 %	30 %	30 %
Vuosikate %	110 %	91 %	116 %	96 %	101 %
Vuosikate €/asukas	523	422	497	414	439
Kertynyt yli-/alijäämä 1 000 euroa	48 401	47 456	60 003	60 973	63 683
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	615	600	756	765	796

Kaupungin talouden tilannetta on saatu vakautettua vuonna 2024 hyväksytyllä mittavalla talouden sopeutusohjelmalla. Talouden sopeutustoimien myötä kaupungin taloudellinen tilanne heikkeni vuonna 2024 arvioitua vähemmän ja muodostui lopulta ylijäämäiseksi vahvan sijoitusmarkkinoiden kehityksen sekä loppuvuoden poikkeuksellisen hyvien verotilitysten myötä. Myös kaupungin nettomenojen aleneminen edellisvuoteen nähden tuki hyvää kehitystä. Myös vuosi 2025 on lähellä tasapainoa. Vuoden talousarvio sisältää sopeutustoimenpiteitä noin 10 milj. eurolla, lisäksi vuodelle 2025 toteutettu maltillinen veronkorotus kasvattaa verokertymää noin 3 milj. eurolla. Ilman sopeutustoimenpiteitä talous olisi edelleen alijäämäinen.

Vuoden 2026 talousarvio on ilman kertaluontoisia eritä **lähes** tasapainossa. Kertaluontoiset erät huomioiden talousarvio on 12,5 milj. euroa ylijäämäinen. Kertaluontoiset erät koostuvat vireillä olevasta kiinteistöjärjestelystä hyvinvointialueen kanssa. Järjestely vaatii valtiovarainministeriön hyväksynnän, mutta toteutuessaan kaupasta arvioidaan kirjautuvan vuodelle 2026 kertaluontoista myyntivoittotuloa 7,8 milj. euroa. Kaupan kohteena oleviin kiinteistöihin kohdistuu poistoeroa investointivarausten seurauksena. Kiinteistöjen poistuessa kaupungin taseesta myös niihin kohdistuva poistoero tuloutetaan, mikä parantaa vuoden 2026 tilikauden ylijäämää 4,8 milj. eurolla.

Ulkoisen tuloslaskelman toimintakate kasvaa vuoteen 2025 nähden 2,3 %. Ilman käyttötalouteen kohdistuvaa hyvinvointialueen kiinteistöjärjestelystä seuraavaa myyntivoittotuloa toimintakatteen muutos on 6,4 %. Kasvua selittää erityisesti sote-kiinteistöjen poistuminen kaupungin taseesta. Käyttötalouteen ja siten toimintakatteeseen huomioidaan kiinteistöistä aiheutuvat vuokratulot sekä kiinteistöjen ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Vuokratuloilla katetaan kuitenkin myös kiinteistöihin kohdistuvat poistot sekä korkomenot. Tuloslaskelmassa on huomioitu myös näiden pieneneminen.

Vuoden 2026 talousarvio sisältää pysyviä rakenteellisia talouden sopeutustoimenpiteitä noin 8 milj. euron edestä. Talouden sopeutustoimenpiteiden kokonaisvaikutus alenee kertaluontoisten toimenpiteiden vaikutuksen poistuessa. Vuoden 2025 talousarvio sisältää kertaluontoisia toimenpiteitä 4 milj. eurolla, vuoden 2026 talousarviossa näiden vaikutus poistuu kokonaan. Mikäli kertaluontoiset toimenpiteet eivät toteudu vuoden 2025 aikana, varaudutaan kuitenkin talousarviomuutoksella siirtämään tavoitetta vuodelle 2026.

Sote-kiinteistöihin liittyvien kertaluontoisten erien vaikutusten poistuessa talouden ylijäämä alenee vuonna 2027. Strategian tavoitteen mukaisesti talousarvio on laadittu siten, että talous vahvistuisi taloussuunnitelmakaudella. Taloussuunnitelmakauteen sisältyy kuitenkin epävarmuustekijöitä, joista merkittävin on vireillä oleva valtionosuusuudistus. Selvityshenkilöiden esityksen mukaan uudistus merkitsisi kaupungin valtionosuuksien tason alenemista merkittävästi vuodesta 2027 eteenpäin.

Talousarvio ja taloussuunnitelma täyttävät kuntalain 110 §:n 3 momentin edellytykset, jonka mukaan *Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä*

tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä maimittuna ajanjaksona katetaan.

Kaupungin taseen ylijäämäpuskuri kasvaisi taloussuunnitelmakaudella 48 milj. eurosta noin 64 milj. euroon.

Yleisen taloustilanteen kehitykseen liittyy edelleen epävarmuustekijöitä, jotka voivat heijastua myös kaupungin talouteen. Suomen talouden ennakoidaan vahvistuvan vuoden 2026 aikana, mutta mikäli kehitys ei etene arvioidulla tavalla, vuosien 2026–2028 verotulot voivat jäädä odotettua pienemmiksi. TE-uudistuksen myötä suhdannevaihteluiden vaikutus kuntatalouteen on aiempaa voimakkaampi. Tämän seurauksena talouden kehitys voi vaikuttaa työllisyysmenoihin sekä myönteisesti että kielteisesti, erityisesti jos talouskasvu jää ennakoitua heikommaksi. Julkisen talouden sopeutustarpeet voivat edelleen aiheuttaa kunnille uusia vaikutuksia, joita ei ole vielä mahdollista ennakoida. Lisäksi vireillä oleva kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus tuo lisäepävarmuutta kaupungin valtionosuuksien määrään vuodesta 2027 alkaen.

11.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmaan kootaan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta (toiminnan ja investointien rahavirta). Rahoituslaskelma kertoo, kuinka paljon toiminnan ja investointien rahavirta on yli-/alijäämäinen. Rahoitustoiminnan rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan ja investointien kassavirta on katettu tai miten ylijäämäinen kassavirta on muuttanut rahoitusasemaa.

Rahoituslaskelma on rahavirtaluonteinen, sen lopussa esitetään toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Vaikutus maksuvalmiuteen kuvaa kunnan rahoitusarvopapereiden sekä rahojen ja pankkisaamisten muutosta vuoden aikana.

Peruskaupungin rahoituslaskelma 1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	26 866	23 205	28 876	22 101	23 839
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-10 898	-3 750	-10 050	-2 300	-2 300
	15 968	19 455	18 826	19 801	21 539
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-43 120	-38 277	-27 543	-37 980	-41 116
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 817	842	200		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	2 500	4 200	47 200	2 700	2 700
	-38 803	-33 235	19 857	-35 280	-38 416
Toiminnan ja investointien rahavirta	-22 835	-13 780	38 683	-15 479	-16 877
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	2 010	8 700	1 400	1 400	1 000
	2 010	8 700	1 400	1 400	1 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 000	36 000	20 000	49 000	49 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 744	-32 800	-33 800	-34 800	-32 600
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-10 009	0	-26 000		
	29 247	3 200	-39 800	14 200	16 400
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-8 795	-300	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-373	-2 180	283	121	523

Peruskaupungin toiminnan ja investointien nettokassavirta vuonna 2026 38,7 milj. euroa positiivinen. Joensuun Vesi – liikelaitos ja rahastot huomioiden nettokassavirta on 40,0 milj. euroa. Hyvinvointialueen kanssa vireillä oleva kiinteistöjärjestely nostaa vuodelle 2026 arvioitua pysyvien vastaavien luovutustuloja. Vuosina 2027-2028 vuosikate ei riitä kattamaan nettoinvestointeja kertaluontoisten erien vaikutusten poistuessa ja investointitason noustessa ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy negatiiviseksi.

Rahoituslaskelman tulorahoituksen korjauserissä on huomioitu käyttötalouteen kohdistuvat myyntivoitot. Peruskaupungin myyntivoitoista Joensuun Tilakeskus –taseyksikölle kohdistuu 0,25 milj. euroa ja 2,0 milj. euroa ovat muun peruskaupungin myyntivoittoja (tonttien myyntivoitot). Lisäksi vuonna 2026 tulorahoituksen korjauserissä on huomioitu vireillä olevasta sote-kiinteistöjen myynnistä hyvinvointialueelle kirjautuva myyntivoittotulo 7,8 milj. euroa. Vuosina 2027-2028 myyntivoittoarvio alenee, mikä näkyy vuosikatteessa ja tulorahoituksen korjauserien arviossa.

Rahoituslaskelma 2026 1 000 euroa	Perus- kaupunki	Joensuun Vesi	Rahastot	Yhteensä
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	28 876	7 835	2 700	39 411
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-10 050			-10 050
	18 826	7 835	2 700	29 361
Investointien rahavirta				
Investointimenot (-)	-27 543	-10 850		-38 393
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	200	1670		1 870
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	47 200			47 200
	19 857	-9 180	0	10 677
Toiminnan ja investointien rahavirta	38 683	-1 345	2 700	40 038
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0			0
Antolainasaamisten vähennys	1 400			1 400
	1 400	0	0	1 400
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000			20 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 800			-33 800
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-26 000			-26 000
	-39 800	0	0	-39 800
Muut maksuvalmiuden muutokset				0
Vaikutus maksuvalmiuteen	283	-1 345	2 700	1 638

Rahoituslaskelma peruskaupunki, rahastot, Joensuun Vesi 1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	41 215	33 320	39 411	33 006	35 119
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-10 898	-3 750	-10 050	-2 300	-2 300
	30 317	29 570	29 361	30 706	32 819
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-51 362	-37 934	-38 393	-48 130	-52 536
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	2 094	1 812	1 870	250	220
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	2 500	4 200	47 200	2 700	2 700
	-46 768	-31 922	10 677	-45 180	-49 616
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 451	-2 352	40 038	-14 474	-16 797
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-5	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	2 010	1 700	1 400	1 400	1 000
	2 005	1 700	1 400	1 400	1 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 000	36 000	20 000	49 000	49 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 744	-32 800	-33 800	-34 800	-32 600
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-10 156	0	-26 000	0	0
	29 100	3 200	-39 800	14 200	16 400
Muut maksuvalmiuden muutokset	-8 504	-300	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	6 151	2 248	1 638	1 126	603

Rahoituslaskelman tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Lainakanta milj. euroa	253	256	216	230	247
Lainat €/asukas	3 207	3 235	2 721	2 888	3 082

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot on esitetty myyntitulojen mukaisina ja sisältävät siten myös myyntivoitot. Luovutustuloarvio on vuonna 2026 poikkeuksellisen korkea sote-kiinteistöjen kaupan myötä.

Talouden sopeutuslinjausten mukaisesti kaupunki ei lähtökohtaisesti enää myönnä kolmassijalainoja vuokrataloyhtiöille. Rahoituslaskelman antolainojen lisäys on tästä johtuen vuodelle 2026 0.

Peruskaupungin uuden pitkäaikaisen lainan tarve vuodelle 2026 on 20 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa lyhennetään 33,8 milj. euroa. Jos vireillä oleva kiinteistöjärjestely hyvinvointialueen kanssa etenee suunnitellun mukaisesti loppuvuoden 2025 rahoitustarve järjestetään lyhytaikaisen rahoituksen turvin ja pitkäaikaista uutta lainaa nostetaan alkuperäisessä talousarviossa ennakoitua vähemmän. Lyhytaikaisen rahoituksen määrää varaudutaan vastaavasti vähentämään vuoden 2026 aikana, mikä on huomioitu rahoituslaskelmassa.

Lainakanta alenee kertaluontoisten erien johdosta ja on vuoden 2026 talousarvion mukaan 2 721 euroa/asukas. Lainakannan aleneminen ei kuitenkaan tuo liikkumavaraa talouteen, koska vastavasti myös kiinteistöihin liittyvät vuokratulot, joilla lainamenoja on voitu kattaa, poistuvat kaupungin taloudesta. Järjestelyn myötä kuitenkin sote-kiinteistöjen omistamiseen liittyvät riskit poistuvat kaupungilta. Osa sote-kiinteistöistä jää kuitenkin edelleen kaupungin konserniin.

Investointeja on toteutettu myös leasingrahoituksella sekä vuokraamalla toimitiloja. Vuokravastuiden määrässä huomioidaan leasingsopimukset jäännösarvoineen sekä määräaikaisten vuokrasopimukset että toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset irtisanomisehdon mukaisesti. Kaupungin vuokravastuut vuoden 2024 lopussa olivat 139 milj. euroa, joista valtaosa on toimitiloja koskevia vuokra- ja kiinteistöleasingvastuita.

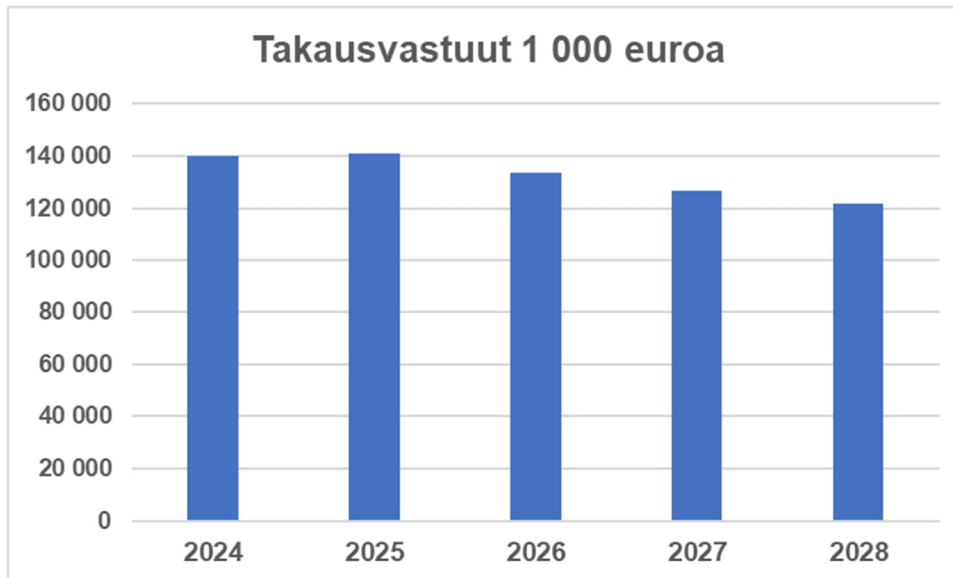
Strategian vaikuttavuustavoitteen Kestävän talouden Joensuu keskeisenä tavoitteena on lainakan- nan sekä vuokra- ja leasingvastuiden hallittu kasvu. Investointitason noustessa strategiassa asetetun tavoitteen mukaisesti merkittävästi valtuustokauden loppua kohden edellyttää tämä ylijäämäistä taloutta. Taloussuunnitelmakaudella ylijäämä vahvistuu, mutta korkean investointitason myötä lainakanta sekä kokonaisvastuiden määrä kuitenkin kasvaa. Vuonna 2024 lainakannan ja vuokra- ja leasingvastuiden taso oli 4 747 euroa/asukas. Vastuiden määrä alenee vuoden 2026 myyntitulojen myötä 4 293 euroon/asukas, mutta kasvaa sen jälkeen runsaaseen 4 700 euroon/asukas taloussuunnitelmakauden loppuun mennessä.

Talouteen liittyvien epävarmuustekijöiden johdosta investointitasoa tarkistetaan strategian mukaisesti talouden reunaehdot huomioiden strategian puolivälisarvioinnin yhteydessä.

Kaupungin takausvastuut 31.12.2024 olivat yhteensä 139,9 milj. euroa. Tästä konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut takaukset olivat 138,0 milj. euroa. Takausvastuut kasvoivat

voimakkaasti vuosina 2017-2019 erityisesti opiskelija-asuntotuotantoa koskevien takausten seurauksena, mutta ovat alentuneet sen jälkeen.

Vuoden 2025 aikana on tehty yksi uusi takauspäättös Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n lainan vakuudeksi. Uusien konserniyhtiöille myönnettävien takausten myöntäminen arvioidaan aina tapauskohtaisesti kuntalain 129 §:n edellytykset huomioiden. Alla olevassa taulukossa takausten määrä on arvioitu voimassa olevien takausten mukaisesti.

Liite 1

Peruspalvelujen valtionosuuden erittely	
	2026
Laskennalliset kustannukset yhteensä	
Ikärakenne	113 522 026
Muut	
Työttömyyden perusteella	7 911 800
Vieraskielisyyden perusteella	13 472 556
Asukastiheyden perusteella	2 009 440
Koulutustaustan perusteella	1 880 202
Laaja työttömyys	5 296 530
Kunnan omarahoitusosuus	-121 951 699
Lisäosat	
Työpaikkaomavaraisuuden perusteella	1 250 274
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perusteella	1 581 939
Asukasmäärän kasvun perusteella	547 792
Valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset	
Perustoimeentulotuen vähennys	-5 483 423
Kum. verotuloihin perustuvan tasauksen muutoksen neutralisointi	-1 439 385
Määräaikainen vähennys tehtävien vähentämiseen liittyen	-306 302
Sote-uudistukseen liittyvä muutosrajoitin	1 010 349
Sote-uudistuksen järjestelmäuudistuksen tasaus	-327 625
Jälkikäteistarkistuksesta johtuva valtionosuuden lisäsiirtotarve	-2 346 482
Määräaikaisen lisäyksen takaisinperintä	-899 222
Työttömyysetuuksien rahoitusvastuun korvaus	3 139 853
TE-rahoituksen siirtymäajan korvaus	816 690
Valtionosuusjärjestelmän säästö -2 %	-952 055
Muut lisäykset ja vähennykset	-295 279
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	26 147 534
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	44 585 513
Veromenetysten korvaukset	8 615 010
Valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset yhteensä	53 200 523

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet 1 000 euroa	Yksikkö- hinta	Suorite- määrä	Vos-%	TA yhteensä 1 000 euroa
Valtionosuudet, jotka eivät kuulu kunnan omarahoitusosuuden laskennan piiriin				
Aamu- ja iltapäivätoiminta	22 €/h	13 921	57 %	178
Kansalaisopisto	103,69 €/h	28 333	57 %	1 675
Taiteen perusopetus/konservatorio	96,41 €/h	26 386	57 %	1 450
Liikunta	12 €/as	78 741	30 %	281
Nuorisotyö	15 €/alle 29-v as	26 765	30 %	119
Museo				
- perusrahoitus 37 %	93 394 €/htv	11	37 %	366
- vastuumuseotehtävä 85 %	93 394 €/htv	5,7	85 %	452
Orkesteri				
perusrahoitus 37 %	61 018 €/htv	39	37 %	880
alueellinen tehtävä 60 %	61 018 €/htv	1	60 %	37
<u>Perusopetuksen lisärahoitus</u>				
Opp.velv.ylittäneet	392 €/kurssi	1 575	100 %	617
Opp.velv.ylittäneet/korjaus	392 €/kurssi	146	100 %	57
Pidennetty oppivelvollisuus				
- vaikeimmin vammaiset	40 522 €/oppilas	32	100 %	1 297
- vammaiset	25 284 €/oppilas	139	100 %	3 514
Joustavan perusopetuksen lisä	3 100 €/oppilas	1	100 %	3
Maahanmuutt.valmistava opetus	1 583 €/kuukausi	1 674	100 %	2 651
Maahanmuutt.valmistava opetus/tarkistus	1 583 €/kuukausi	224	100 %	355
<u>Ylläpitäjämallin mukaiset valtionosuudet</u>				
Lukiot				
- lukiokoulutus, nuorten oppim.	8 635 €/oppilas	1 190	100 %	10 279
- lukiokoulutus, aikuisten oppim.	5 466 €/oppilas	138	100 %	753
- erityisen tehtävän rahoitus				250
- tutkintokoulutukseen valmentava, TUVA	9 867 €/oppilas	110	100 %	1 085
Ammatillinen koulutus (konservatorio)				
- perusrahoitus	483 275 €	1	100 %	483
- suoritusrahoitus	165 649 €	1	100 %	166
- vaikuttavuusrahoitus	59 062 €	1	100 %	59
Kunnan rahoitusosuus				
- lukiokoulutus	-108 €/asukas	78 741	100 %	-8 530
- ammatillinen koulutus	-201 €/asukas	78 741	100 %	-15 827
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet yhteensä				2 649

Liite 2

Tulosaluekohtaiset muutokset

Tulosalue/muutos 1 000 euroa	€	Selite
10 Kaupunginvaltuusto		
100 Valtuusto		
Talousarvio 2025	-558	
- Vaalien muutokset	239	V. 2025 kunta- ja aluevaalit, v. 2026 ei vaaleja
- Valtuuston toimintamenot	1	Valtuustoryhmien toim.tuki (talouden sopeutus)
Talousarvio 2026	-318	
11 Tarkastuslautakunta		
110 Tarkastuslautakunta		
Talousarvio 2025	-109	
- Tilintarkastussopimusten kustannusmuutos	-4	Varaus sopimuksen mukaisiin kust.nousuun
- Palkkiosäännön muutokset	7	Palkkiosäännön muutosten vaikutus
- Arviointikertomuksen valmistelu omana työnä	13	Arviointikertomus jatkossa omana työnä
Talousarvio 2026	-93	
12 Kaupunginhallitus		
120 Yleishallinto		
Talousarvio 2025	-4 853	
- Henkilöstökulujen muutos	-41	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus, henk.muutokset
- Henkilöstömuutokset	13	Matkailuasiantuntija, kh:n pj varaus pois, siirto kons.palv.
- Tilavuokrien muutos	73	Vuokraper. muutokset sekä toimitilamuutokset
- Jäsenmaksut, avustukset ja osuudet	223	Mm. maakuntaliiton jäsenmaksun taso, teatterin avustus
- Suurtahtumatuet	-236	Suurtahtumatukien taso (234te>470te)
- Verotuskustannukset	20	Verotuskust.alenevat/ennakkotieto (830te>810te)
- Myyntivoitot	2 000	Tontit 2 M€, HVA kiinteistöjärjestely tonttien myyntivoitto 3,5 M€, metsäkiint. myyntivoitto jää pois (-1,5 M€)
- Markkinointiyhteistyösopimukset	-35	Siirto pientahtumatukien määrärahoista
- Kertaluontoiset erät	520	Uimaharjunhakan purkamista koskeva varaus jää pois
- Muut muutokset	-255	Mm. Kuurnan voiman osuudet
Talousarvio 2026	-2 571	
140 Työelämän ja kotoutumisen palvelut		
Talousarvio 2025	-27 248	
- Työelämän palvelut	111	Työelämän palvelut, sis. Taitamo muutos
- IHJ:n toiminta	768	Laskennalliset korvaukset, IHJ menot
- Työllisyysalueen Joensuun maksuosuus	308	Maksuosuus pienenee (valtionosuuden muutos)
- Työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvu	-1 925	Rahoitusvastuun kasvu, sis.v. 25 ylitysennusteen
Talousarvio 2026	-27 986	

Tulosalue/muutos 1 000 euroa	€	Selite
<u>150 Konsernipalvelut</u>		
Talousarvio 2025	-5 384	
- Henkilöstökulujen muutos	-125	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	-64	Siirto yleishallinnosta
- Tilavuokrien muutos	90	Vuokraper. muutokset
- Sisäiset siirrot	20	Siirto työelämäpalveluihin
- Työmatkaliikkumisen tuki	40	Tuen käyttö arvioitua pienempää
- Verkkosivujen uudistus	65	Verkkosivujen uudistuksen varaus ja ylläpitokulu pienenee
- Muut muutokset	134	Muut muutokset, mm. sis.laskutus
Talousarvio 2026	-5 224	
<u>174 Ympäristöterveydenhuolto</u>		
Talousarvio 2025	-1 302	
- Maksuosuuksien muutos	-141	Varaus maksuosuuden kasvuun sis v. 25 ylitysennuste
Talousarvio 2026	-1 443	
<u>184 Elinvoimapalvelut</u>		
Talousarvio 2025	-2 670	
- Elinvoimapalvelujen yhteiset menot	-3	Henkilöstö- ja toiminnan kulut
- Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus	-36	Varauksen muutos vuoteen 2025 nähden
- Elinkeino- ja yrityspalvelusopimus	75	Varauksen muutos vuoteen 2025 nähden
Talousarvio 2026	-2 634	
<u>190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi</u>		
Talousarvio 2025	0	
- Henkilöstökulujen muutos	-29	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus, henk.muutokset
- Tilavuokrien muutos	9	Vuokraper. Muutokset
- Muut menojen muutokset	-21	Muiden toimintamenojen muutos
- Toimintatuottojen muutos	41	Komissiotulojen muutos
Talousarvio 2026	0	
35 Pohjois-Karjalan työllisyysalue		
<u>350 Pohjois-Karjalan työllisyysalue</u>		
Talousarvio 2025	0	
- Työllisyysalueen toimintamenojen muutos	1 088	Työllisyysalueen menojen muutos
- Työllisyysalueen tulojen muutos	-1 088	TE-tehtävien lask.valtionosuuksien muutos
Talousarvio 2026	0	

Tulosalue/muutos 1 000 euroa	€	Selite
Hyvinvoinnin toimiala		
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta		
400 Hyvinvoinnin hallintopalvelut		
Talousarvio 2025	-474	
- Henkilöstökulujen muutos	-29	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Sisäisen laskutuksen muutos	22	Koulusihteereiden ja vahtimestareiden työpanoksen veloitus
Talousarvio 2026	-481	
420 Koulutus- ja nuorisopalvelut		
Talousarvio 2025	-97 149	
Toteutumaennuste 2025	-97 549	
- Henkilöstökulujen muutos	-1 636	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	-8	Palveluverkkomuutokset, nuorisopalvelut
- Tilavuokrien muutos	1 353	Vuokraper. muutokset sekä toimitilamuutokset
- Perusopetuksen laajuus, oppilasmäärät	490	Oppilasmäärien muutos ala- ja yläkoulu
- Vähimmäistuntimäärän muutos	-176	Alakoulun vähimmäistuntimäärän nostaminen
- Oppimisen tuen uudistus	-726	Oppimisen tuen uudistus
- Oppimisen tuen sopimus	-118	Oppimisen tuen sopimus Normaalikoulujen kanssa
- Englanninkielipainotteinen opetus	-210	Opetuksen siirtyminen Normaalikoululle
- Valmistava opetus	-50	Valmistavan opetuksen toinen vuosi
- Kotikuntakorvausten muutos	-1054	Kotikuntakorvausten muutos, ennakkotieto
- Koulukuljetusten muutos	-87	Koulukuljetusten muutokset, Polkka
- Puhtaus- ja ateriapalveluiden muutos	-151	Puhtaus- ja ateriapalveluiden muutokset, Polkka
- Hankkeiden menot	81	Palkankorotusten vaikutus
- Sisäisen laskutuksen muutos	-22	Koulusihteereiden ja vahtimestareiden työpanoksen veloitus
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut	28	Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksukorotus, vos alenee
- Kertaluontoinen koulun kalustaminen	46	Kertaluontoinen kalustamisen käyttötalousmeno jää pois
- Jäsenyyksien karsiminen	11	Talouden sopeutuslinjausten mukainen toimenpide
- Nuorisopalkinnon siirto	-2	Siirto hyv. ja os.edistämisen lautakunnalta
- Nuorisovaltuuston toiminta	-45	Nuorisovaltuustovaalit v. 2026, nuorisotapahtuma
- Muut muutokset	11	Palveluverkkomuutokset, muut kuin hlöstö ja vuokratulot
Talousarvio 2026	-99 814	
440 Varhaiskasvatuspalvelut		
Talousarvio 2025	-48 595	
Toteutumaennuste 2025	-48 195	
- Henkilöstökulujen muutos	-817	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	379	Palveluverkon muutokset, jelpparit
- Tilavuokrien muutos	188	Vuokraper. muutokset sekä toimitilamuutokset
- Varhaiskasvatuksen tulot	-30	Maksumuutokset, lasten määrän muutos
- Yksityisen hoidon tuki	-654	Lasten määrän muutos , palvelusetelin indeksi
- Kotihoidontuen laajuus	130	Kotihoidontuella hoidettavien lasten määrä vähenee
- Palveluiden ostot	-77	Palv.ostojen muutos, kehitysvammaiset lapset
- Puhtaus- ja ateriapalveluiden muutos	24	Puhtaus- ja ateriapalveluiden muutos, Polkka
- Viilennyslaitteet	-18	Viilennyslaitteet kesäajan päivystysyksiköihin
Talousarvio 2026	-49 070	

Tulosalue/muutos 1 000 euroa	€	Selite
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		
660 Kulttuuripalvelut		
Talousarvio 2025	-16 033	
- Henkilöstökulujen muutos	-384	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus, henkilöstömuutokset
- Henkilöstökulujen muutos	72	Henkilöstömuutokset kirjasto
- Tilavuokrien muutos	-218	Vuokraper. muutokset sekä toimitilamuutokset
- Museoiden tulot ja menot	91	Eliel valmistunut, Taidemuseo peruskorjauksessa
- Orkesterin tulot	10	Orkesterin tulotavoite
- Kirjaston tulot	34	Muiden kuntien maksusuudet
- Kirjaston toimintamenot	-35	Palvelujen ostojen muutos
- Konservatorion tulot	3	Konservatorion tulot
- Konservatorion opintojen laajuus	15	Sivuaineopintojen laajuus
- Kansalaisopiston tulot	40	Kurssimaksujen taso
- Kansalaisopiston menot	-10	Ohjelmistopäivitys
- Kansalaisopiston jäsenkuntien ostot	-13	Ostot pienenee, vaikutus tuloihin ja menoihin
- Sisäisten veloitusten muutos	-29	Konsernipalveluiden tukipalvelut kirjasto ja kansalaisopisto
- Kulttuuripalkinnon siirto	-3	Siirto hyv. ja os.edistämisen lautakunnalta
- Puhtauspalveluiden muutos	-7	Puhtauspalveluiden muutos, Polkka
Talousarvio 2026	-16 467	
690 Liikuntapalvelut		
Talousarvio 2025	-12 686	
- Henkilöstökulujen muutos	-183	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	308	Vuokraper. muutokset sekä toimitilamuutokset
- Muiden vuokrien ja leasingmaksujen muutos	-71	Ajoneuvokalusto, muut vuokrat
- Liikunnan tulot	3	Taksakorotukset
- Talouden sopeutuksen toimenpiteet	53	Kohdistamaton sopeutus, Islon sopimus
- Gymnastrada	-50	Tapahtuman järjestämiseen liittyvät kulut
- Puhtauspalveluiden muutos	-5	Puhtauspalveluiden muutos, Polkka
Talousarvio 2026	-12 630	
48 Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta		
480 Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen palvelut		
Talousarvio 2025	-2 140	
Toteutumaennuste 2025	-1 940	
- Henkilöstökulujen muutos	-17	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	23	Vuokraper. muutokset sekä toimitilamuutokset
- Avustusten muutos	39	Osa pientapahtumatuista yleishallintoon, nuoriso- ja kulttuuripalk.siirot
- Tulomuutos	-6	Tuloarvio
- Toimintamenojen muutos	2	Kassalisenssien määrä
Talousarvio 2026	-1 899	

Tulosalue/muutos 1 000 euroa	€	Selite
Kaupunkiympäristön toimiala		
75 Kaupunkirakennelautakunta		
<u>210 Kaupunkirakennelautakunnan toimialan hallinto</u>		
Talousarvio 2025	-1 929	
- Henkilöstökulujen muutos	-7	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstömuutokset	-40	Määräaikainen aluekehittäjä alkaen 1.4.2026
- Tasausmaksut	4	Hlöstön eläkemaksuihin sisältyvän tasausmaksun muutos
- Tyhjiä tiloja määrä	300	Tyhjiä tilojen määrä ja ylläpitokustannukset alenevat
Talousarvio 2026	-1 673	
<u>240 Yhdyskuntasuunnittelu</u>		
Talousarvio 2025	-5 403	
- Henkilöstökulujen muutos	-30	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus, hlöstömuutokset
- Tilavuokrien muutos	1	Vuokraperusteiden muutokset
- Tasausmaksut	3	Hlöstön eläkemaksuihin sisältyvän tasausmaksun muutos
- Joukkoliikenne	-781	Joukkoliikenteen tulo- ja menomuutokset
- Asiointiliikenne, Noutopoika	-6	Polkan sopimus, hintamuutos
Talousarvio 2026	-6 216	
<u>270 Maaomaisuus</u>		
Talousarvio 2025	11 686	
- Henkilöstökulujen muutos	-46	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	2	Vuokraperusteiden muutokset
- Tasausmaksut	6	Hlöstön eläkemaksuihin sisältyvän tasausmaksun muutos
- Maankäyttösopimuskorvaukset	-400	Maankäyttökorvausten taso alenee
- Puunmyyntitulot	-1 500	Kertaluontoinen tason korotus poistuu
- Maanvuokramuutokset	150	Indeksimuutokset, uudet sopimukset
- Kadunvarsipysäköintialuevuokrat	50	Talouden sopeutuslinjausten mukainen toimenpide
- Maapoliittinen ohjelma	-50	Varaus ohjelman laatimiseen
Talousarvio 2026	9 899	
<u>280 Yhdyskuntateknikka</u>		
Talousarvio 2025	-7 930	
- Henkilöstökulujen muutos	-94	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	9	Vuokraperusteiden muutokset
- Tasausmaksut	10	Hlöstön eläkemaksuihin sisältyvän tasausmaksun muutos
- Katujen ja puistojen hoito ja kunnossapito	20	Talouden sopeutuslinjausten mukainen toimenpide
- Hulevesiverkoston kunnostus	-140	Arvioitu verkoston kunnostusmenojen lisäys
- Hulevesimaksujen lisäys	300	Arvioitu maksutulojen lisäys
- Lupamaksujen muutos	2	Taksojen ja maksujen korotus
Talousarvio 2026	-7 823	

Tulosalue/muutos 1 000 euroa	€	Selite
295 Tilakeskus		
Talousarvio 2025	25 614	
- Henkilöstökulujen muutos	122	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus, hlöstömuutokset
- Tilavuokratulojen muutos	-9 157	Vuokratulojen muutos, sote-rakennukset jää pois
- Kertaluontoiset myyntivoittotulot	4 300	Kiinteistöjärjestely HVA:n kanssa, rakennusten myyntivoitto
- Ulkoiset vuokramenot + vastikkeet	1 849	Ulkoiset vuokramenot pienenevät
- Maanvuokramenon muutos	270	Maanvuokramenot pienenevät rak.muutosten myötä
- Tasausmaksut	18	Hlöstön eläkemaksuihin sisältyvän tasausmaksun muutos
- Toimisto- ja asiantuntijapalvelut sekä vakuutukset	96	Rakennusten määrä vähenee
- Alueiden rakentamis ja kunnossapito, alueurakka	163	Rakennusten määrä vähenee
- Alueiden rakentamis ja kunnossapito, purkukulut	200	Purkustannustan muutos
- Rakentamiskunnossapitokulujen muutos	364	Rakennusten määrä vähenee
- Rakennusmateriaalit, kalusteet ja tarvikkeet	110	Rakennusten määrä vähenee
- Kiinteistönhoito, ylläpitokulujen muutos	999	Rakennusten määrä vähenee
Toimintakate 2026	24 948	
Rahoituskulut	-5 486	Korvaus peruspääomasta
Poistot	-11 000	Suunnitelman mukaiset poistot, sote-rakennukset jää pois
Tilikauden tulos 2026	8 462	
80 Joensuun alueellinen jätelautakunta		
810 Joensuun alueellinen jätelautakunta		
Talousarvio 2025	0	
- Henkilöstökulujen muutos	-4	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstömenojen muutos	-34	Toimistosihtööri, lietteenkeräys
- Tilavuokrien muutos	-6	Vuokraperusteiden muutokset
- Muut menomuutokset	-14	Mm. kertaluontoiset postituskulut, ohjelmistomuutos
- Tulomuutos	58	Tulot, jätetaksan perusosan jätelautakuntaosa
Talousarvio 2026	0	
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta		
850 Rakennus- ja ympäristölautakunta		
Talousarvio 2025	-124	
- Henkilöstökulujen muutos	-1	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus, tasausmaksu
- Palkkiosäännön muutosten vaikutus	3	Lautakunnan jäsenmäärä ja pj palkkio
Talousarvio 2026	-122	
860 Pysäköinninvalvonta		
Talousarvio 2025	381	
- Henkilöstökulujen muutos	-9	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	28	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Tilavuokrien muutos	-1	Vuokraperusteiden muutokset
- Tasausmaksut	1	Hlöstön eläkemaksuihin sisältyvän tasausmaksun muutos
- Kertaluontoinen ohjelmistokulu	-35	Uusi ohjelmisto valvontamaksuille
Talousarvio 2026	366	

Tulosalue/muutos 1 000 euroa	€	Selite
<u>870 Rakennusvalvonta</u>		
Talousarvio 2025	-415	
- Henkilöstökulujen muutos	-22	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	54	Henkilöstösiirrot tulosalueiden välillä
- Tilavuokrien muutos	9	Vuokraperusteiden muutokset
- Tasausmaksut	4	Hlöstön eläkemaksuihin sisältyvän tasausmaksun muutos
- Ohjelmistopäivitys	-15	Ohjelmistopäivitys rakennuslaki muutoksesta
- Lupamaksujen korotus	40	Talouden sopeutuksen mukainen korotus
Talousarvio 2026	-345	
<u>880 Ympäristönsuojelu</u>		
Talousarvio 2025	-274	
- Henkilöstökulujen muutos	-7	Virka- ja työehtosop.mukainen korotus
- Henkilöstökulujen muutos	-21	Henkilöstösiirrot tulosalueiden välillä
- Tilavuokrien muutos	-2	Vuokraperusteiden muutokset
- Sisäisen laskutuksen muutos	-5	KETS-laskutus tilakeskukselta poistuu
- Lupamaksujen korotus	1	Taksojen ja maksujen korotus
Talousarvio 2026	-308	

Peruskaupungin toimielimien yhteenveto

Tiliryhmä/toimielin 1 000 euroa	Kaupungin- valtuusto	Tarkastus- lautakunta	Kaupungin- hallitus	P-K:n työllisyysalue	Kasvatus- ja koulutusltk	Kulttuuri- ja liikuntaltk	Hyvinvoin. ja osall. ed. ltk	Kaupunki- rakenneltk	Joensuun alueellinen jätelautak	Rakennus- ja ympäristö- lautakunta	Perus- kaupunki yhteensä
Toimintatuotot	0	0	12 244	20 723	8 541	7 934	49	85 650	283	1 458	136 882
Myyntituotot	0	0	3 290	20 639	3 405	2 407	6	11 900	283	21	41 950
Maksutuotot	0	0	0	0	1 405	3 052	26	2 245	0	605	7 333
Tuet ja avustukset	0	0	350	84	3 541	502	3	2 276	1	5	6 760
Muut toimintatuotot	0	0	8 604	0	190	1 973	14	69 229	0	828	80 838
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	2 400	0	0	2 400
Toimintakulut	-318	-93	-52 102	-20 723	-157 906	-37 031	-1 948	-68 915	-283	-1 867	-341 186
Henkilöstökulut	-160	-28	-9 498	-8 747	-83 420	-16 571	-549	-9 596	-196	-1 270	-130 036
Palkat ja palkkiot	-150	-27	-7 658	-7 246	-67 144	-13 324	-448	-7 731	-160	-1 023	-104 911
Henkilösivukulut	-10	-1	-1 839	-1502	-16 276	-3 247	-101	-1 865	-36	-248	-25 124
Eläkekulut	-9	-1	-1 579	-1 252	-13 962	-2 787	-87	-1 600	-31	-213	-21 520
Muut henkilösivukulut	-2	0	-260	-249	-2 314	-460	-14	-265	-5	-35	-3 604
Palvelujen ostot	-107	-65	-20 811	-5 637	-44 296	-4 127	-218	-30 306	-63	-371	-106 001
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7	0	-101	-13	-2 713	-1 571	-3	-9 935	-1	-23	-14 366
Avustukset	-28	0	-17 613	-6 138	-1 967	-3	-914	-307	0	0	-26 968
Muut toimintakulut	-16	0	-4 079	-188	-25 510	-14 760	-264	-18 770	-24	-202	-63 814
Toimintakate	-318	-93	-39 858	0	-149 365	-29 097	-1 899	19 135	0	-409	-201 904
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	-90	0	-1 420	-1 353	0	-25 635	0	-2	-28 500
Arvon alentumiset	0	0	-30	0	0	0	0	0	0	0	-30

Investointiosan yhteenveto

Toimielin/tulosalue	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
12 Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Investointitulot	1 258 137	3 900 000	6 000 000	2 400 000	2 400 000
Investointimenot	-671 529	-1 250 000	-1 730 000	-1 630 000	-1 874 000
Nettoinvestoinnit	586 608	2 650 000	4 270 000	770 000	526 000
150 Konsernipalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-20 221	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000
Nettoinvestoinnit	-20 221	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000
12 Kaupunginhallitus yhteensä					
Investointitulot	1 258 137	3 900 000	6 000 000	2 400 000	2 400 000
Investointimenot	-691 750	-1 300 000	-1 760 000	-1 660 000	-1 904 000
Nettoinvestoinnit	566 387	2 600 000	4 240 000	740 000	496 000
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
410 Koulutus- ja nuorisopalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-563 327	-727 000	0	0	-1 500 000
Nettoinvestoinnit	-563 327	-727 000	0	0	-1 500 000
440 Varhaiskasvatuspalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-34 000	-34 000	-173 000	0	-512 000
Nettoinvestoinnit	-34 000	-34 000	-173 000	0	-512 000
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
Investointitulot		0	0		
Investointimenot	-597 327	-761 000	-173 000	0	-2 012 000
Nettoinvestoinnit	-597 327	-761 000	-173 000	0	-2 012 000
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
660 Kulttuuripalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-112 250	-1 708 000	-1 450 000	-40 000	-270 000
Nettoinvestoinnit	-112 250	-1 708 000	-1 450 000	-40 000	-270 000
690 Liikuntapalvelut					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-276 676	-528 000	-200 000	-150 000	-150 000
Nettoinvestoinnit	-276 676	-528 000	-200 000	-150 000	-150 000
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-388 925	-2 236 000	-1 650 000	-190 000	-420 000
Nettoinvestoinnit	-388 925	-2 236 000	-1 650 000	-190 000	-420 000

Toimielin/tulosalue	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
75 Kaupunkirakennelautakunta					
210 Kaupunkir.toimialan talous- ja hallinto					
Investointitulot	0	0	0	0	0
Investointimenot	-645 209	-386 000	-360 000	-480 000	-480 000
Nettoinvestoinnit	-645 209	-386 000	-360 000	-480 000	-480 000
280 Yhdyskuntatekniikka					
Investointitulot	603 370	639 000	0	0	0
Investointimenot	-11 654 299	-22 237 000	-13 200 000	-13 500 000	-13 500 000
Nettoinvestoinnit	-11 050 928	-21 598 000	-13 200 000	-13 500 000	-13 500 000
160 Tilakeskus					
Investointitulot	2444317,62	503 000	41 400 000	300 000	300 000
Investointimenot	-29 142 320	-11 357 000	-10 400 000	-22 150 000	-22 800 000
Nettoinvestoinnit	-26 698 003	-10 854 000	31 000 000	-21 850 000	-22 500 000
75 Kaupunkirakennelautakunta yhteensä					
Investointitulot	3 047 688	1 142 000	41 400 000	300 000	300 000
Investointimenot	-41 441 828	-33 980 000	-23 960 000	-36 130 000	-36 780 000
Nettoinvestoinnit	-38 394 140	-32 838 000	17 440 000	-18 980 000	-18 980 000
Peruskaupunki yhteensä					
Investointitulot	4 316 825	5 042 000	47 400 000	2 700 000	2 700 000
Investointimenot	-43 119 831	-38 277 000	-27 543 000	-37 980 000	-41 116 000
Nettoinvestoinnit	-38 803 006	-33 235 000	19 857 000	-35 280 000	-38 416 000
Joensuun Vesi					
Investointitulot	277 280	11 533 000	1 670 000	250 000	220 000
Investointimenot	-8 242 659	-10 220 000	-10 850 000	-10 150 000	-11 420 000
Nettoinvestoinnit	-7 965 380	1 313 000	-9 180 000	-9 900 000	-11 200 000
Kaupunki yhteensä					
Investointitulot	4 594 105	16 575 000	49 070 000	2 950 000	2 920 000
Investointimenot	-51 362 490	-48 497 000	-38 393 000	-48 130 000	-52 536 000
Nettoinvestoinnit	-46 768 385	-31 922 000	10 677 000	-45 180 000	-49 616 000

Liite 4

Virkamuutokset vuodelle 2026

Virat perustetaan 1.1.2026 alkaen ja lakkautetaan 31.12.2025, ellei toisin ole mainittu.

MITÄ TEHDÄÄN	NIMIKE (suluissa entinen nimike)	PERUSTELU	TYÖ- AIKA%	VASTUUALUE/TYÖYK- SIKKÖ
Perustetaan ja siirretään	Aluetarkastaja	Nimike vastaa paremmin tehtävää	100	Ympäristönsuojelu
Lakkautetaan	Pysäköinnintarkastaja/alueta- kastaja	Ks. ed.	100	
Perustetaan ja täytetään	Luokanopettaja	Uusi opetus- ryhmä	100	Karsikon koulu
Perustetaan ja täytetään	Luokanopettaja	Täytetty määrä- aikaisena, tarve pysyvä	100	Enon koulu
Perustetaan ja täytetään	Erityisluokanopettaja	Täytetty määrä- aikaisena, tarve pysyvä	100	Karsikon koulu
Perustetaan ja siirretään	Lehtori (saksan ja ruotsin kieli)	Nimike vastaa paremmin teh- tävää	100	Joensuun yhteiskoulun lu- kio
Lakkautetaan	Lehtori (saksan kieli)	Ks. ed.	100	
Perustetaan ja siirretään	Lehtori (liikunta)	Nimike vastaa paremmin teh- tävää	100	Joensuun lyseon lukio
Lakkautetaan	Lehtori (poikien liikunta ja ter- veystieto)	Ks. ed,		
Perustetaan	Palveluvastaava	Nimike vastaa paremmin teh- tävää	100	Pohjois-Karjalan työllisyys- alue
Lakkautetaan	Palvelupäällikkö	ks. ed.		

Virkojen hinnoittelut määräytyvät kunta-alan sovellettavien työ- ja virkaehtosopimusten, kaupungin vakiintuneen käytännön sekä tehtävien vaativuuden ja mukaisesti. Käytettävä hinnoittelukohta ilmoitetaan rekrytoinnin yhteydessä.

Kelpoisuudet määräytyvät asetusten mukaisesti tai kaupungin vakiintuneen, hyväksytyn kelpoisuusehtorekisterin mukaisesti.

Kelpoisuusehto:

Nimike	Tutkintovaatimus	Kelpoisuusehdot
Aluetarkastaja	Tarkentuu myöhemmin	
Luokanopettaja	KelpoA 986/1998 asetuksen mu- kainen kelpoisuus	
Erityisluokanopettaja	KelpoA 986/1998 asetuksen mu- kainen kelpoisuus	
Lehtori (saksan ja ruotsin kieli)	KelpoA 986/1998 asetuksen mu- kainen kelpoisuus	
Lehtori (liikunta)	KelpoA 986/1998 asetuksen mu- kainen kelpoisuus	
Palveluvastaava	Soveltuva korkeakoulututkinto	Alan tuntemus

Liite 5

Tilakeskuksen tulosbudjetti

1 000 euroa	TP2024	TA2025	TA2026
Toimintatulot	59 459	61 487	57 263
Toimintamenot	-34 388	-35 873	-32 315
Toimintakate	25 071	25 614	24 948
Rahoitustulot ja -menot			
Korvaus peruspääomasta	-5 486	-5 486	-5 486
Vuosikate	19 585	20 128	19 462
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 844	-13 181	-11 000
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset	-2 537	0	0
Tilikauden tulos	4 204	6 947	8 462

Toimitilainvestointeihin otettujen lainojen korkokulut eivät kohdennu Tilakeskuksen tulosalueelle.

Vuonna 2026 myytäväksi tai purettavaksi esitettävät rakennukset ja kiinteistösaakeyhtiöiden osakkeet

Nimi	Toimenpide	Huoneistoala m ²	Ylläpitomeno t 2024	Lisätiedot
HEINÄVAARAN PÄIVÄKOTI	Purku	309	39 993 €	Ei omaa käyttöä, korvaavat tilat valmistuvat 7/2026
PETÄIKKÖLÄN PÄIVÄKOTI	Purku	608	52 486 €	Ei omaa käyttöä, korvaavat tilat valmistuvat 12/2026
TAITEIDENTALO, KIIHTELYSVAARA	Myynti	288	22 442 €	Kiihtelysvaaran koulu lakkautetaan 2026
ENON TYÖPAJA, TEOLLISUUSHALLI II	Myynti	622	35 932 €	Korjausvelka, työllisyyspalvelut vuokralla
JOKIKATU 8	Myynti	2614	132 576 €	Korjausvelka ja peruskorjaustarve, työllisyyspalvelut vuokralla
PAAVONTIE 9, TEOLLISUUSHALLI	Myynti	657	39 609 €	Korjausvelka, liikuntapalvelut vuokralla
PESOLANTIE 2, SINKKOLAN MAATILA	Myynti	489	22 260 €	Korjausvelka ja peruskorjaustarve, ei kaupungin omia palveluita
ANTINKUJA 4, ASUMISEN TUKIPISTE	Myynti	251	21 155 €	Siun sote irtisanonut, ei omaa käyttöä
KALHUNTIE 5, ASUINRAKENNUS	Myynti/Purku	132	3 893 €	Tontin luovutus maaomaisuudelle
AMPUMARADAN RAKENNUS, NOLJAKKA	Purku	201	0 €	Huono kunto, suojele, haetaan rakentamislain mukainen KV:n päätös
TUUPOVAARAN NUORISOTALO	Purku	261	18 495 €	Huono kunto, suojele, haetaan rakentamislain mukainen KV:n päätös
YHTEENSÄ		6432	388 841 €	

Vuosien 2026-2028 talousarvion ja -suunnitelman toimitilahankkeiden kuvaukset

Nimetyt hankkeet

Taidemuseon peruskorjaus käsittää taidemuseon käytössä olevien nykyisten tilojen ja rakennuksen peruskorjauksen. Taidemuseon tiloissa ja rakennuksessa on kuntotutkimusten ja selvitysten perusteella laaja-alaista korjaustarvetta, ja rakennuksen talotekniikka on monilta osin käyttöikänsä päässä eikä palvele käyttötarkoitustaan. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kohteen hankesuunnitelman 2.10.2023 § 95 ja hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on 7,350 milj. euroa (alv 0 %). Kohteeseen on myönnetty valtionavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä 0,4 milj. euroa. Urakatarjousten perusteella hankkeen kustannusennuste on tarkentuneet 7,15 milj. euroon, joka edelleen tarkentuu työn edetessä. Rakennustyöt käynnistyivät kesällä 2025 ja niiden on tarkoitus valmistua loppukesästä 2026.

Mehtimäen uusi uimahalli korvaa vuonna 1970 rakennetun ja 1990-luvulla laajennetun virkistysuimala Vesikon. Uudessa hallissa lisäksi huomioidaan vuosikymmenien saatossa kasvaneet käyttäjämäärät rakentamalla 50 metrin kuntouinti- ja harjoitteluallas puku- ja pesutiloihin. Hallin yhteyteen sijoittuu oheisharjoittelutiloja, kuten kuntosalit ja ryhmäliikuntatilat. Hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on 34,6 milj. euroa. Hanke on tarkoitus toteuttaa yhteistoiminnallisena KVR-urakkana. Hanke ajoittuu vuosille 2027-2031 rakentamisen painottuessa vuosille 2028-2030. Hankesuunnitelma ja kustannusarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa KV 29.9.2025 § 110.

Noljakan uusi päiväkot korvaa Tarpojan ja Äkkiväärän päiväkodit. Erkinpellontien varteen kaavoitettavalle tontille rakennetaan 6-osastoinen uusi päiväkot. Päiväkot toteutetaan KVR-urakkana, jossa päätoteuttaja vastaa kohteen toteutussuunnittelusta ja toteutuksesta. Viitesuunnittelu ja urakkakilpailutus tehdään talven ja kevään aikana 2026. Kohteen käyttö alkaa vuoden 2028 alussa. Hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on 7,1 milj. euroa. Hankesuunnitelma ja kustannusarvio hyväksytetään kaupunginvaltuustolla syksyn 2025 aikana ennen talousarviokäsittelyä.

Tikkarinne 9 keittiön perusparannus käsittää Karelian ammattikorkeakoulun Tikkarinne-kampuksen keittiö- ja ruokalatilat. Opiskelijaravintolan keittiössä on todettu rakenteellisia ja taloteknisiä korjaustarpeita. Perusparannuksen yhteydessä parannetaan lisäksi keittiön toiminnallisuutta. Hanke toteutetaan jaettuna urakkana, jossa rakennusurakoitsija toimii päätoteuttajana. Hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio on 2,25 milj. euroa. Hanke ajoittuu vuosille 2026 – 2028 painottuen vuoden 2027. Hankesuunnitelma ja kustannusarvio hyväksytetään kaupunginhallituksella syksyn 2025 aikana ennen talousarviokäsittelyä.

Pienet hankkeet

Pienet hankkeet nimetään loppuvuoden kuluessa. Pieniin hankkeisiin jätetään myös ns. sitomatonta määrärahavarausta yllättäviin ja kyseisen vuoden aikana nimettäviin investointirahalla toteutettaviin korjaus- ja perusparannushankkeisiin. Pienten hankkeiden kokonaisarvio on 2,5 milj. euroa.

Vuokrakohteet

Heinävaaran uusi päiväkot toteutetaan moduulirakenteisena 3-osastoisena vuokrakohteena. Uusi päiväkot korvaa Kiihtelysvaaran ja Heinävaaran päiväkotien tilat. Uusi päiväkot sijoittuu samaan

pihapiiriin koulun kanssa. Kohteen vuokrasopimus on allekirjoitettu ja tilat otetaan käyttöön kesällä 2026.

Penttilän päiväkodin laajennus toteutetaan 4-osastoisena vuokrakohteena. Nykyisen päiväkodin tilat on vuokrattu määräaikaikaisella vuokrasopimuksella, joka päättyy vuonna 2033. Laajennuksella korvataan Petäikkölän ja Pääskyn päiväkotitilat. Laajennuksen vuokrasopimus on allekirjoitettu ja käyttöönotto on arvioitu olevan vuoden 2026 lopussa.

Hankesuunnittelu

Reijola-Niittylahden alueen kouluratkaisu (TL1)

Reijolan ja Niittylahden alueen kouluratkaisu on edelleen avoin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti käynnistää Karhunmäen, Reijolan, Niittylahden ja Suhmuran kouluverkon ja varhaiskasvatuspalveluiden tarkastelun (26.8.2025 § 54). Hankesuunnittelu aloitetaan viipymättä uudelleen, kun linjaava päätös palveluiden järjestämisestä alueelle on tehty.

Reijola-Niittylahden alueen uusi päiväkotito (TL1)

Reijolan ja Niittylahden alueen kouluratkaisu on avoin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti käynnistää Karhunmäen, Reijolan, Niittylahden ja Suhmuran kouluverkon ja varhaiskasvatuspalveluiden tarkastelun (26.8.2025 § 54). Päiväkodin hankesuunnittelu aloitetaan viipymättä uudelleen, kun linjaava päätös palveluiden järjestämisestä alueelle on tehty.

Musiikki- ja kulttuuritalo (TL3)

Musiikki- ja kulttuuritalohankinta sisältää rakennuksen rakentamisen sekä tiloissa palveluiden tuottamisen. Hankkeessa kaupunki ei ole päätoteuttaja tai -vuokralainen, vaan kaupunki tulee toimimaan yhtenä tilojen käyttäjistä. Tilojen hankinta käynnistyi 2025 markkinavuoropuhelulla ja osallistumisilmoituksella, johon hakemuksen jätti ainoana Pohjois-Karjalan Osuuskauppa. Riippuen neuvotteluvaiheen etenemisestä, tehtävästä tarjouspyynnöstä sekä niiden perusteella tehtävistä hankintapäätöksistä, käynnistetään hankesuunnittelu mahdollisesti vuoden 2026 aikana yhteistyössä Pohjois-Karjalan Osuuskaupan kanssa.

Kaupunki tuottaa päätoteuttajalle tiedot kaupungin omasta tilojen käytöstä ja palvelutarpeesta ensisijaisesti kaupunginorkesterin tarpeiden perusteella sekä muiden kulttuuritoimijoiden tarpeet huomioiduna. Suunnittelussa huomioidaan kaupungissa toimivien muiden kuin Joensuun kaupungin kulttuuritoimijoiden toimintamahdollisuudet.

Tarveselvitykset

Vuonna 2026 selvitetään mm. uuden **Mutala-Rantakylä-Utra -alueen kouluverkon tarveselvitys ja Utran päiväkodin (TL 1) rakentamisen tarve sekä pääkirjaston (TL 2) ja Taitokorttelin (TL2/TL3) peruskorjauksen tarve**. Tarveselvityksessä perustellaan rakennushankkeen tarpeellisuus sekä kartoitetaan hankkeen laajuus sekä alustava hankeaikataulu.

* = Tärkeysluokka (TL 1 = palvelutuotannon kannalta välttämättömät tilat ja rakennukset, kuten esim. päiväkodit ja koulut, TL 2 = Tilojen terveellisyydestä, kunnosta ja esteettömyydestä huolehtiminen sekä korjausvelan pienentäminen, TL 3 = Liikuntaa, vapaa-ajantoimintoja ja kulttuuria tukevan palveluverkon täydentäminen)

Liite 6

JOENSUUN VESI -LIIKELAITOS

TULOSBUDJETTI 2026, suunnitelma 2027-2028, 1 000 euroa

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot	19 284	18 320	18 930	19 475	20 040
Liikevaihto	18 364	17 600	18 210	18 755	19 320
Valmistus omaan käyttöön	883	700	700	700	700
Liiketoiminnan muut tuotot	21	20	20	20	20
Muut tuet ja avustukset	16				
Toimintamenot	-9 524	-9 970	-10 538	-10 662	-10 802
Materiaalit ja palvelut	-6 426	-6 719	-7 169	-7 167	-7 186
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 792	-3 125	-3 169	-3 207	-3 216
Palvelujen ostot	-3 634	-3 594	-4 000	-3 960	-3 970
Henkilöstökulut	-2 758	-2 810	-2 939	-3 075	-3 196
Palkat ja palkkiot	-2 229	-2 258	-2 367	-2 546	-2 646
Henkilösivukulut	-529	-552	-572	-529	-550
Eläkekulut	-462	-493	-491	-441	-458
Muut henkilösivukulut	-67	-59	-81	-88	-92
Liiketoiminnan muut kulut	-340	-441	-430	-420	-420
Toimintakate	9 760	8 350	8 392	8 813	9 238
Rahoitustuotot ja -kulut	-784	-935	-557	-608	-658
Korkotuotot	335	190	250	200	150
Muut rahoitustuotot	14	8	11	10	10
Korkokulut (sisäiset)	-315	-315	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	-818	-818	-818	-818	-818
Vuosikate	8 976	7 415	7 835	8 205	8 580
Poistot ja arvonalentumiset	-5 690	-5 215	-5 335	-5 705	-6 080
Suunnitelman muk. poistot	-5 690	-5 215	-5 335	-5 705	-6 080
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	3 286	2 200	2 500	2 500	2 500
Tilinpäätössiirrot	-2 976	250	500	600	700
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	224	250	500	600	700
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-3 200	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä	310	2 450	3 000	3 100	3 200

JOENSUUN VESI -LIIKELAITOS

RAHOITUSBUDJETTI 2026, suunnitelma 2027-2028, 1 000 euroa

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	8 976	7 415	7 835	8 205	8 580
Investointimenot	-8 243	-10 220	-10 850	-10 150	-11 420
Rahoitusosuudet investointimenoihin	277	970	1 670	250	220
Omaisuuksien myyntitulot	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot*	0	10 563	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 010	8 728	-1 345	-1 695	-2 620
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-5	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-5	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	182	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta	41	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-196	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-114	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	451	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	0	-7 000	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	0				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille	0	0	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	0	-7 000	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	0	0	0	0
Peruspääoma lisäys/palautus					
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 187	1 728	-1 345	-1 695	-2 620

* Hulevesien viemäröinnin siirtyminen peruskaupungille.

Joensuun Vesi -liikelaitos

INVESTOINTIBUDJETTI 2026, suunnitelma 2027-2028, 1 000 euroa

		Edellisten vuosien toteutuma	TP 2024	TA 2025	TA muutettu 2025	Ennuste 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
RAHOITUSOSUUDET YM. TUOTOT INVESTOINTIMENOIHIIN			-277	-11470	-11 533	-10 833	-1670	-250	-220
Yhteisviemäröintisopimukset			-269	-970	-970	-270	-1670	-250	-220
Aurinkovoimalahankkeet			-8						
Hulevesien viemäröinnin siirtyminen peruskaupungille (pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot)				-10500	-10 563	-10563			
INVESTOINTIMENOT	kustannusarvio n.		8 243	10 220	10 220	9 520	10 850	10 150	11 420
Talousveden tuotanto, josta:			2 339	2 110	2 110	2 765	855	1 380	810
- Niinivaaran ylävesisäiliö*	6 700	2 704	2 091	1 200	1 200	2 600			
Vesi- ja viemäriverkostot, josta:			5 263	6 090	6 090	6 035	6 775	8 150	10 050
- yhteishankkeet kaupunkirakennepalvelujen kanssa (vesihuollon osuus ja hulevesien viemäröinnin siirtyminen peruskaupungille v. 2025 alusta alkaen)			3 320	2 240	2 240	2 635	2 240	2 230	3 630
- verkostosaneeraukset			351	2 930	2 930	2 670	2 930	3 330	4 270
Jäteveden puhdistus ja lietteen käsittely, josta:			477	1 800	1 800	500	3 100	500	440
- Kuhasalon jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimat tehostamistoimenpiteet*	3 100			1 800	1 800	350	3 100		
Kalusto			164	220	220	220	120	120	120
NETTOINVESTOINNIT			7 966	-1 250	-1 313	-1 313	9 180	9 900	11 200

Joensuun Veden talousarvion sitouvuustaso valtuustoon nähden investointien osalta ovat nettoinvestoinnit. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta päättää vuoden lopussa investointihankkeista tarkemmalla tasolla.

* Ns. yksilöity hanke, jonka kokonaiskustannusarvio on yli miljoona euroa.

Näiden hankkeiden osalta taulukossa esitetään edellisten vuosien toteutumatiiedot. Kustannusarvio on tämänhetkinen ja voi vielä tarkentua hankkeen valmistelun edetessä.

Liite 7

Tulevaisuus- ja elinkeinorahastojen tuloslaskelma

1 000 euroa

	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-26	-30	-30	-30	-30
Tuet ja avustukset kunnalta					
Toimintakate	-26	-30	-30	-30	-30
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	364	200	200	200	200
Muut rahoitustulot	6 162	2 830	2 830	2 830	2 830
Korkomenot					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoitusmenot	-1 127	-300	-300	-300	-300
Vuosikate	5 373	2 700	2 700	2 700	2 700
Poistot ja arvonalentumiset			0	0	0
Tilikauden tulos	5 373	2 700	2 700	2 700	2 700
Tilinpäätössiirrot					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 373	2 700	2 700	2 700	2 700

Tulevaisuus- ja elinkeinorahastojen rahoituslaskelma

1 000 euroa

	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 373	2 700	2 700	2 700	2 700
Investointien rahavirta	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 373	2 700	2 700	2 700	2 700
Rahoituksen rahavirta					
Vaikutus maksuvalmiuteen	5 373	2 700	2 700	2 700	2 700